

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Bc. Eva Floriánová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Eva Floriánová

Ekonomika a management
Provoz a ekonomika

Název práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Název anglicky

Economic analysis of the selected company

Cíle práce

Zhodnocení ekonomické situace vybraného podniku pomocí rozboru účetních výkazů, příslušných ukazatelů ekonomické analýzy vnitřního i vnějšího prostředí. Na základě zjištěných výsledků uvést vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku.

Metodika

Studium literatury, internetových zdrojů, účetních výkazů, právních norem.

Komparace a analýza teoretických a praktických přístupů.

Rozhovory s odborníky z oboru.

Aplikace nastudovaných teoretických poznatků na praktickém příkladu.

Časový harmonogram práce:

Přehled řešené problematiky: II. – VI. 2018

Cíl práce a metodika: do X. 2018

Informace o podniku a základní rozbor dat: do XII. 2018

Analýzy dat a základní výsledky: II. 2019

Závěrečné hodnocení a návrhy: III. 2019

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

finanční analýza, zemědělský podnik, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, bankrotní modely, bonitní modely, účetní výkazy

---

Doporučené zdroje informací

JINDŘICHOVSKÁ, I. – KUBÍČKOVÁ, D. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.

KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.

KISLINGEROVÁ, E. *Manažerské finance*. V Praze: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-194-9.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0413-0.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Gebeltová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 3. 4. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 4. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomická analýza vybraného podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 6. dubna 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Zdeňce Gebeltové, Ph.D. za její vedení, odborné rady, čas a hlavně trpělivost, kterou se mnou měla při zpracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině a příteli, za podporu po celou dobu mého studia. Mé poděkování patří rovněž společnosti Statek Novák Jarpice – Kamenice s. r. o., za poskytnutí interních informací, potřebných k vypracování této práce.

Ekonomická analýza vybraného podniku

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá ekonomickou analýzou společnosti Statek Novák Jarpice - Kamenice s. r. o. Hlavním cílem bylo zhodnocení ekonomické situace podniku, pomocí rozboru účetních výkazů a ukazatelů ekonomické analýzy. Dílčími cíli bylo identifikovat nedostatky a navrhnout vhodná doporučení pro budoucí vývoj. Pomocí absolutních ukazatelů byl zjištěn vyvážený poměr mezi vlastními a cizími zdroji a podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb kolem 70 %. Čistý pracovní kapitál se zvyšuje, v roce 2018 byl 126 485 tis. Kč. Ukazatele rentability vyšly v nízkých kladných hodnotách, delší byla doba obratu zásob průměrně 115,68 dní. Hodnoty likvidity jsou vyšší a zadluženost se drží pod 50 %. Výsledky bankrotních modelů ukazují, že podniku nehrozí bankrot, je stabilní a tvoří hodnotu. Byla provedena Porterova analýza, a nakonec byly výsledky shrnuty ve SWOT matici. Podnik by měl zapracovat na změně organizace práce, dále by mohl rozšířit svůj okruh činností vlastním řeznictvím, produkcí kuřecího masa a vajec a nakoupením mlékomatů. Podnik může pronajímat své stroje, zaměstnanci by měli být důsledněji proškolení a za zvážení by stálo i navýšení mezd a pořízení nového účetního systému. Podnik by měl zapracovat na své propagaci a na důslednějším vymáhání pohledávek.

Klíčová slova: finanční analýza, zemědělský podnik, účetní výkazy, horizontální a vertikální analýza, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, bankrotní modely, bonitní modely, Porterův model, SWOT analýza

Economic analysis of the selected company

Abstract

This thesis deals with the economic analysis of the company Statek Novák Jarpice-Kamenice lld. The main objective was to evaluate the economic situation of the company, using the analysis of financial statements and indicator of economic analysis. Partial objective were to identify shortcomings and propose appropriate recommendations for future development. Using absolute indicators, we found a balanced ratio between own and external resources and the share of revenues from sales of products and services around 70 %. Net working capital is increasing, in 2018 was 126 485 ths. CZK. Indicators of profitability came in low positive values, longer was the turnover of inventories on average 115,68 days. Liquidity levels are higher and total debt is below 50 %. The results of the bankruptcy models show that the company is not threatened with bankruptcy, is stable and creates value. A Porter analysis was performed and finally the results were summarized in a SWOT matrix. The company should work to change the organization of work, further expand its range of activities with its own butchery, chicken and eggs production and the purchase of milk machines. The company can rent its machines, employees should be trained more consistently, and wage increases and the acquisition of a new accounting system should also be considered. The company should work on its promotion and more consistent recovery of claims.

Keywords: financial analysis, agricultural company, accounting statements, horizontal and vertical analysis, differential indicators, ratios indicators, bankruptcy models, creditworthy models, Porters's model, SWOT analysis

Obsah

1. Úvod	13
2. Cíl práce a metodika	14
1.1. Cíl práce.....	14
1.2. Metodika.....	14
3. Teoretická východiska	21
3.1. Specifická ekonomika zemědělství	21
3.1.1 Rostlinná výroba	21
3.1.2 Živočišná výroba.....	21
3.1.3 Zvláštnosti zemědělské výroby.....	22
3.1.4 Společná zemědělská politika EU.....	22
3.1.5 Zemědělské dotace	23
3.1.5.1 Žádost o dotaci.....	24
3.2. Ekonomická analýza	24
3.3. Finanční analýza	24
3.3.1 Cíle finanční analýzy.....	25
3.3.2 Zdroje dat pro finanční analýzu	25
3.3.3 Nedostatky účetních výkazů	29
3.3.4 Postup finanční analýzy.....	29
3.3.5 Uživatelé finanční analýzy	30
3.4. Charakteristika elementárních metod finanční analýzy	30
3.4.1 Analýza absolutních ukazatelů	31
Horizontální analýza	31
Vertikální analýza	31
3.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	32
3.4.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	32
Rentabilita.....	33
Zadluženost.....	36
3.5. Analýza soustav ukazatelů.....	37
3.5.1 Bonitní modely.....	37
3.5.2 Bankrotní modely.....	38
3.6. Analýza produktivity práce.....	39
3.6.1 Produktivita práce	39
3.7. Porterova analýza	39

3.8.	SWOT analýza	40
4.	Vlastní práce	42
4.1.	Základní informace o společnosti	42
4.1.1	Historie společnosti	43
4.1.2	Organizační struktura	44
4.1.3	Dotace	44
4.2.	Analýza absolutních ukazatelů	45
4.1.4	Horizontální analýza aktiv	45
4.1.5	Horizontální analýza pasiv	47
4.1.6	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	48
4.1.7	Vertikální analýza aktiv	50
4.1.8	Vertikální analýza pasiv	51
4.1.9	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	52
4.3.	Analýza rozdílových ukazatelů	54
4.3.1	Čistý pracovní kapitál	54
4.4.	Analýza poměrových ukazatelů	55
4.4.1	Rentabilita	55
4.4.2	Aktivita	58
4.4.3	Ukazatelé likvidity	61
4.4.4	Zadluženost	63
4.5.	Analýza soustav ukazatelů	66
4.5.1	Bonitní modely	66
4.5.2	Bankrotní modely	67
4.6.	Analýza produktivity	70
4.6.1	Produktivita práce	70
4.6.2	Mzdová produktivita	71
4.7.	Porterova analýza	71
4.7.1	Konkurenční rivalita	71
4.7.2	Hrozba nových vstupů	72
4.7.3	Hrozba substitutů	73
4.7.4	Vyjednávací síla zákazníků	73
4.7.5	Vyjednávací síla dodavatelů	74
4.8.	SWOT matice	74
5.	Zhodnocení výsledků a doporučení	78
6.	Závěr	83

Seznam použitých zdrojů	85
--------------------------------------	-----------

Seznam příloh.....	88
---------------------------	-----------

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vertikální analýzy pasiv v letech 2014-2018	51
Tabulka 2: Vývoj čistého pracovního kapitálu z pohledu manažera (v tis. Kč).....	54
Tabulka 3: Vývoj ROE v letech 2014-2018	55
Tabulka 4: Vývoj ROA v letech 2014-2018.....	56
Tabulka 5: Vývoj rentability tržeb ve sledovaném období 2014-2018	57
Tabulka 6: Vývoj ukazatele EVA v letech 2014-2018, (v tis. Kč)	57
Tabulka 7: Obrat zásob za období 2014-2018	58
Tabulka 8: Doba obratu zásob za roky 2014-2018	58
Tabulka 9: Rychlost obratu pohledávek v letech 2014-2018	59
Tabulka 10: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2014-2018.....	60
Tabulka 11: Vývoj doby obratu krátkodobých pohledávek v letech 2014-2018.....	60
Tabulka 12: Vývoj ukazatele obratu celkových aktiv v letech 2014-2018	61
Tabulka 13: Vývoj běžné likvidity v letech 2014-2018	61
Tabulka 14: Pohotová likvidita v letech 2014-2018	62
Tabulka 15: Okamžitá likvidita v letech 2014-2018.....	63
Tabulka 16: Celková zadluženost v letech 2014-2018.....	64
Tabulka 17: Míra zadluženosti ve sledovaném období 2014-2018	64
Tabulka 18: Vývoj koeficientu samofinancování v letech 2014-2018.....	64
Tabulka 19: Úrokové zatížení v letech 2014-2018	65
Tabulka 20: Ukazatel úrokového krytí v letech 2014-2018	65
Tabulka 21: Vývoj ukazatelů Kralickova Quick testu v letech 2014-2018.....	66
Tabulka č. 22: Hodnocení Kralickova Quick testu	67
Tabulka 23: Vývoj Z-score ve sledovaném období 2014-2018.....	68
Tabulka 24: Vývoj Tafflerova indexu v letech 2014-2018	69
Tabulka 25: Vývoj IN05 v letech 2014-2018	70
Tabulka č. 26: Rozvaha účetní jednotky Statek Novák Jarpice – Kamenice s. r. o.,.....	89
Tabulka č. 27: Výkaz zisku a ztráty účetní jednotky Statek Novák Jarpice – Kamenice s. r. o. za období 2014–2018.....	93

Tabulka 28 – Udělené provozní dotace za rok 2018	95
Tabulka 29 – Horizontální analýza aktiv v letech 2014–2018, (v tis. Kč).....	96
Tabulka 30 – Horizontální analýza pasiv v letech 2014–2018, (v tis. Kč).....	97
Tabulka 31 – Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát v letech 2014-2018, (v tis. Kč)..	98
Tabulka 32 – Vertikální analýza aktiv v letech 2014-2018	99
Tabulka 33: Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát společnosti Statek Novák, (v tis. Kč)	99
Tabulka 34: Hodnotící tabulka Kralickova Quick testu	100
Tabulka 35: Vývoj produktivity práce v letech 2014-2018.....	101
Tabulka 36: Vývoj mzdové produktivity v letech 2014-2018.....	102

Seznam grafů

Graf č. 1: Srovnání běžné, pohotové a okamžité likvidity v jednotlivých letech	100
Graf č. 2: Vývoj indexu důvěryhodnosti IN05 v letech 2014-2018.....	101

Seznam schémat

Schéma č. 1: SWOT matice.....	75
Schéma č. 2: Porterův model pěti konkurenčních sil.....	102
Schéma č. 3: SWOT matice.....	103

Seznam zkratk

BPS - bioplynová stanice
C – celkový zpoplatněný kapitál
CF – cash flow
ČPK – čistý pracovní kapitál
DHM – dlouhodobý hmotný majetek
EAT – čistý zisk
EBT – zisk před zdaněním
EBIT – provozní hospodářský výsledek
EVA – ekonomicky přidaná hodnota
FA – finanční analýza
HDP – hrubý domácí produkt
NOPAT – provozní zisk po zdanění

PP – produktivita práce
ROA – rentabilita aktiv
ROE – rentabilita vlastního kapitálu
ROS – rentabilita tržeb
RV – rostlinná výroba
SAPS – jednotná platba na plochu
SZIF – Státní zemědělský intervenční fond
WACC – vážené náklady na kapitál
ZD – zemědělské družstvo
ŽV – živočišná výroba

1. Úvod

Každý podnik, nejen zemědělský, by měl v dnešním světě tržního hospodářství znát finanční zdraví své společnosti pro správné zvládnutí a nastavení činností uvnitř podniku, určení strategie a konkurenčního postavení. Pouze dosahování zisku nestačí k udržení si pozice na trhu, je třeba zkoumat a hodnotit nejen vnitřní procesy, ale i vnější prostředí.

Ekonomická analýza využívá k hodnocení podniků ukazatele z finanční analýzy a také modely vnějších analýz. Na základě výsledků může podnik vyvodit závěry, které slouží pro strategické a taktické rozhodování a určují budoucí vývoj společnosti. Pokud jsou analýzy provedeny správně mohou výsledky z analýz sloužit jako konkurenční výhoda. K získání objektivních výsledků je třeba provádět analýzy za určité časové období a výsledky srovnávat s oborovým průměrem či konkurenčním podnikem. Informace z ekonomické analýzy pomáhají v rozhodování nejen managementu podniku, ale také investorům, bankám, dodavatelům, státu, konkurentům i zaměstnancům.

Aby mohl být podnik dlouhodobě úspěšný musí se stále přizpůsobovat aktuálním podmínkám a měnit své strategie. Zemědělství je druhem podnikání, kde vzniká řada specifických podmínek, které člověk nedokáže ovlivnit. Jedná se například o klimatické podmínky, počasí, nároky na skladovatelnost surovin, životní podmínky chovaných zvířat, sezónnost práce či úrodnost půdy.

Zemědělská výroba patří s potravinářskou výrobou do odvětví národního hospodářství. Zemědělské podniky se nestarají jen o produkci obilí a živočišných produktů zabezpečují také funkci krajinytvornou a zaměřují se na obnovitelné zdroje a budování bioplynových stanic, které mohou zabezpečovat energie pro své okolí. Zemědělci jsou k těmto veřejně prospěšným činnostem podporováni od státu, i Evropskou unií, celou řadou dotačních nástrojů.

2. Cíl práce a metodika

1.1. Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnocení ekonomické situace společnosti Statek Novák Jarpice-Kamenice s. r. o. v letech 2014-2018 za pomoci rozboru účetních výkazů, ukazatelů finanční analýzy a analýz vnějšího i vnitřního prostředí.

Díličními cíli jsou sběr dat z vnitřního i vnějšího prostředí a následně vytvoření modelů vnitřní a vnější analýzy, vyhodnocení dílčích výsledků vnitřního a vnějšího prostředí, identifikování problémových oblastí a posledním dílčím cílem je na základě provedených analýz navrhnout vhodná doporučující opatření pro zlepšení situace v podniku a pro jeho budoucí vývoj.

1.2. Metodika

Základním prvkem celé práce bylo stanovení cíle práce, od kterého se celá diplomová práce odvíjí. Teoretická východiska byla zpracována na základě studia literatury a odborných internetových zdrojů. Nejprve je charakterizován sektor zemědělství, následuje vysvětlení finanční analýzy a popsání k čemu slouží a pak se již popisují jednotlivé absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele. Po ukazatelích následuje vysvětlení analýz soustav ukazatelů, produktivity a na závěr je popsán Porterův model a SWOT analýza.

Analytická část diplomové práce byla zpracována za pomoci účetních výkazů společnosti Statek Novák Jarpice-Kamenice s. r. o. a také za pomoci konzultací se zaměstnanci a vedoucími společnosti. Veškerá popisovaná teoretická východiska byla využita při tvorbě druhé části práce. Pro výpočty bylo třeba následujících vzorečků.

Horizontální analýza

Horizontální analýza sledovala vývoj položek v čase a výpočet byl prováděn dvěma způsoby, kdy se sleduje absolutní růst hodnoty či relativní růst hodnoty.

Vzorec pro absolutní růst hodnoty: $n - (n-1)$ (1)

Vzorec pro relativní růst hodnoty: $(n/(n-1) - 1 \text{ v } \%)$ (2)

Kdy n je základní období a pod $n-1$ se rozumí období minulé.

Zdroj: Scholleová, 2017

Vertikální analýza

Zkoumá objem jednotlivých položek k celkovému objemu, vzorec vyčísluje podíl jednotlivých položek na celkovém souhrnu. Používá se nejčastěji procentní vyjádření.

Vzorec:
$$P_i = (B_i / \sum B_i) * 100 \quad (3)$$

kde P_i = podíl i -té položky (v %); B_i = velikost i -té položky; $\sum B_i$ = souhrn položek;

i = pořadové číslo položky

Zdroj: Kubičková, 2006

Čistý pracovní kapitál

Vzorec:
$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

Zdroj: Kubičková, 2006

Rentabilita vlastního kapitálu

Vzorec:
$$ROE = (EAT / \text{vlastní kapitál}) * 100 \quad (5)$$

kde EAT je čistý zisk.

Zdroj: Scholleová, 2017

Rentabilita aktiv

Vzorec:
$$ROA = (EBIT / \text{aktiva}) * 100 \quad (6)$$

Kde EBIT je provozní výsledek hospodaření, tedy provozní zisk.

Zdroj: Kislingerová, 2010

Rentabilita tržeb

Do čitatele byl při výpočtu použit zisk EBIT a do jmenovatele byly dosazeny tržby plynoucí z hlavní činnosti podniku tedy především tržby z prodeje výrobků a služeb a tržby za prodej zboží v podnikové prodejně.

Vzorec:
$$ROS = (EBIT / (\text{Tržby z prodeje výrobků a služeb} + \text{Tržby z prodeje zboží})) * 100$$

Zdroj: Kislingerová, 2010 (7)

EVA

Hodnota EVA by měla být kladná a čím větší, tím pro podnik lépe.

Vzorec:
$$EVA = NOPAT - C * WACC \quad (8)$$

Kde NOPAT – provozní zisk po zdanění, C – celkový zpoplatněný kapitál, WACC – vážené náklady na kapitál.

Zdroj: Scholleová, 2017

Obrat zásob

Ukazatel udává, kolikrát je jednotlivá položka zásob prodána a naskladněna za jeden rok.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Obrat zásob} = \text{Tržby} / \text{Zásoby} \quad (9)$$

Zdroj: Kislíngerová, 2010

Doba obratu zásob

Ukazatel vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku do doby spotřeby či prodeje. Ve vzorci je uplatňován počet dnů 360.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Doba obratu zásob} = \text{Zásoby} / (\text{Tržby} / 360) \quad (10)$$

Zdroj: Kislíngerová, 2010

Obrat pohledávek

Ukazatel udává počet obrátek pohledávek za rok v tržbách, čím vyšší je ukazatel, tím vícekrát pohledávky přinesly zisk.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Obrat pohledávek} = \text{Roční tržby} / \text{Pohledávky} \quad (11)$$

Zdroj: Kubíčková, 2006

Doba obratu pohledávek

Ukazatel udává počet dní, kdy firma musí čekat, než dostane za prodané výrobky a služby zaplacení. Požadovaná hodnota pro podnik je co nejkratší, tedy co nejméně dnů. Ve vzorci je uplatňován počet dnů 360.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Doba obratu pohledávek} = \text{Pohledávky} / (\text{Tržby} / 360) \quad (12)$$

Zdroj: Scholleová, 2017

Doba splatnosti krátkodobých závazků

Ukazatel udává ve dnech, jak dlouho jsou krátkodobé závazky neuhrazeny, čímž podnik poskytuje druhému podniku bezúročný úvěr.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \text{Krátkodobé závazky} / (\text{Tržby} / 360)$$

Zdroj: Kislíngerová, 2010 (13)

Obrat aktiv

Ukazatel udává, kolikrát se aktiva vrátí za rok.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Obrat aktiv} = \text{Tržby} / \text{Aktiva} \quad (14)$$

Zdroj: Růčková, 2012

Běžná likvidita

Ukazatel udává, kolikrát by podnik uspokojil věřitele, pokud by se oběžná aktiva proměnila na peníze. Dle průměrné strategie by se měla pohybovat v intervalu 1,6 – 2,5.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky} \quad (15)$$

Zdroj: Kislingerová, 2010

Pohotová likvidita

Ukazatel vylučuje ze svého výpočtu nejméně likvidní část oběžných aktiv. Doporučený interval je od hodnoty 0,7 až 1,0. Pokud ukazatel nabývá hodnoty 1, znamená to, že podnik je schopen splatit své závazky bez toho, aniž by musel prodávat své zásoby.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Pohotová likvidita} = (\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}) / \text{Krátkodobé závazky}$$

Zdroj: Kislingerová, 2010 (16)

Okamžitá likvidita

Doporučená hodnota ukazatele je v intervalu 0,2 – 0,5.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Okamžitá likvidita} = \text{Peněžní prostředky} / \text{Krátkodobé závazky} \quad (17)$$

Zdroj: Scholleová, 2017

Celková zadluženost

Doporučená hodnota ukazatele je 50 %.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Celková zadluženost} = \text{Cizí zdroje} / \text{Celková aktiva} \quad (18)$$

Zdroj: Kubíčková, 2016

Míra zadluženosti

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Míra zadluženosti: Cizí zdroje} / \text{Vlastní kapitál} \quad (19)$$

Zdroj: Růčková, 2012

Koeficient samofinancování

Jedná se o nejčastější ukazatel finanční stability spolu s ukazatelem věřitelského rizika. Výsledná hodnota je v procentech.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Koeficient samofinancování} = (\text{Vlastní kapitál} / \text{Celková aktiva}) * 100$$

Zdroj: Kubičková, 2006 (20)

Ukazatel úrokového zatížení

Ukazatel udává, do jaké míry zatěžují zisk podniku úrokové platby.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Úrokové zatížení} = \text{nákladové úroky} / \text{EBIT} \quad (21)$$

Zdroj: Kubičková, 2006

Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel vypočítává, kolikrát je podnik schopen krýt úroky z cizího kapitálu poté, co jsou uhrazeny všechny ostatní náklady související s činností podniku.

$$\text{Vzorec: } \quad \text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky} \quad (22)$$

Zdroj: Soukupová, 2005

Kralickův Quick test

Test se skládá ze čtyř poměrových ukazatelů, které se dělí na dvě skupiny, na ukazatele finanční stability a na ukazatele rentability. V ukazatelích finanční stability podniku se vypočítá kvóta vlastního kapitálu, která vypovídá o finanční síle firmy a dále do této skupiny patří ukazatel doby splácení dluhů z cash flow, který ukazuje za jak dlouho podnik splatí všechny své dluhy, pokud bude každý rok mít stejné cash flow. Do druhé skupiny patří rentabilita tržeb a rentabilita aktiv.

Nejprve jsou vypočítány jednotlivé ukazatele za sledovaná období, následně jsou dle hodnotící tabulky ohodnoceny známkou 1 až 5 a následně jsou tyto body zprůměrovány. Výsledkem testu je prostý aritmetický průměr za jednotlivé ukazatele.

Vzorce:

$$R1 - \text{kvóta vlastního kapitálu} = (\text{Vlastní kapitál} / \text{Aktiva}) * 100$$

$$R2 - \text{doba splácení dluhů z cash flow} = (\text{Závazky} / \text{Cash Flow}) * 360$$

$$R3 - \text{Cash flow v tržbách} = (\text{Cash flow} / \text{Tržby}) * 100$$

$$R4 - \text{Rentabilita aktiv} = (\text{EBIT} / \text{Aktiva}) * 100 \quad (23)$$

Zdroj: Kubičková, 2006

Altmanův test

Test je složen z pěti ukazatelů a zahrnuje rentabilitu, zadluženost, likviditu a strukturu kapitálu. Pro výpočet byl zvolen vzorec pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu. Vzorec obsahuje váhy jednotlivých ukazatelů a vypočítané Z-score se hodnotí dle doporučených intervalů.

- a) $Z > 2,9$ = finančně zdravý podnik, není ohrožen bankrotem
- b) $1,23 < Z < 2,89$ = pásmo „šedé zóny“, nelze určit, zda je podnik ohrožen bankrotem
- c) $Z < 1,23$ = podnik není finančně zdravý a je ohrožen bankrotem

$$\text{Vzorec: Altmanův test} = 0,717 \cdot X1 + 0,847 \cdot X2 + 3,107 \cdot X3 + 0,42 \cdot X4 + 0,998 \cdot X5 \quad (24)$$

X1 = čistý pracovní kapitál / aktiva

X2 = nerozdělený zisk minulých let / aktiva

X3 = EBIT / aktiva

X4 = vlastní kapitál / cizí zdroje

X5 = tržby / aktiva

Zdroj: Scholleová, 2017

Tafflerův test

Test je založený na čtyřech ukazatelích odrážející charakteristiky platební schopnosti podniku.

$$\text{Vzorec: } TZ = 0,53 \cdot X1 + 0,13 \cdot X2 + 0,18 \cdot X3 + 0,16 \cdot X4 \quad (25)$$

Zdroj: Kubíčková 2006

X1 = EBT / krátkodobé závazky

X2 = oběžná aktiva / cizí kapitál

X3 = krátkodobé závazky / celková aktiva

X4 = tržby / celková aktiva

Hodnocení testu: $TZ > 0,3$ – nízká pravděpodobnost bankrotu

$0,2 < TZ < 0,3$ – „šedá zóna“

$TZ < 0,2$ – velká pravděpodobnost bankrotu

Zdroj: finanalysis.cz

Index důvěryhodnosti IN05

IN05 byl zkonstruován pro české podmínky a akceptuje i hledisko vlastníka. Pod ukazatelem X1 je ukazatel finanční páky, který čím dosahuje vyšší hodnoty, tím je podíl vlastních zdrojů větší. Ukazatel X2 je ukazatel úrokového krytí, který slouží

k posouzení úvěrové schopnosti podniku. Ukazatel X3 určuje rentabilitu aktiv, X4 rychlost obratu aktiv a X5 je vypočítaná běžná likvidita.

$$\text{Vzorec: } IN05 = 0,13*(\text{aktiva/cizí zdroje}) + 0,04*(EBIT/nákladové úroky) + 3,97*(EBIT/aktiva) + 0,21*(výnosy/aktiva) + 0,09*(oběžná aktiva/krátkodobé závazky)$$

Hodnocení IN05: (26)

- a) $IN05 < 0,9$ – podnik se přibližuje k bankrotu s pravděpodobností 86 %
- b) $0,9 < IN05 < 1,6$ – „šedá zóna“
- c) $IN05 > 1,6$ – podniku nehrozí bankrot a tvoří hodnotu s pravděpodobností 67 %

Zdroj: Scholleová, 2017.

Produktivita práce na jednoho pracovníka

$$\text{Vzorec: } PP/\text{pracovník/rok} = \text{Tržby za výrobky a služby}/\text{Počet pracovníků} \quad (27)$$

$$\text{Vzorec: } PP/\text{pracovník/den} = (PP/\text{pracovník/rok}) / \text{počet pracovních dnů} \quad (28)$$

$$\text{Vzorec: } PP/\text{pracovník/hodina} = \text{Tržby za výrobky a služby}/\text{Počet pracovníků}/\text{počet pracovních dní}/\text{počet denně odpracovaných hodin} \quad (29)$$

Zdroj: Soukupová, 2005

Mzdová produktivita

Ukazatel udává, kolik Kč tržeb připadá na 1Kč mzdových nákladů

$$\text{Vzorec: } \text{Tržby}/\text{Mzdové náklady} \quad (30)$$

Zdroj: analyzujaproved.cz

Porterova analýza

V Porterově analýze byla první zhodnocena konkurenční rivalita, poté hrozba nových vstupů, hrozba substitutů, vyjednávací síla zákazníků a vyjednávací síla dodavatelů. Pro vypracování jednotlivých částí modelu bylo použito informací získaných v interních dokumentech podniku a při rozhovorech se zaměstnanci řídicího a účetního oddělení

SWOT analýza

SWOT analýza byla sestavena na základě výsledků dílčích analýz ukazatelů vnitřního a vnějšího prostředí. Nejprve byli vyzdvihnuty silné stránky podniku, poté odhaleny slabé stránky podniku. Dále bylo popsáno, v čem podnik může spatřovat příležitosti a v čem se mohou ukrývat hrozby.

3. Teoretická východiska

3.1. Specifická ekonomika zemědělství

Dle klasifikace CZ – NACE pracovalo v roce 2018 v zemědělství 98,3 tisíc pracovníků, což zhruba odpovídá 2,4 % všech pracovníků národního hospodářství. Zemědělská činnost se podílí na tvorbě HDP přibližně 3 % (ČSÚ, 2019). Zemědělské podniky plní dvě základní funkce, tou hlavní je funkce produkční, která zabezpečuje potraviny pro obyvatelstvo a suroviny pro průmysl. Druhou funkcí je funkce mimoprodukční, do které spadá péče a životní prostředí, rekreační či sociálně kulturní funkce. Tyto funkce jsou podporovány evropskými i národními dotacemi. Zemědělství je charakterizováno jako kvalifikované obdělávání půdy za účelem získat úrodu a dále jako chov hospodářských zvířat (Synek a kol., 2015). Touto charakteristikou se zemědělství rozděluje na rostlinnou a živočišnou výrobu.

3.1.1 Rostlinná výroba

Hlavním úkolem rostlinné výroby je získávání rostlinných produktů k prodeji či k dalšímu zpracování v zemědělském podniku. Hlavním výrobním faktorem je zde půda (eAgri, 2019, online). Plocha zemědělského podniku zahrnuje ornou půdu, trvalé travní porosty ale i trvalé kultury jako vinice a chmelnice. Dle klimatických podmínek je půda rozdělena do 5 - ti oblastí: řepařské, kukuřičné, bramborářské, horské a bramborářsko-ovesné. Základním ukazatelem využívání půdy je hektarový výnos, což je poměr sklizně a sklizňové plochy (Synek a kol., 2015).

3.1.2 Živočišná výroba

Základním úkolem živočišné výroby je vyživovací úloha, tedy výroba živočišných produktů. Vyživovací úlohu naplňuje svou hlavní činností, čímž je výroba masa, mléka vajec a jiných produktů. Vedlejší činností živočišné výroby je produkce kůže, vlny, peří apod. Mezi základní ukazatele patří například objem produkce na 1 ha zemědělské či orné půdy, čímž se měří intenzita chovu. Dalšími ukazateli jsou ukazatele užítkovosti, kam se řadí průměrná roční dojivost či průměrná roční snáška. Živočišná výroba umožňuje zemědělskému podniku zhodnotit vypěstovaná krmiva a také umožňuje zvyšování úrodnosti půdy chlévskou mrvou, kejdou či močůvkou (Synek a kol., 2015).

3.1.3 Zvláštnosti zemědělské výroby

Mezi zvláštnosti zemědělské výroby patří zejména závislost na přírodních podmínkách, časový nesoulad průběhu výrobního a pracovního procesu, sezónnost práce a také určité zvláštnosti v účetnictví a ekonomice. Výrobní proces se musí vlivem přírodních podmínek přizpůsobovat, přičemž ovlivnitelnost přírodních procesů je malá. Výsledky hospodářských subjektů jsou také ovlivněny bonitou půdy. Závislost na přírodních podmínkách ztěžuje zemědělcům organizaci, jsou kladeny velké nároky na zkušenosti a připravenost na stále se měnící podmínky. Sezónnost práce také velmi působí na organizaci práce, neboť v průběhu roku vzniká nerovnoměrná potřeba strojů i pracovníků, vzniká nerovnoměrné rozvržení pracovní doby a tím kolísání příjmů zaměstnanců ale i příjmů a výdajů zemědělského podniku. Mezi další specifika zemědělství patří volatilita cen, sociální a kulturní aspekty, skladovatelnost, pracnost, choroby a také krajinaotvorba. Z účetního hlediska komplikuje evidenci časový posun nákladů a výnosů, další problém vzniká při zařazování společných nákladů na různou produkci. Specifika jsou i v rozvaze, kde na straně aktiv je především půda, budovy, stavby, trvalé kultury, stroje, zvířata, krmiva a hlavní výnosy vznikají za tržby z rostlinné či živočišné produkci a náklady jsou tvořeny výdaji za osiva, krmiva, stroje, hnojiva apod. Důležitými ukazateli pro zemědělskou výrobu jsou hrubá přidaná hodnota a z ní vypočtena čistá přidaná hodnota, pro ukazatele ekonomické výkonnosti se používá poměr roční čisté přidané hodnoty na roční pracovní jednotku a druhým indikátorem je důchod ze zemědělské činnosti na farmu. Ostatní ukazatele například ukazatele rentability, likvidity, aktivity či zadluženosti se používají stejně jako v jiných podnicích, ale je třeba je používat s ohledem na zvláštnosti zemědělství, kvůli kterým při výpočtech vznikají další kroky výpočtů (Synek a kol., 2015)

3.1.4 Společná zemědělská politika EU

Cíli SZP je zajišťovat pro občany dostupné a bezpečné potraviny, zemědělcům odpovídající životní úroveň, zachovávat přírodní zdroje a chránit životní prostředí (Consilium, 2019). Vstupem ČR do EU v roce 2004 se pro zemědělce otevřel trh s miliony spotřebiteli, ale s tím se objevila i mnohá rizika v podobě skupování české půdy, dovozu levných zemědělských výrobků, zavírání podniků pro neplnění evropských norem aj. (Synek a kol., 2015). Za provádění SZP odpovídají členské státy, ale výdaje kontroluje

Účetní dvůr. SZP obsahuje I. a II. pilíř, přičemž I. pilíř představuje přímé platby a rozvoj venkova je obsažen ve II. pilíři. (Akcr, 2014)

3.1.5 Zemědělské dotace

Dotace jsou v České republice rozděleny podle finančních zdrojů, z kterých jsou vypláceny. Dělí se na dvě základní skupiny, a to sice na evropské dotační programy a národní dotační programy. Oba programy jsou vypláceny Státním zemědělským intervenčním fondem. Kvůli negativním dopadům zemědělství na životní prostředí byl vyvinut systém kontroly podmíněnosti neboli Cross Compliance, který má zajistit plnění standardů. Mezi požadavky standardů patří ochrana veřejného zdraví, zdraví zvířat a jejich životní podmínky, dobrý stav půdy, životního prostředí či změny klimatu. Od roku 2019 došlo k rozšíření standardu DZES 5, které stanovuje minimální úroveň obhospodařované půdy k omezování eroze. Teprve až žadatel splní stanovené podmínky jsou mu vypláceny dotace. V opačném případě je žadateli snížena dotace či vůbec neposkytnuta. Zásady, které vytváří podmínky pro poskytnutí dotace na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, vydává Ministerstvo zemědělství, a to vždy na kalendářní rok v návaznosti na rozpočet (eagri, 2019). Dotační programy pro rok 2020 udržují kontinuitu s programy minulých let a zahrnují jak živočišnou a rostlinou výrobu tak i podporu potravinářské výroby a vzdělávacích akcí. O dotace je možné požádat na Ministerstvu zemědělství, SZIF, PGRLF či úřadu práce. Poskytují se dotace například ve formě přímých plateb, z programu rozvoje venkova, dále existuje operační program Rybářství a také dotace v rámci Společné organizace trhu.

Přímé platby tvoří největší podíl poskytovaných dotací do zemědělství. Jejich vyplácení řídí pravidla Společné zemědělské politiky EU. Přímé platby jsou zvolené na určité období. V období 2015-2020 byly přímé platby zaměřeny zejména na životní prostředí pomocí režimu Greening, podpory pro mladé zemědělce a podpory pro specifická odvětví či regiony. Základní podmínkou poskytnutí přímých plateb je, aby žadatel byl podnikatelem v zemědělství a obhospodařoval půdu, která je na něj evidovaná v registru zemědělské půdy (SZIF, 2019). Přímé platby zahrnují jednotné platby na plochu (SAPS), platby pro mladé zemědělce, pro zemědělce dodržující zemědělské postupy pro příznivé klima a životní prostředí, podpory vázané na produkci a přechodné vnitrostátní podpory.

3.1.5.1 Žádost o dotaci

Prvním krokem je vyhlášení dotace od poskytovatele dané dotace, následně může žadatel podat žádost o dotaci, která musí obsahovat určité náležitosti a také musí doložit řadu věcí jako například rozpočet, finanční zdraví podniku, účel dotace aj. Žádosti se podávají prostřednictvím Portálu farmáře na stránkách SZIF. Po odeslání žádosti o dotaci přijde potvrzení o přijetí žádosti a pokud jsou splněny všechny předepsané podmínky, tak poskytovatel dotace odešle zprávu s příslibem dotace při splnění podmínek. Na základě příslibu dotace podnik vyhlásí soutěž a vítěz bude účel dotace realizovat. Podnik přijímá nabídky od různých firem a jednu si stanovená komise v podniku vybere. Následuje podání žádosti o platbu a poté ještě před vyplacením přijdou většinou na kontrolu přímo do podniku. Po kontrole přijde rozhodnutí a na základě rozhodnutí o přidělení dotace dojde i k vyplacení dotace.

3.2. Ekonomická analýza

Ekonomická analýza znamená sledování ekonomického celku, jeho rozklad na dílčí části a jejich následné zkoumání za účelem nalezení způsobů k jejich zlepšení, a poté opětovnou skladbu jednotlivých zkoumaných a hodnocených částí do upraveného celku (Synek, 2003). Ekonomická analýza je obsáhlejší než analýza finanční, neboť nezahrnuje pouze ukazatele finanční, ale i celkovou analýzu vnitřního a vnějšího prostředí podniku včetně neekonomických ukazatelů. Finanční analýza se v rámci ekonomické analýzy nazývá kvantitativní část, jejímž účelem je zjištění finančního zdraví podniku. Nefinanční část se pokládá za kvalitativní a hodnotí postavení na trhu, srovnání s konkurencí a sleduje možnosti podniku (Grünwald, 2004). Cílem ekonomické analýzy je zlepšit fungování ekonomického subjektu a zvýšit efektivnost reprodukčních procesů. Objektem analýzy může být velký i malý podnik, vnitropodnikové útvary či jednotlivé činnosti (Synek, 2006). Dle Grünwalda lze ekonomickou analýzu chápat jako hodnocení stavu minulého vývoje podniku s možností predikce stavů budoucích.

3.3. Finanční analýza

Za finanční analýzu se považuje zjištění slabin ve finančním zdraví podniku, které by v budoucnu mohly vést k problémům a také jako identifikaci silných stránek, souvisejících s možným budoucím zhodnocením majetku podniku (Růčková, 2012). Finanční analýza

zahrnuje zkoumání příčin minulého vývoje finanční situace podniku, současné posouzení finančního zdraví a klade si za cíl i předpověď budoucího vývoje v důsledku interních i externích podmínek. Finanční analýza se může chápat jako nástroj, který z dostupných informací získá informace další, jinak nedostupné (Kalouda, 2015). Při finanční analýze se provádí rozbor účetních výkazů, za účelem hodnocení procesů v podniku, a to pro potřeby různých uživatelů. Obsáhle popisuje finanční analýzu Šůvová, která ji vymezuje jako: „Nástroj hodnocení procesů probíhajících v podniku především pro účely řízení a rozhodování o podniku managementem a vlastníky a dalšími subjekty bez ohledu na to, zda subjekt stojí uvnitř nebo vně podniku.“

3.3.1 Cíle finanční analýzy

Finanční analýza si klade několik cílů. Co se týká konkrétních výpočtů tak je cílem zvolit vhodné poměrové ukazatele, dále srovnání těchto ukazatelů formou komparativní analýzy, vyhodnocení těchto ukazatelů ve vzájemných vztazích a sledování a vyhodnocení poměrových ukazatelů v čase (Soukupová, 2005). Hlavním úkolem finanční analýzy v podniku je zejména neustálé sledování ekonomické situace podniku a dále také snaha odhadovat budoucí finanční vývoj včetně možných změn. Finanční analýza odhaluje jak silné, tak slabé stránky podniku, je určitým vnitřním i vnějším obrazem o společnosti a slouží jako varování před důsledky nepříznivých finančních změn (Růčková, 2012). Z pohledu Kaloudy se za obecný cíl FA považuje posouzení finančního zdraví podniku, v podobě průniku rentability a likvidity. Tento cíl je pak dále doplňován alternativními cíli jako kupříkladu identifikací slabých a silných stránek podniku, rozborem finanční situace, dalším cílem je zlepšení výkonnosti, generování jinak nedostupných dat. Finanční analýza by měla fungovat jako diagnostická jednotka finančního řízení.

3.3.2 Zdroje dat pro finanční analýzu

Základní zdroje dat získává finanční analýza z účetnictví a účetních výkazů, pomocí nichž se zjistí, jaký má podnik majetek a způsob jeho financování, jaké má dluhy, náklady, výnosy či kolik peněz zbývá v pokladně aj. Účetní výkazy se dělí na finanční a vnitropodnikové. Finanční účetní výkazy poskytují informace především externím uživatelům. Jedná se zejména o přehled o struktuře majetku a zdrojích jeho krytí (rozvaha), informace o tvorbě a užití výsledku hospodaření (výkaz zisku a ztráty) a o pohybech peněžních toků (výkaz cash flow). Tyto informace jsou veřejné, neboť je podnik musí zveřejňovat alespoň jedenkrát ročně a mají právně závaznou formu. Vnitropodnikové

účetní výkazy nemají danou formu a vycházejí z vnitřních potřeb každé firmy. Slouží spíše ke zpřesnění výsledků FA a k eliminaci odchylek. Mezi takové informace se řadí výkazy o spotřebě nákladů a jejich členění (Růčková, 2015). Obecně lze zdroje informací pro finanční analýzu rozdělit na interní a externí. Ne všechny interní informace jsou veřejně dostupné, mezi ty, které jsou veřejně dostupné se řadí zejména data z účetní uzávěrky. Mezi veřejně nedostupné mohou patřit například interní data z vnitropodnikového účetnictví, interní podnikové statistiky, podklady o mzdách, vnitřní směrnice a dále nefinanční informace, jakými jsou informace o produktivitě práce či objemu výrobků a služeb. Externí informace se netýkají jen konkrétního podniku, ale dávají informace i o jeho okolí, konkurenci a zahraničním prostředí. Externí informace se získávají z mezinárodních analýz, analýz národního hospodářství, odvětvových analýz, ze statistik i z odborného tisku. Do nefinančních externích informací patří postavení na trhu, konkurence, opatření vlády, kvalita managementu aj. (Růčková, 2012). Na dalším členění údajů pro FA se shoduje Grünwald (2004) a Růčková (2012), kteří rozdělují informace do tří oblastí. První z nich jsou informace kvantifikovatelné nefinanční, které poskytují údaje z podnikových statistik, zabývajících se především objemem produkce, odbytu, zaměstnaností, spotřebou aj. Nekvantifikovatelné informace jsou dle rozdělení takové, které nejsou číselně vyjádřena, zahrnují zejména zprávy z jednotlivých útvarů firmy, zprávy od vedoucích a manažerů, zprávy z tisku, nezávislá hodnocení a prognózy. A poslední finanční informace, do nichž se řadí účetní výkazy, výroční zprávy, vnitropodnikové informace, prognózy analytiků a vedoucích firmy, burzovní informace, zprávy o vývoji měn a úrokových měr. Zjednodušené členění zdrojů dat pro finanční analýzu je od Kubíčkové, která zdroje rozděluje do tří následujících skupin: účetnictví, ostatní data podnikového informačního systému, externí data. V účetnictví jsou data obsažena v základních výkazech, tedy v rozvaze, výkazu zisku a ztráty, výkazu cash flow a ve výkazu o změnách vlastního kapitálu. Ostatní data znamenají data ve statistikách, vnitřních směrnících, ve mzdových předpisech a jiných. Poslední externí data jsou v odborném tisku, Statistické ročence, obchodním rejstříku a také sem patří údaje prezentované na kapitálovém trhu.

Rozvaha

Rozvaha je jedním ze základních účetních výkazů, který podává přehled o stavu majetku k určitému datu. Na levé straně se dělí na aktiva stálá a oběžná a na pravé straně

jsou pasiva dělicí se na vlastní a cizí zdroje. Na straně aktiv se evidují pohledávky za upsaný vlastní kapitál, dlouhodobý majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok, oběžná aktiva s dobou použitelnosti kratší než 1 rok a časové rozlišení aktiv. Strana pasiv se skládá z vlastního kapitálu, cizích zdrojů a časového rozlišení pasiv. Strana aktiv informuje o stavu majetku a strana pasiv o zdrojích jeho financování.

Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztráty podává přehled o nákladech a výnosech za určité období, nikoli k okamžiku jako tomu bylo u rozvahy (Jindřichovská, 2013). Smyslem výkazu je informovat o úspěšnosti a výsledcích práce, kterých podnik dosáhl. Zachycuje vztah mezi výnosy podniku za určité období a náklady, které podnik vynaložil na získání výnosů i když nemuselo dojít k jejich zaplacení ve stejném období. Z toho vyplývá, že se nejedná o skutečné hotovostní toky, a tudíž ani výsledný zisk neodráží skutečnou čistou hotovost (Kislingerová, 2010). Uspořádání výkazu zisků a ztrát je rozděleno na provozní a finanční náklady a výnosy. Mezi provozní náklady se řadí například náklady na materiál, mzdy, odpisy a provozní výnosy, které představují tržby za prodej zboží a výrobu. Porovnáním provozních výnosů a nákladů se získá provozní zisk, podle kterého se zjistí, zda jsou činnosti podniku ziskové či ztrátové. Ve finančním rozdělení nákladů a výnosů jsou zejména úroky z úvěrů získané k financování výroby a ve výnosech jsou úroky, které podnik získal na termínovaných či běžných účtech. Porovnáním vzniká hospodářský výsledek z finančních operací. Sečtením provozního zisku a výsledku z finančních operací vzniká hospodářský výsledek z běžné činnosti (Jindřichovská, 2013). Forma zpracování výkazu zisků a ztráty může být vertikální nebo horizontální. Horizontální neboli druhová forma uvádí shodně uspořádané náklady a výnosy odděleně oproti tomu vertikální neboli účelová forma k sobě přiřazuje náklady a výnosy, které se spolu váží k určité činnosti (Kubíčková, 2006).

Výkaz Cash flow

Výkaz cash flow se zobrazuje skutečný pohyb peněžních toků, které nastaly za určité období. Zkoumá kolik hotovosti, příjmů, do podniku přišlo a kolik výdajů odešlo. Rozlišují se peněžní toky ze tří základních činností, a sice z provozní činnosti, investiční činnosti a toky vztahující se k financování podniku (Kislingerová, 2010). Do provozní činnosti spadají příjmy a výdaje spojené s hlavní výdělečnou činností podniku. Patří sem například úhrady odběratelů, příjmy z prodeje, platby dodavatelům, vyplácení mezd, platba daně

z příjmů, vyplacené úroky aj. Investiční činností se rozumí pořízení a zařazení dlouhodobého majetku a také činnosti související s poskytováním úvěrů a půjček. Jedná se zejména o příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv, platby za jejich pořízení a příjmy z poskytovaných dlouhodobých půjček. Do finanční činnosti se zařazují činnosti, které ovlivňují výši a složení vlastního kapitálu a krátkodobých závazků. Patří sem příjmy z přijatých úvěrů a půjček, příjmy z emise akcií, výdaje na úhradu splátek úvěrů, výplata dividend či podílů na zisku aj. (Kubíčková, 2015). Cash flow se stanovuje pomocí dvou metod přímou a nepřímou. Přímou metodou se vykazují příjmy a výdaje např. v návaznosti na členění ve výkazu zisku a ztráty v nepřímé metodě je výsledek hospodaření upraven o nepeněžní transakce, neuhrazené náklady a výnosy minulý nebo budoucích období, o změny stavu zásob, pohledávek, závazků aj. Přehled o peněžních tocích se využívá především při hodnocení platební neschopnosti, finanční analýze, či při plánování investic (Růčková, 2012).

Výroční zpráva

Účelem výroční zprávy je komplexně informovat o vývoji, výkonnosti, činnosti a hospodářském postavení společností, které ji musí povinně vypracovat. Jedná se o podniky, které naplní podmínky uvedené v zákoně o účetnictví, podniky, které se zapisují do obchodního rejstříku či takové společnosti, kterým to stanoví zvláštní právní předpis. Výroční zpráva musí obsahovat významné skutečnosti vedoucí k naplnění účelu výroční zprávy, informace o předpokládaném vývoji činnosti, o výzkumu a vývoji, o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztahů aj. (Kubíčková, 2015)

Účetní závěrka

Účetní závěrka prezentuje souhrnné údaje o finanční a majetkové situaci podniku. Měla by obsahovat rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přehled o peněžních tocích, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu a připojené komentáře a přílohy. Východiskem pro sestavení výkazů jsou hodnoty konečných zůstatků (Synek, 2015).

Příloha účetní závěrky

Účelem přílohy je dovysvětlit a doplnit informace k rozvaze a k výkazu zisků a ztrát. Její význam je v poskytnutí doplňujících informací o majetku, závazcích i vlastním

kapitálu, nákladech, výnosech a hospodářském výsledku. Tyto údaje jsou užitečné zejména pro investory a externí zájemce (Kislingerová, 2010).

3.3.3 Nedostatky účetních výkazů

Hned několik úskalí se dá najít při analýze rozvahy, kdy je zásadním problémem fakt, že popisuje stav na základě historických cen. Dalším problémem je zobrazení stavu k danému okamžiku, nelze tedy získat informace o dynamice společnosti, k určení hodnoty některých položek musí být použito pouze odhadu aj. (Růčková, 2015). Odpisy jsou v účetnictví zachyceny jako snížení hodnoty majetku v důsledku opotřebení, ale nevyjadřují snížení hodnoty dostatečně přesně. Další nedostatek najdeme u výše závazků, které neodráží reálnou výši, neboť jsou oceňovány v nominálních hodnotách. I u výsledku hospodaření může dojít ke zkreslení vypovídací schopnosti, protože je výsledek zjišťován za dvanáct po sobě jdoucích měsíců, přičemž v tomto období mohli vzniknout mimořádné události, které neodráží skutečnou úroveň a výkon podniků (Kubíčková, 2015)

3.3.4 Postup finanční analýzy

Před zpracováním finanční analýzy je třeba si stanovit dílčí činnosti a kroky, které je třeba při FA vykonat. Důležité je si stanovit cíle, neboť od nich se odvíjí samotný postup FA. Různorodost cílů a také subjektů u kterých se FA zpracovává má za následek, že obsahová náplň a kroky FA se mohou odlišovat. Postup FA může být například následující. Prvním krokem je tedy formulace cílů, dále nastává definování prostředí a datové základny. Tento první krok FA se zpracovává výběrem srovnatelných podniků, sběrem dat a ověřením jejich použitelnosti. V dalším kroku se musí zvolit vhodné metody FA a také ověřit zdrojová předzpracovaná data pro potřeby zvolených metod. Následuje již samotný výpočet zvolených ukazatelů, pomocí nichž se zjistí relativní postavení firmy. Následně se zjišťují vztahy mezi ukazateli a jejich odchylky. V konečné fázi se posuzují vypočítané hodnoty, zpracovávají se návrhy, doporučení směrem ke stanovenému cíli a odhadují se rizikové varianty (Kalouda, 2015). Nejčastěji se aplikuje analýza pomocí poměrových ukazatelů, která zahrnuje tyto kroky: výpočet poměrových ukazatelů, srovnání výpočtů z odvětvovými průměry, trendová analýza ukazatelů, hodnocení vzájemných vztahů mezi ukazateli a návrh na opatření. (Synek, 2011)

3.3.5 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finanční situaci podniku zajímají jak externí, tak interní uživatele. Mezi ty externí se řadí zejména investoři, banky, věřitelé, státní orgány, zákazníci, dodavatelé, konkurence, ale také ostatní uživatelé, kteří mají o tyto informace zájem například novináři, makléři, univerzity, studenti, ale i neodborná veřejnost. Za interní uživatele se pokládá především management podniku, manažeři, zaměstnanci aj.

Management využívá výsledky FA zejména pro dlouhodobé a operativní finanční řízení a též pro posouzení zpětné vazby mezi rozhodnutím a důsledky. Analýza pomáhá manažerům v rozhodování o podnikatelském záměru, v zajištění optimálního množství majetku a volbě jeho financování apod. (Sedláček 2011).

Investoři stávající mají zájem o finančně účetní informace, kdežto potenciální investory zajímají data zejména z důvodu rozhodování o své investici do daného podniku. Držitele dluhopisů zajímá, zda bude do budoucna zajištěna finanční stabilita podniku, aby dostávali vyplaceny úroky včas.

Banky se většinou jistí dopředu tím, že do smlouvy dávají klauzule, kterými se podnik zavazuje udržovat stabilitu vybraných ukazatelů. Pokud podnik nedodrží například míru zadluženosti, může mu pak banka změnit úvěrové podmínky. Banku zajímá bonita dlužníka, která rozhodne o tom, zda banka úvěr schválí.

Dodavatelé se zajímají zejména o schopnost podniku uhradit faktury včas. Odběratele zajímá dlouhodobé hledisko spolupráce, díky níž zajišťují vlastní výrobu.

Stát sleduje více důvodů například statistiky, přehled o finančním stavu podniků se státní zakázkou, kontrolu plnění daňových povinností aj. (Sedláčková, 2006)

Konkurenti mohou provádět různá srovnání a tím získávat důležité informace pro jejich další rozhodování. Může zjistit v jakých oblastech je podnik slabší, nebo naopak lepší než konkurenční podnik. (Mott, 2005)

Zaměstnanci mají zájem o finanční situaci podniku, neboť na ní závisí jejich živobytí. Mají sami možnost posoudit stabilitu firmy z hlediska perspektivnosti zaměstnání a možného růstu mezd.

3.4. Charakteristika elementárních metod finanční analýzy

Elementární metody využívají základní aritmetické operace pro zpracování absolutních hodnot. Výhodou je nenáročnost výpočtů, nevýhodou je skutečnost, že nepostihuje všechny faktory, a tudíž nemusí vést k přesným výsledkům. Lze odlišit

metody, které si kladou za cíl zjistit či doplnit některé údaje, které v účetních výkazech nejsou zjišťovány, ale slouží pro analýzu různých oblastí jako například čistý pracovní kapitál pro analýzu likvidity nebo zisk před zdaněním pro analýzu rentability. A druhou skupinou jsou metody, které údaje z účetních výkazů zpřehledňují. Snaží se přesněji zachytit vývojové tendence a strukturu, jsou to metody horizontální a vertikální analýzy (Kubíčková, 2006). A třetí metody tvoří takové, které rozšiřují vypovídací schopnost dat, jedná se o metody poměrové analýzy, mezipodnikového srovnání a soustav ukazatelů.

3.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele se využívají k analýze vývojových trendů, kde může jít například o srovnání vývoje v čase nebo k procentnímu rozboru, zabývající se vnitřní strukturou výkazů. Usnadňuje srovnatelnost účetních výkazů, porovnání výkazů s předchozím obdobím a také porovnání jednoho podniku s druhým ve stejném oboru. K analýze absolutních ukazatelů se využívá horizontální a vertikální analýza (Knápková, 2010).

Horizontální analýza

Horizontální analýza se běžně nazývá analýza časových řad, neboť sleduje vývoje finančních ukazatelů v čase. Sleduje se tedy výše jednotlivé položky, která je porovnávána s položkou v jednom nebo více minulých obdobích. Zvýšení či snížení hodnoty se vyjadřuje v procentuálním vyjádření (Weygandt, 2009). Rozbor může být zpracováván meziročně nebo za několik období. Provádí se dvěma způsoby, jedním z nich se sleduje relativní růst hodnoty položky a poměruje se k hodnotě v období minulém, provádí se tzv. podílová analýza. Druhým způsobem se sleduje absolutní růst hodnoty položky a její rozdíl k hodnotě minulé, tzv. rozdílová analýza (Scholleová, 2017).

Vertikální analýza

Cílem vertikální analýzy je určit podíl jednotlivých složek majetku na celkových aktivech, dále určit podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech či podíl položek výsledovky na celkových tržbách aj. Jde o souměření jednotlivých položek vůči celkové sumě. Sleduje tedy, zda se mění vývoj firmy a vzájemné proporce jednotlivých položek vůči základní veličině (Scholleová, 2017). Ve struktuře aktiv má za úkol informovat o tom, jak firma investovala kapitál a jak byla při investici zohledněna výnosnost. Vhodně zvolený poměr mezi stálými a oběžnými aktivy by mělo být jedním

z předmětů podnikání, je tedy patrné že vertikální analýza je základem pro podrobnější analýzy jednotlivých položek (Růčková, 2015). Výhodou je, že při vertikální analýze nezávisí na meziroční inflaci a umožňuje srovnatelnost výsledků z různých let (Grünwald, 2007).

3.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Patří sem analýza fondů finančních prostředků, sloužících k řízení finanční situace podniku, zejména likvidity. Fondy chápeme jako souhrn položek krátkodobého majetku, který je očištěn o položky krátkodobých pasiv vzniká tak čistý fond. Čistý tedy znamená očištěný od části oběžných aktiv, které nelze použít k ničemu jinému než k úhradě krátkodobých závazků (Hamplová, 1999).

Čistý pracovní kapitál

Je vyjadřován jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy včetně bankovních úvěrů a výpomocí. K výpočtu se používá dvou pohledů, pohled manažera a pohled vlastníka. Oba vypovídají o změně likvidity, ale každý z jiného úhlu. Manažerský přístup informuje o změnách obsahu finančního fondu a vlastnický přístup o příčinách změn obsahu (Růčková, 2012). Čistý pracovní kapitál vytváří prostor pro rozhodování manažera, neboť se jedná o volné prostředky, které je možno využít ke zhodnocení (Kubičková, 2006).

3.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Aby bylo možné analyzovat vzájemné vazby a širší souvislosti mezi ukazateli, dávají se absolutní hodnoty do vzájemného poměru. Výpočet poměrových ukazatelů je tak dalším postupovým krokem. Obvykle se lze setkat s pěti základními bloky ukazatelů, kterými jsou rentabilita, aktivita, likvidita, zadluženost a ukazatele finančního trhu. Ukazatele jsou uspořádány do soustav, které se nazývají paralelní nebo pyramidové. Paralelní soustava je vytvářena bloky ukazatelů měřících určitou oblast finanční situace. Pro finanční zdraví podniku jsou brány jako rovnocenné charakteristiky, tzn. že podnik musí být rentabilní, přiměřeně zadlužený a likvidní, aby mohl dlouhodobě fungovat. Pyramidové soustavy rozkládají hlavní ukazatel, jenž je účelem analýzy. Smyslem analýzy je pak vysvětlit změny chování vrcholového ukazatele při působení jednotlivých činitelů, kteří mají na vrcholový ukazatel nějaký vliv (Kislingerová, 2010).

Rentabilita

Rentabilitou se označuje výnosnost vloženého kapitálu, či návratnost investic. Je měřítkem schopnosti podniku vytvářet zisk pomocí investovaného kapitálu. Ukazatele rentability poměří výsledek z podnikatelské činnosti ke zvolené srovnávací základně, která může být na straně aktiv, ale i pasiv. Čím vyšší má podnik rentabilitu, tím lépe umí hospodařit se svým majetkem (Scholleová, 2017). Nejčastěji používanými je rentabilita vlastního kapitálu, aktiv, celkového investovaného kapitálu a tržeb.

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE

Z hlediska investorů se jedná o vrcholový ukazatel, který vypovídá o efektivitě práce s vloženým kapitálem. Tento ukazatel zjistí, kolik korun čistého zisku vyprodukuje 1Kč kapitálu investovaného do podniku vlastníky. Pro investory je tento ukazatelem důležitým vodítkem při rozhodování o investicích. Akcionář předpokládá, že za svůj vklad získá vyšší efekt, než který by získal například v bance (Kubíčková, 2015).

Rentabilita aktiv – ROA

ROA též také produkční síla, je hlavním ukazatelem rentability, neboť poměří zisk podniku s celkovým vloženým vlastním i cizím kapitálem. Vyjadřuje celkovou efektivnost firmy a její výdělečnou schopnost. O ukazateli lze též uvažovat jako o ukazateli hodnocení minulé výkonnosti vedoucích pracovníků. Do oblasti celkového vloženého kapitálu spadá strana aktiv, jsou to tedy celková aktiva. Definovat zisk ale není tak jednoduché. Pokud budeme pracovat při výpočtu se ziskem EBIT, tedy zisk před úroky a zdaněním, bude nám tento ukazatel vhodný ke komparaci podniků, které působí v rozdílném daňovém prostředí a s rozdílným úrokovým zatížením. Pokud bude do vzorce vstupovat čistý zisk EAT před vyplacením dividend pak se jedná o ukazatel nezávislý na charakteru zdrojů financování (Růčková, 2007).

Rentabilita tržeb – ROS

S pomocí ROS se vypočítá, kolik zisku vytvoří podnik z 1Kč tržeb. ROE ukazuje jaká je schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Pro výpočty se v praxi počítá se ziskem EBIT nebo EAT (Scholleová, 2017). Varianta výpočtu s EBIT v čitateli se používá při srovnávání podniků s proměnlivými podmínkami. Pokud použijeme EAT, výsledkem je zisková marže (Kislingerová, 2010).

EVA (Ekonomicky přidaná hodnota)

Společnost, která dosahuje kladného hospodářského výsledku nemusí dosahovat ekonomického zisku. Ekonomický zisk znamená zisk po odečtení veškerých nákladů na vlastní i cizí kapitál. Ve vzorci je od provozního zisku po zdanění odečten součin celkového zpoplatněného kapitálu a vážených nákladů na kapitál. (Scholleová, 2017). Podnik musí mít vyšší hodnotu provozního zisku po zdanění, než má náklady na kapitál, aby podnikání mělo smysl. Cílem podnikání je vytváření co nejvyšší ekonomické přidané hodnoty. Čím větší má podnik hodnotu ukazatele EVA tím lépe si vede. EVA je také základem hmotné zainteresovanosti, tvoří ucelený manažerský systém, jehož úkolem je analyzovat faktory přispívající k tvorbě hodnoty. Má zajišťovat rozhodnutí, která přinesou zvýšení hodnoty pro akcionáře. Hlavním příspěvkem EVA je zjištění, že i vlastní kapitál má své náklady (Synek, 2015). Ukazatel EVA je možné zvýšit například zvýšením NOPAT, snížením WACC či snížením investovaného kapitálu (Kubíčková, 2015).

Aktivita

Ukazatele aktiv zkoumají, jestli podnik umí efektivně hospodařit se svými jednotlivými druhy aktiv. Pokud má podnik aktiv více vznikají mu zbytečné náklady a krátí se tím zisk, pokud má podnik aktiv málo, tak zase přichází o tržby (Synek, 2011).

Obvykle se počítá šest základních ukazatelů:

Doba obratu zásob – určuje, kolik dní se musí prodávat, aby byly zaplacené zásoby. Měří, za jak dlouho se zásoby v podniku otočí. Vyjadřuje průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby vázány v podniku až do doby jejich spotřeby či prodeje. Pokud se obratovost zvyšuje a doba obratu snižuje, pak je situace v podniku dobrá (Kislingerová, 2010).

Rychlost obratu zásob – měří kolikrát se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po finální produkci a prodej výrobků a opětovný nákup zásob (Kalouda, 2015). Jiné vysvětlení udává, že obrat zásob vypočítává kolikrát je jednotlivá položka zásob za rok prodána a opět naskladněna. Ve vzorci jsou v čitateli tržby a ve jmenovateli zásoby. Pokud vyjde hodnota lepší než průměrná, znamená to, že firma nemá přebytečné zásoby, které jinak vyžadují nadbytečné financování (Kislingerová, 2010).

Doba obratu pohledávek – je ukazatelem pro posouzení doby, za kterou věřitelé zaplatí své závazky vůči podniku (Soukupová, 2005). Udává konkrétní počet dní, kdy firma musí čekat na zaplacení za již prodané výrobky. Ve jmenovateli jsou jednodenní tržby

a v čitateli pohledávky. Ideálním výsledkem výpočtu je nulová hodnota. Pokud je doba splatnosti pohledávek příliš dlouhá, může vést k druhotné platební neschopnosti.

Rychlost obratu pohledávek – stejně jako u rychlosti obratu zásob tento ukazatel měří kolikrát jsou pohledávky přeměněny v peněžní prostředky.

Doba obratu závazků – vypovídá o tom, jak rychle jsou spláceny závazky dané firmy. Výsledek udává počet dnů, kdy podnik využívá od svých dodavatelů bezplatný úvěr. Doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. Věřitelé mohou pomocí tohoto ukazatele zjistit, jak firma dodržuje obchodně-úvěrovou politiku (Růčková, 2015), (Scholleová, 2017).

Obrat aktiv – udává, kolikrát se aktiva obrátí za rok. Vyjadřuje, za jakou zde dobu je možno z tržeb obnovit aktiva. Ukazatel by měl být roven alespoň hodnotě jedna.

Likvidita

Poměrové ukazatele likvidity zkoumají, zdali firma má dostatek finančních prostředků na zaplacení krátkodobých závazků. Údaje pro výpočty vycházejí z rozvahy (Jindřichovská, 2001). Likvidnost je schopnost aktiv přeměnit se na peněžní prostředky. Nejlikvidnějším majetkem jsou peníze, následují pohledávky za výrobky, zásoby, polotovary a nejméně likvidní jsou stroje a budovy. Likvidita podniku zaručuje finanční stabilitu, pokud je podnik dlouhodobě nelikvidní hovoří se o platební neschopnosti. Pokud má naopak podnik likviditu vyšší, snižuje tím riziko platební neschopnosti, ale současně snižuje výnosnost podniku. Schopnost podniku dostát svým závazkům se vyjadřuje pomocí ukazatelů zvaných stupně likvidity.

Běžná likvidita

Běžná likvidita, neboli likvidita III. stupně, měří platební schopnost podniku za krátké období, obvykle za měsíc. Do čitatele jsou dosazena celková oběžná aktiva a ve jmenovateli jsou veškeré krátkodobé závazky splatné tedy do jednoho roku. Výsledek se srovnává s odvětvovým průměrem (Synek, 2011). Výsledná hodnota by se měla pohybovat v mezích hodnot 1,6 – 2,5. Pomocí běžné likvidity se vypočítává, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé dluhy (Vochozka, 2011).

Pohotová likvidita

Označována jako likvidita II. stupně, je při výpočtu očištěna o zásob, které jsou méně likvidní a tím měří platební schopnost důvěryhodněji. Pokud je ukazatel pohotové likvidity

roven 1, tak podnik dokáže splatit své závazky bez toho, aniž by musel prodávat zásoby. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat v intervalu 0,7 - 1 (Vochozka, 2011).

Okamžitá likvidita

Okamžitá nebo také likvidita I. stupně, umožňuje změřit, zda podnik dokáže hradit právě splatné závazky ihned (Kovanicová, 1995). Doporučená hodnota se uvádí v rozmezí 0,2 – 0,5. Jedná se o nejpřísnější ukazatel likvidity, poměruje pouze nejlikvidnější složky oběžných aktiv s krátkodobými závazky (Kubičková, 2015).

Zadluženost

Zadluženost zkoumá, jaké množství majetku v podniku je financováno cizími zdroji. Cizí zdroje umožňují podniku růst a dosahovat úspor z rozsahu, na druhou stranu představují jisté riziko. Financování pouze vlastním kapitálem je pro podnik drahé a snižuje jeho výnosnost, management podniku musí najít správnou míru zadluženosti, která umožní využívat cizích zdrojů ku svému prospěchu, ale zároveň podnik neohrozí. Ukazatele zadluženosti poměrují cizí a vlastní zdroje a hledají optimální vztah mezi nimi. Kapitálová struktura má pro rozvoj podniku zásadní význam, jedná se o strukturu dlouhodobého kapitálů, ze kterého je financován dlouhodobý majetek. Pohledem věřitelů je riziko pro ně tím vyšší, čím vyšší je podíl cizího kapitálu, neboť pokud si podnik více půjčuje, může vznikat riziko neplnění závazků (Růčková, 2015), (Scholleová, 2017).

Celková zadluženost, ukazatel věřitelského rizika, je podílem cizích zdrojů na celkových aktivech. Doporučená úroveň zadlužení je mezi 30–60 %. Čím vyšší vychází hodnota, tím větší riziko představuje pro věřitele (Knápková, 2017).

Míra zadluženosti signalizuje věřitelům, zda je bezpečné poskytnou podniku úvěr. Jedná se o poměr cizích zdrojů a vlastního kapitálu, přičemž výsledek by neměl být vyšší než 150 %, tedy jeden a půl násobek hodnoty vlastního kapitálu. Pro porovnání míry zadluženosti je důležitý především vývoj ukazatele v časové řadě.

Koeficient samofinancování je doplňkový ukazatel a dohromady by spolu s celkovou zadlužeností měli dát hodnotu jedna. Patří k nejdůležitějším ukazatelům při hodnocení celkové finanční situace, je navázán na ukazatele rentability. Vypočítá se jako poměr vlastních zdrojů na celkovém objemu zdrojů.

Ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát je podnik schopen krýt úroky z cizího kapitálu, poté co jsou zaplacený veškeré náklady (Scholleová, 2017). Do čitatele se dosazuje EBIT a do jmenovatele nákladové úroky, z výsledku má firma možnost zjistit,

zda je pro ni dluhové zatížení ještě únosné. Ukazatel měří kolikrát je zisk vyšší než úroky (Růčková, 2012).

Ukazatel úrokového zatížení udává, jaký podíl představují úroky na dosaženém zisku. Dosahované hodnoty by měly být maximálně do 100 %, neboť pokud vyjdou vyšší, znamená to, že vyprodukovaný zisk na úhradu nákladových úroků nestačí. Výsledná hodnota znamená, kolik Kč z vyprodukované 1 Kč je vynaloženo na úhradu úroků (Kubíčková, 2006)

3.5. Analýza soustav ukazatelů

Pro posouzení celkové finanční situace podniku se využívá soustav ukazatelů, jelikož poměrové ukazatele mají omezenou vypovídací schopnost a hodnotí pouze dílčí stránky finanční situace podniku. Tyto analýzy patří ke složitějším metodám a hodnotí podnik komplexně. Jsou konstruovány jako soubor dílčích ukazatelů, které podnik ovlivňují nejvíce. Cílem je vyjádřit celkovou finančně ekonomickou situaci, a to pomocí jednoho čísla (Kubíčková, 2015).

3.5.1 Bonitní modely

Vychází z teoretických poznatků, které jsou doplněny o empirické od finančních analytiků a hodnotí celkové finanční zdraví podniku, odpovídají na otázku, zda je podnik zdravý (Vochozka, 2011). Modely si kladou za cíl stanovit, zda se podnik řadí mezi dobré či špatné firmy, musí tedy umožňovat srovnatelnost s ostatními firmami v daném oboru. Informace z analýz slouží především investorům a vlastníkům, kteří nemají podklady pro výpočet čisté současné hodnoty podniku. Mezi nejpoužívanější modely patří Tamariho model, Index bonity a Kralicekův Quick test.

Kralickův Quick test

Test pracuje se čtyřmi základními oblastmi, kterými jsou stabilita, likvidita, rentabilita a výsledek hospodaření na základě nichž jsou vytvořeny čtyři vzorce. Vypočítává se koeficient samofinancování, doba splácení dluhu z CF, cash flow v % tržeb a ROA. Čtyři dílčí kritéria jsou oznámkována a celková hodnota se získá jejich sečtením a vydělením součtu čtyřmi (Kalouda 2015). Pokud vyjde hodnota vyšší než 3 znamená to, že firma je bonitní a v dobré kondici, hodnoty mezi 1 až 3 se označují jako „šedá zóna“, což znamená, že finanční situace je nejistá a nic jednoznačného nelze určit. Výsledek

pod hodnotu 1 ukazuje na značné problémy podniku (Růčková, 2015). Tomuto modelu se též říká klasifikační model či bodovací metoda.

3.5.2 Bankrotní modely

Bankrotní neboli predikční modely fungují jako systém včasného varování a informují o hrozbě blížícího se bankrotu. Tyto modely byly odvozeny na základě skutečných dat firem, které zbankrotovaly a od těch, které naopak dobře prosperovaly. Vychází z předpokladu, že firma vykazuje podobné chování vybraných ukazatelů, které podnik má před bankrotem. Bankrotní modely jsou vhodné pro současné i budoucí rozhodování, umožňují managementu odhalit problémy a řešit je dříve, než se stanou závažnými.

Altmanův test

Je jednou z možností, jak vyhodnotit finanční zdraví firmy. Stanovuje se jediným číslem, které je složeno z pěti ukazatelů, kterým se přiřazuje jejich váha na základě empirických průzkumů. Altmanův test dokáže odhalit blížící se bankrot s přesností přibližně dva roky dopředu. Výsledkem testu je tzv. Z-skore. Pokud je Z-skore vyšší než 2,9 firma je zdravá, pokud se nachází v pásmu 1,23 – 2,99, nelze o zdraví firmy jednoznačně rozhodnout a pokud je výsledek horší než 1,23 znamená to, že je firma před bankrotem. Tato rozmezí platí pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu (Scholleová, 2017).

Tafflerův test

Model byl založen na ukazatelích, které odráží charakteristiky platební schopnosti. Test obsahuje ukazatele rentability krátkodobých závazků, běžné likvidity, krátkodobé zadluženosti a ukazatel nezajištěné likvidity (Kubičková, 2015). Tafflerův model se snaží spočítat pravděpodobnost bankrotu podniku. Je-li vypočtená hodnota nižší než 0, tak podniku s nejvyšší pravděpodobností hrozí bankrot. Naopak pokud je hodnota vyšší než 0, je jen malé riziko bankrotu (Růčková, 2015).

Index důvěryhodnosti – model IN

Byl vytvořen manžely Neumaierovými a snaží se vyhodnotit finanční situaci českých firem. Jedná se o výsledek 24 matematicko-statistických modelů a praktických zkušeností z analýz více než z tisíce českých firem. Stejně jako Altmanův model se skládá z ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity a aktivity a ke každému z těchto ukazatelů je přiřazena váha. Model tedy více přihlíží ke specifickým jednotlivých odvětví. Vyjde-li hodnota vyšší

než 2 má podnik dobré finanční zdraví a pokud vyjde hodnota v intervalu 1-2 jedná se o podnik s potencionálními problémy. Jsou-li hodnoty nižší než jedna, má podnik vážné finanční problémy a není schopen plnit své závazky (Kubíčková, 2006).

3.6. Analýza produktivity práce

Práce je jedním z nejdůležitějších výrobních faktorů. Personální řízení se stará o optimalizaci práce, kvalitu lidských zdrojů i spravedlivé odměňování. Dále má za úkol vytvářet příjemné pracovní prostředí, naplňovat cíle pracovníků a vytvářet zdravé pracovní klima. Bez schopných, vzdělaných a kvalifikovaných pracovních sil není schopna fungovat žádná firma.

3.6.1 Produktivita práce

Produktivita práce je důležitá pro každou firmu malou či velkou. Existuje mnoho faktorů ovlivňujících produktivitu práce zaměstnanců. Mezi ty nejznámější patří například přírodní a klimatické podmínky, technologie, kvalifikace zaměstnanců a jejich motivace či organizace řízení. Produktivita je někdy označována jako účinnost práce. Posuzuje se zpravidla měrnou spotřebou pracovního času, v které se promítá extenzita práce, intenzita práce a produktivita práce. Produktivita se dá vyjádřit jako množství užitných hodnot, které se vyrobí za jednotu času (Soukupová, 2005). Produktivita lze měřit v naturálních jednotkách, v normohodinách a v peněžních jednotkách. Vypočítá se jako poměr vstupů a výstupů. Pro hodnoty vstupů lze použít počet odpracovaných hodin, dnů, či průměrné evidenční počty.

3.7. Porterova analýza

Porterův model pěti konkurenčních sil ukazuje jaká bude ziskovost daného odvětví. Odkrývá potenciál pro růst, a naopak ukazuje kroky, které nejsou pro podnik vhodné podnikat. Slouží ke zmapování faktorů, které ovlivňují vyjednávací pozici podniku. Model pracuje s pěti prvky, jsou jimi odběratelé, dodavatelé, nové vstupy, substituty a konkurenční síly. Slouží k prognózování vývoje konkurenční situace v odvětví na základě odhadu chování subjektů působících v daném odvětví. Pomocí Porterovy analýzy lze získat přehled o konkurenci a možnosti minimalizovat její vliv na podnik, dále lepší informace pro rozhodování a možnost nových příležitostí na trhu.

Konkurenční rivalita

Soupeření mezi stávajícími konkurenty má nejčastěji podobu cenového soupeření, reklamní kampaně či doprovodných služeb a technických inovací. Je třeba získat informace o slabých a silných stránkách konkurence. Čím více konkurence se nachází ve stejném odvětví, tím roste rivalita mezi nimi a snižuje se výnos podniku. Zvyšovat svou konkurenční pozici je možné využíváním příležitostí z okolního prostředí (Dvořáček, 2012).

Hrozba nových vstupů

Další Porterova síla je důležitá zejména v nových rychle se rozvíjejících oborech, kde ještě není znám objem trhu. Řeší se, jak nově vstupující ovlivní cenu a nabízené množství výrobku či služby.

Hrozba substitutů

Ohrožení nastane, pokud lze produkt snadno nahradit substituty. Důležitá je častá inovace výrobků, aby uspokojovali potřeby odběratelů. Zákazník může kdykoliv změnit dodavatele, pokud jsou na trhu dostupné substituty. Dostupnost substitutů omezuje cenu, za kterou může podnik své výrobky nabízet, protože zákazník může kvůli vyšší ceně přejít k substitučním výrobkům za cenu nižší (Čížinská, 2010)

Vyjednávací síla zákazníku

Jedná se zejména o vyjednávání o ceně, zákazník může reagovat na cenu přímo, anebo nepřímo například nižším odběrem zboží či přechodem ke konkurenci.

Vyjednávací síla dodavatelé

Dodavatelé působí jako hrozba, neboť mohou zvyšovat cenu. Jejich síla je tím vyšší, čím je na nich podnik závislejší.

3.8. SWOT analýza

SWOT analýza je často používána v rámci strategického řízení, slouží pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících podnikovou činnost. Zkratka SWOT je složena z názvů jednotlivých faktorů, které jsou v analýze hodnoceny. Jsou jimi Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby. Analýza je rozdělena na analýzu vnitřního prostředí, kam patří silné a slabé stránky a do analýzy vnějšího prostředí patří příležitosti a hrozby. V praxi existuje více postupů tvorby analýzy, ale všechny mají určité základní rysy. Při tvorbě analýzy je třeba

se zaměřit pouze na klíčové podstatné faktory a nenechat se rozptýlit nepodstatnými věcmi dále zahrnovat do analýzy pouze objektivní a měřitelná fakta a vyvarovat se domněnek. K tvorbě analýzy je třeba sestavit schopný tým lidí a využívat tak týmové práce a názorů ostatních tzv. brainstorming, následně dochází k rozepsání jednotlivých faktorů do čtyř již zmíněných kategorií. Posledním krokem je vyhodnocení a hledání cesty ke zlepšení situace v podniku. SWOT analýza se mimo strategického řízení používá také při osobním hodnocení lidí u pracovního pohovoru, je součástí řízení rizik, je možné ji použít na celý podnik či jen na jednotlivé oblasti. Cíle SWOT analýzy jsou již podle jednotlivých faktorů jasné. Hlavními cíli je identifikovat slabé stránky podniku a snažit se je co nejvíce omezit. Dále uvědomit si silné stránky podniku, a co nejvíce je podpořit, a nakonec hledat nové příležitosti podniku a poznat hrozby.

4. Vlastní práce

V analytické části diplomové práce bude výše popsaná teorie aplikována do praxe na soukromém rodinném podniku Statek Novák Jarpice-Kamenice s. r. o. Nejprve bude podnik představen, a následně bude provedena finanční analýza.

4.1. Základní informace o společnosti

Společnost: Statek Novák Jarpice-Kamenice s. r. o.,

Vznik: dne 19. prosince 2005 zapsána v OR Městského soudu v Praze

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Sídlo: Horní Kamenice 4, Vraný 273 72

Základní kapitál: 200 000 Kč

Předmět podnikání:

rostlinná a živočišná výroba, silniční motorová doprava – nákladní vnitrostátní do 3,5 tuny i nad 3,5 tuny, produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu, výroba osiv a sadby, úprava, zpracování a prodej vlastní produkce, opravy dopravních prostředků a strojů, odvoz a likvidace odpadních vod, myslivost.

Statek se nachází v Jarpicích, které jsou na pomezí Středočeského a Ústeckého kraje cca 15 km od města Slaný a 20 km od Roudnice nad Labem. V Jarpicích se nachází pouze jedna z poboček statku, konkrétně kancelář jednoho z majitelů statku a také dílna a kanceláře, kde sídlí účetní a další administrativní pracovníci. V Jarpicích se nachází i garáže a zázemí pro zemědělské stroje a techniku. Další pobočka se nachází v Horní Kamenici, kde je zázemí pro masný skot, jalovičky, telata, kozy, koně, drůbež. Výkrm prasat je ve vepříněch, které jsou v Pálečku a v Budenici, předvýkrmna prasat je umístěna ve Vyšíňku v Klobukách se nachází silo a mléčný skot je umístěn v Kobylníkách.

V živočišné produkci je tedy hlavní činností chov mléčného skotu, kterého statek chová v roce 2020 cca 1200ks. Další výraznou činností je chov prasat do výkrmu, kterých chová v roce 2020 cca 5000ks. Statek denně dodává cca 26 000litrů mléka do české mlékárny. Konkrétně se jedná o Bohušovickou mlékárnu, která následně vyrábí jogurty jako pacholík Bobik, jogurt Bohunka, jogurt Skyr, ale mezi její výrobky patří také smetany, tvarohy, sýry, jogurtové drinky, šlehačky i ledové kávy.

Z rostlinné výroby pěstuje statek nejvíce pšenici ozimou, ječmen ozimý, řepku, cukrovku, kukuřic, zelenou směsku, vajtěšku na seno a kukuřičnou siláž. Statek v roce 2020 aktuálně hospodaří na 3638,68 ha orné půdy, z čehož má 2115,16 ha v osobním vlastnictví a dalších 1523,52 ha orné půdy na které hospodaří si pronajímá.

Statek provozuje bioplynovou stanici, která je umístěna v Kobylníkách na kravíně a vyrábí teplo do teletníku, šaten zaměstnanců a do jednoho bytového domu.

Mezi nejvýznamnější dodavatele patří firmy Topexol a. s. – dodavatel nafty a LTO, FYZOZ – dodavatel postřiků, hnojiv a osiva a také AT-Kraisinger – dodává statku postřiky. Za nejvýznamnější odběratele lze považovat Moravu – mlékařské družstvo, Tereos – odběratel cukrovky, TOPEkos – odběratel obilí, Brassica odběrové družstvo – odebírá především řepku. Dalšími odběrateli živočišné produkce jsou Jatky Libochovice – skot, Kulmon Škoda – telata, Ing. Václav Kohout a synové – prasata, Agrofast Louny – prasata, Mach Koleč – prasata. Mléko, maso i obilí si ve statku může zakoupit i široká veřejnost.

Statek Novák má i podíly ve společnostech, a to konkrétně v mlékařském družstvu Morava, odběrovém družstvu Brassica a ve společnosti Red Dot Invest.

4.1.1 Historie společnosti

Společnost Statek Novák se dědí z generace na generaci. Pan Vítězslav Novák statek daroval svým synům Petrovi a Pavlovi Novákovi a ti ho darovali nyní svým synům Václavovi a Pavlovi ml. Novákovým, kteří statek vlastní v současné době.

Dne 17. září 1991, po ukončení komunistického režimu, začal pan Petr Novák, tehdejší vlastník statku, hospodařit na základě zápisu do evidence samostatně hospodařících rolníků na Obecním úřadu ve Vraném. Oblast, na které statek hospodařil byla dříve spíše obilnářská, ale v polovině 19. století se zde především s pomocí bratrů Antonína a Josefa Nováka začaly pěstovat i brambory a řepa. Syn Antonína Nováka, Antonín dále pokračoval v rozšiřování statku a postavil mnoho nových moderních hospodářských budov. Jeho syn Vítězslav Novák rozšířil statek obydlími pro zaměstnance a koupil celou řadu moderních hospodářských strojů. Převzal statek ve věku pouhých 21 let po druhé světové válce, kdy bylo Německem zavedeno tzv. řízené hospodářství. Za období komunismu Vítězslava Nováka zatkli a odvedli do vězení a komunisté statek vyplenili a statek byl předán Státnímu statku Slaný. Po roce 1953 dostali původní majitelé statku jen dům a na statku hospodařilo JZD. Po roce 1957 syn Vítězslava Nováka, tedy

Petr Novák odkoupil část statku zpět a začal s chovem zvířat. Po revoluci došlo k obnovení rodinného statku a k navrácení majetku a výpočtu restitučních nároků.

V roce 1994 se bratři Petr a Pavel Novákovi rozhodli, že budou hospodařit na statku společně. V roce 2005 přešla firma do podnikání jako společnost s ručením omezeným. Společníky byli jejich synové Václav Novák a Pavel Novák ml., kteří vložili do společnosti základní kapitál v poměru 50,5 % a 49,5 % a tím došlo k předání statku z otců na syny, přičemž otcové Petr a Pavel Novákovi zůstávají v nejvyšším vedení společnosti.

4.1.2 Organizační struktura

Pavel Novák ml. je jedním z majitelů společnosti, také je odpovědný za techniku, stroje, a činnost opravárenské dílny. Druhým majitelem je Václav Novák, který má na starost živočišnou výrobu a dohromady spolu obstarávají rostlinnou výrobu. Pavel Novák st. je ředitelem a hlavním jednatelem společnosti a má na starost finance.

Dalšími významnými zaměstnanci jsou prokurista, hlavní účetní, obchodní zástupce, mzdová účetní, několik administrativních pracovníků a pomocných účetních, správce pozemků či správce strojů. Firma dále zaměstnává dojiče, správce sítě, traktoristy, prodavačku a jiné zaměstnance dle potřeby. Počty zaměstnanců nejsou stálé, ale v průběhu let se stále pohybují kolem počtu sedmdesáti zaměstnanců.

4.1.3 Dotace

Získané dotace podniku na provozní účely v běžném období pro rok 2018, viz. Tabulka 28, (příloha C). Provozní dotace na zemědělskou výrobu celkově za rok 2018 činily 28 431 tis. Kč. Nejvýznamnější platbou byla SAPS tedy platba na plochu, která činila 11 412 tis. Kč.

Druhou nejvýznamnější dotací byla dotace z OTE tzv. Zelený bonus, jedná se o podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Za zmínku stojí také další větší dotace např. na produkci cukrovky, biologickou bezpečnost prasat či na dotace úroků z úvěru, které poskytuje Podpůrný garanční lesnický a rolnický fond.

4.2. Analýza absolutních ukazatelů

Do analýzy absolutních ukazatelů je zahrnuta horizontální a vertikální analýza. Horizontální i vertikální analýza jsou aplikovány rozděleně na aktiva, pasiva a výkaz zisků a ztrát a vypočítávají se z hodnot za období pěti let od roku 2014 až do roku 2018.

4.1.4 Horizontální analýza aktiv

Horizontální analýza porovnává změnu jednotlivých položek v čase a tato změna je zachycena v absolutních i relativních hodnotách. Výsledky hodnot zachycuje viz. Tabulka 29, (příloha D).

Celková aktiva v průběhu let 2014–2018 mají kolísavou tendenci, stejně je tomu také u stálých a oběžných aktiv. Zatímco dlouhodobý nehmotný majetek má každým rokem mírně rostoucí tendenci, neboť Goodwill společnosti se stále zvyšuje, tak hodnoty dlouhodobého hmotného majetku v čase kolísají.

Snížení celkových aktiv v roce 2015 oproti roku 2014 je v důsledku snížení stálých aktiv i oběžného majetku. V dlouhodobém hmotném majetku je to v důsledku snížení poskytnutých záloh na dlouhodobý hmotný majetek, neboť 3 072 tis. Kč z roku 2014 zmizelo, protože se jednalo o zálohové platby na dokončení BPS, která se v roce 2015 již zařadila do užívání. Naopak ke zvýšení došlo u nedokončeného DHM, pod touto položkou se totiž nacházely nedokončené investice na střechu budovy v Jarpicích a investice na kamerový systém, který též nebyl dokončen. V oběžném majetku došlo v roce 2015 především ke snížení zásob v důsledku zvýšeného prodeje obilovin, dále se snížily zásoby materiálu, zboží, mladých zvířat, ale došlo i ke snížení peněžních prostředků v pokladně i na účtech a také časové rozlišení aktiv. Peněžní prostředky se snížily v důsledku nevyplacených dotací do konce běžného období roku 2015, tyto dotace byly vyplaceny až v roce 2016. V časovém rozlišení došlo k poklesům příjmů příštích období, které způsobily opět dotace, které nepřišly. Konkrétně se jednalo o dotace na stavbu dojírny v Kobylníkách. Z investičních akcí byla splněna kompostárna tj. nákup štěpkovače, nakladače JCB a kompostovacího vozu v celkové hodnotě 5 787 tis. Kč. Další velké investice byly do nákupu zemědělských strojů, podnik koupil dva traktory JD za celkem 8 768 tis. Kč, traktor FENDT za 2 290 tis. Kč a teleskopický nakladač v hodnotě 2 657 tis. Kč. Proběhla modernizace techniky v hodnotě 2 945 tis. Kč, na kterou SZIF

poskytl dotaci ve výši 452 tis. Kč. Byl také poskytnut nový úvěr ve výši 75 000 tis. Kč na modernizaci farmy Kobylníky.

Nejvýraznější zvýšení dlouhodobého hmotného majetku, které navýšilo i celková aktiva, bylo v roce 2016, kdy se oproti roku 2015 zvýšil o 44 569 tis. Kč v procentech je to o 20,16 %. Stalo se tak v důsledku zvýšení poskytnutých záloh zejména na nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, a to ve výši 81 619 tis. Kč, z čehož 78 821 tis. Kč bylo na modernizaci farmy pro skot a 2 391 tis. Kč bylo na stavbu jímky ve Skúrách.

Oběžná aktiva se též zvýšila o 14,98 %, zvýšení proběhlo v hodnotách zásob nedokončené výroby, výrobků, mladých zvířat a krátkodobých pohledávek, u kterých se čekalo na náhradu škody za plodiny od pojišťovny. Peněžní prostředky se též zvýšily, neboť se hodně prodávalo a byla dobrá úroda. Z investičních akcí byla v roce 2016 uskutečněna již zmíněná modernizace farmy Kobylníky a Skúry, která zahrnovala zbourání haly, postavení nové, vybudování jímky, hnojiště a zpevněné plochy v celkovém objemu 81 213 tis. Kč.

Další větší investicí byl nákup zemědělských strojů, konkrétně kolového nakladače JCB za 4 676 tis. Kč. Na rok 2017 bylo přesunuto vybudování parkoviště a nákup sekačky s předpřípravou a nákup tažných váľů s dosevem.

Největší propad celkových aktiv byl v roce 2017, kdy sice vlastnictví pozemků i staveb rostlo, ale výrazně klesly právě ony poskytnuté zálohy na nedokončený hmotný majetek. Tento jev nastal dokončením kravína, tedy odečetly se zálohy a stavba se zařadila do majetku plus došlo k nákupu pozemků.

Další snížení hodnot zaznamenaly v roce 2017 zásoby nedokončené výroby, pohledávek z obchodních vztahů a výrazné bylo i snížení peněžních prostředků a časového rozlišení aktiv. Krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů klesly, neboť odběratelé uhradili své závazky vůči podniku, položka daňových pohledávek státu se zvýšila o necelých 2,5 mil. Kč, neboť stát nevrátil přeplatek na dani z příjmů, spotřební daně a vratku DPH. Celkově pohledávky v roce 2017 ale stouply, protože nebyla vyplacena dotace v hodnotě 33 647 tis a ostatní pohledávky se též zvedly, neboť byla poskytnuta půjčka společníkům na nákup firmy Farm Kystra s. r. o. U dlouhodobého hmotného majetku došlo ještě ke snížení počtu dospělých zvířat konkrétně u výkrmu prasat, který byl nižší o 39 %. Celkově byl rok 2017 neúrodný rok, srážek bylo méně než v roce 2018, i 2019, a to se projevilo i na výši peněžních prostředků, které klesly na nejnižší úroveň za celou dobu sledování.

Z investičních akcí bylo splněno dokončení parkoviště ve výši 1 012 tis. Kč, nákup sečky za 3 470 tis. Kč a válů za 1 182 tis. Kč. Pokračovala modernizace farmy Skůry a byl pořízen traktor JD v ceně 5 720 tis. Kč a aplikátor injektor za 1 380 tis. Kč. Na rok 2018 byla plánována rekonstrukce vepřínu v Pálečku v a nákup traktoru a kombajnu John Deer, dva kypřiče a nakladač na cukrovou řepu.

V roce 2018 podnik nakoupil pozemky, protože začíná preferovat vlastnictví pozemků před jejich propachtováním. Podnik nakoupil ornou půdu v hodnotě 4 575 tis. Kč od Metropolitní kapituly, čímž se celková hodnota pozemků zvýšila z 4 834 tis. Kč na 9 409 tis. Kč. Celkově se aktiva zvýšila, došlo také k technickému zhodnocení výkrmny prasat a nákupu nových zemědělských strojů a osobních automobilů. Zvýšila se také oběžná aktiva o 19,86 %, zejména kvůli zvýšení peněžních prostředků na účtech o vysokých 196,92 % tj. o 30 129 tis. Kč. Důvodem zvýšení peněžních prostředků na účtech byly vyplacené dotace, které nebyly vyplaceny v roce 2017, ale také vyplacené pojistné plnění, bonusy, a navíc byl velmi úrodný rok a ceny vzrostly. Byla dokončena výkrmna prasat v Pálečku ve výši 12 491 tis. Kč, technologie skladování a chlazení mléka za 6 238 tis. Kč, dále byl pořízen pásový traktor JD 9620 ve výši 8 912 tis. Kč, sklízecí mlátička JD S790 v hodnotě 9 900 tis. Kč, válce Carrier za 2 680 tis. Kč, válce Top Down za 2 425 tis. Kč a nakladač cukrové řepy za 3 280 tis. Kč.

Na rok 2019 je naplánováno dokončení modernizace agroubytovny v Kobylníkách, skladu vlhkého kukuřičného zrna, výstavba nového skladu krmiva a nákup a instalace technologie minipivovaru. V roce 2019 byly také poskytnuty nové úvěry na stroj JD S790 a stroj JD9620 RX.

4.1.5 Horizontální analýza pasiv

Stejně jako aktiva tak i pasiva musí mít stejný průběh, a to sice na základě pravidla rovnosti pravé a levé strany rozvahy. Viz. Tabulka 30, (příloha D), lze vidět, že pasiva mají tedy kolísavou tendenci v letech 2014-2018. Výsledné kolísavé tendence jsou typické pro podnikání v zemědělství, neboť na výsledky hospodaření působí celá řada faktorů a záležití, zda se jedná o úrodný rok či nikoli.

Vlastní kapitál se stále navyšoval po dobu let 2014–2018, jen v roce 2017 nepatrně klesl, a to sice o 2 467 tis. Kč. Tento pokles byl vyvolaný výsledkem hospodaření běžného účetního období, který byl o 37 040 tis. Kč nižší oproti roku 2016 a to v důsledku proúčtování opravné položky ve výši 9 mil Kč k postoupené pohledávce, a navíc byli nízké

dotace, neboť byly vyplaceny až v roce 2018. V celém sledovaném období se hodnoty základního kapitálu, kapitálových fondů a fondů ze zisku vůbec nezměnily.

Z meziroční změny mezi roky 2014–2015 došlo u celkový pasiv ke snížení o 3,18 %. Snížení nepostihlo vlastní kapitál, ten se naopak zvýšil, neboť výsledek hospodaření se zvýšil o 29,3 %. Snížení bylo tedy především v důsledku snížení hodnot cizích zdrojů konkrétně o 19,9 %, klesly dlouhodobé i krátkodobé závazky, které se snížily, neboť byl doplacen úvěr.

V roce 2016 naopak dochází k nárůstu celkových pasiv a nárůst je zde zaznamenán i u vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Vlastní kapitál se navýšil o přijaté dotace a vlivem vysokého prodeje a pojistných plnění byl výsledek hospodaření vyšší. Závazky se zvýšily o 29,62 %, konkrétně dlouhodobé o 37,77 % a krátkodobé závazky o 14,41 %.

Ke snižování hodnot dochází v roce 2017 a celková pasiva klesají o 11,46 %, konkrétně o 51 831 tis. Kč. Vlastní kapitál klesne jen mírně o necelé 1 %, hlavním důvodem snížení celkových pasiv byly tedy opět cizí zdroje jako tomu bylo v roce 2015. Nejvíce klesla hodnota dlouhodobých závazků, tj. o 40 989 tis. Kč z důvodu splacení dalšího úvěru v tomto roce.

Rostoucí tendence v roce 2018 je způsobena oběma zdroji pasiv, kdy vlastní kapitál stoupl o 8,93 % hlavně kvůli nárůstu hodnot výsledku hospodaření běžného účetního období z 2 261 tis. Kč na 44 450 tis. Kč. Ke zvýšení výsledku hospodaření došlo, protože v roce 2018 byla velká úroda a více se prodávalo. Cizí zdroje se zvýšily a nejvíce za celé sledované se zvýšili dlouhodobé závazky tedy o 54,69 %, protože podnik dostal úvěry na agroubytovnu, sklad kukuřičného zrna a technologii chlazení mléka, a naopak poklesly krátkodobé závazky o 27,85 %, stalo se tak v důsledku snížení závazků k úvěrovým institucím na nulovou hodnotu.

4.1.6 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

Komentář Tabulka 31, (Příloha D)

Nejvyšší podíl na celkových tržbách v podniku tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb. V roce 2015 se oproti roku 2014 výrazně tyto tržby snížily o celých 11,15 %, což dělá 20 817 tis. Kč, neboť se neprodávalo a čekalo se na lepší výkupní ceny. V ostatních letech se stále zvyšují což je pozitivním znamením. Tržby z prodeje zboží naopak stále klesají pouze v roce 2018 stouply o 20,35 %. Podnik má vlastní prodejnu v Klobukách

a v roce 2018 došlo k rozšíření prodejního sortimentu v této maloobchodní prodejně o další druhy obilovin a krmných směsí, proto zřejmě došlo k navýšení tržeb za zboží.

Výkonová spotřeba má kolísající tendence, ale v meziročním srovnání klesla od roku 2014 z hodnoty 134 157 tis. Kč na hodnotu 125 721 tis. Kč. Mezi nejdůležitější položku, která výkonovou spotřebu ovlivňuje patří především spotřeba materiálu a energie, ovšem v roce 2017 vzrostla výrazně i hodnota položky služby. Spotřeba energie se snižuje, protože bioplynová stanice dodává energie do celého kravína. Služby se v roce 2017 zvýšili, ale v roce 2018 zase klesly, mají mírně kolísavou tendenci. Hodnota služeb je zapříčiněna výší útrat za kafilerie, veterinární služby, telefonní výpisy, poradenství v různých oblastech, služby čištění obilí, inseminace, sklizeň cukrovky, nájmu a dopravou.

Osobní náklady nejvíce klesly v roce 2015 o celých 4 473 tis. Kč, naopak nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2017, kdy došlo k navýšení o 1 552 tis. Kč. Nejvýznamnější položkou, která osobní náklady ovlivňuje jsou mzdové náklady, které se odvíjejí od počtu zaměstnanců a dále případným zvyšováním mezd.

K nejvýraznějšímu zvýšení ostatních provozních výnosů došlo v roce 2015, dokonce o 39,32 %, kdy se prodaly tři traktory, rozmetadlo a nakladač. Tyto stroje se prodali z důvodu přebytečnosti a nakoupení modernějších víceúčelových strojů. O rok později došlo ještě k mírnému zvýšení a poté se již v roce 2017 snížili o 26,19 %.

Provozní výsledek hospodaření též kolísá, největší propad byl zaznamenán v roce 2017 o 40 291 tis. Kč, v důsledku již zmiňovaného proúčtování opravných položek a nižšími dotacemi, ale na tuto reakci následovalo v roce 2018 nejvyšší zvýšení hodnoty o 530,05 %, kdy došlo k vyplacení dotací z roku 2017. Opravná položka k pohledávce, která nebyla uznána insolvenčním správcem se projevila v roce 2017 pod položkou rezerv v provozní oblasti.

Nákladové úroky mají mírně rostoucí tendenci, jen v roce 2015 klesly o 23,51 %. Finanční výsledek hospodaření se drží ve sledovaných letech od 3 mil. Kč do 4 mil. Kč. Za to výsledek hospodaření před zdaněním vykazuje velké rozdíly v jednotlivých letech. Zatímco mezi lety 2015 a 2016 činil rozdíl hodnot pouze 4 778 tis. Kč, tak mezi lety 2017 a 2018 byl tento rozdíl dokonce o 824,67 %, což dělá rozdíl o 48 647 tis. Kč.

Nejvýraznější kolísání zaznamenal výsledek hospodaření za účetní období, kde došlo v roce 2018 ke zvýšení hodnoty o 1865,94 %. Důvodem byl prudký pokles výkonové spotřeby a ostatních provozních nákladů.

Poslední sledovanou položkou byl čistý obrat za účetní období, který zaznamenal ve sledovaném období výkyv v roce 2017 kdy došlo ke snížení hodnoty o 13 701 tis. Kč a následné navýšení v roce 2018 o 17 296 tis. Kč.

4.1.7 Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza porovnává jednotlivé položky aktiv s celkovými aktivy, hodnoty jsou vyjádřeny v % toho, kolik zaujímá daná položka z celkových aktiv. Komentář k Tabulka 32, (příloha E)

Z tabulky je patrné, že jak stálá, tak oběžná aktiva si ve sledovaném období drží přibližně stále procentuální zastoupení z celkových aktiv. Stálá aktiva si udržují od 55,09 % do 57,45 % z celkových aktiv a oběžná aktiva se pohybují ve sledovaném období od 38,69 % do 42,44 %.

Největší zastoupení z celkových aktiv má pochopitelně dlouhodobý hmotný majetek, což určuje povaha podnikání. K zemědělské činnosti je potřeba pozemků, staveb, strojů a v neposlední řadě zvířat. Podnik vlastní velké množství zemědělské půdy a hospodářských staveb jako dojírna, výkrmna prasat, agroubytovna a mnohé jiné. Do dospělých zvířat patří skot, tedy krávy na mléko, prasnice, kanci a koně.

Nejvíce zastoupenou položkou dlouhodobého hmotného majetku, který z převážné většiny ovlivňuje jeho výši byly hmotné movité věci a jejich soubory, což trvalo do roku 2016, od roku 2017 zaujímaly největší podíl stavby. Do hmotných movitých věcí podniku patří zemědělské stroje jako traktory, nakladače, mačkač, šrotovací linka, shrnovač Pottinger, pluh, kypřiče, brány na slámu, secí kombinace, sběrové vozy, řezačka, mulčovače, nakladače, pásové traktory, valníky a přívěsy. Kromě zemědělských strojů do této skupiny patří ještě osobní auta a různé technologie jako například technologie míchání či chlazení mléka. Méně zastoupenou položkou DHM jsou pěstitelské celky, které se stále snižují o 30 tis. Kč ročně z důvodu odepisování pořizovacích cen lesů.

Nejméně zastoupenou položkou je dlouhodobý nehmotný majetek, neboť je do něj zahrnut pouze goodwill společnosti, který se stále nachází v mínusových položkách, i když se každým rokem o cca milion korun přibližuje k nule. V roce 2018 již dosahoval hodnoty -3 472 tis. Kč. Goodwill je v tomto podniku oceňovací rozdíl, který vznikl při koupi Statku Novák a rozpouští se postupně. Druhou nejméně zastoupenou položkou je dlouhodobý finanční majetek, který ve sledovaném období nedosáhl ani v jednom roce úrovně 1 %. Do DFM se počítají podíly ve firmě Brassica a ve firmě Morava, odbytové družstvo.

Zvýšení DFM v roce 2017, vyvolal nákup podílů ve firmě Red Dot invest. Z tohoto rozdělení vyplývá, že stála aktiva jsou tvořena především dlouhodobých hmotným majetkem.

Nejmenší položkou oběžných aktiv jsou peněžní prostředky, které byly nejvíce zastoupeny v roce 2018 a to celými 10 % především z důvodu vyplacených dotací z roku 2017. Vyrovnané zastoupení mají zásoby a pohledávky. Zásoby se stále pohybují od v rozmezí necelých 3 % a to sice od 17,72 % do 20,62 % z celkových aktiv. Pohledávky jsou na tom podobně, pohybují se od 12,27 % do 16,17 %, drží se tedy v rozmezí necelých 4 %.

4.1.8 Vertikální analýza pasiv

Tabulka 1: Vertikální analýzy pasiv v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
PASIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní kapitál	49,88 %	58,81 %	56,01 %	62,64 %	55,35 %
Výsledek hospodaření minulých let (+-)	35,39 %	47,26 %	45,14 %	59,61 %	44,35 %
Cizí zdroje	48,53 %	40,15 %	43,05 %	36,37 %	42,82 %
Závazky	48,53 %	40,15 %	43,05 %	36,37 %	42,82 %
Dlouhodobé závazky	27,04 %	26,13 %	29,79 %	23,41 %	29,37 %
Krátkodobé závazky	21,49 %	14,01 %	13,27 %	12,97 %	13,45 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o.

Podnik k financování aktiv využívá jak vlastního kapitálu, tak cizích zdrojů, a to v celkem vyrovnané míře. Dle těchto výsledků se dá říci, že Statek Novák je zdravá firma a dobře hospodáří se svými finančními prostředky. V průběhu let se ale poměr cizích zdrojů snižuje, až na rok 2018, a naopak se zvyšuje podíl vlastního kapitálu. Zatímco v roce 2014 byly zdroje financování vyrovnané tak od roku 2015 jsou již patrné rozdíly a převládá financování vlastním kapitálem.

Nejnižšího podílu 36,37 %, dosahovaly cizí zdroje v roce 2017, neboť byl nízký výsledek hospodaření a z toho důvodu byly investice a splácení úvěrů přesunuto do období 2018. V roce 2017 se dělala příprava na nové projekty a dělaly se výběrová řízení formou soutěží a v roce 2018 již podíl cizích zdrojů stoupl na 42,82 %. V roce 2014 dosahovaly

cizí zdroje nejvyššího podílu 48,53 % na celkových pasivech, stejně tak jako závazky. Závazky kopírují ve všech sledovaných obdobích cizí zdroje, protože podnik netvoří žádné rezervy. Rezervy podnik netvoří, protože to nemá za potřebí. Ze závazků převládají vždy ty dlouhodobé, konkrétně závazky k úvěrovým institucím z důvodů mnoha úvěrů především na stroje a stavby. Podíl krátkodobých závazků se stále snižoval až k roku 2018, kdy se opět nepatrně zvýšil, vlivem vyšších závazků k úvěrovým institucím.

Dlouhodobé závazky dosáhly svého největšího podílu 29,79 % v roce 2016 a v roce 2018 se zvedly z důvodu zvýšení závazkům k úvěrovým institucím z 85 099 tis. Kč na 137 121 tis. Kč.

Vývoj podílu vlastního kapitálu na celkových pasivech je tvořen z převážné většiny pouze výsledkem hospodaření minulých let a výsledkem hospodaření běžného účetního období, neboť základní kapitál a veškeré kapitálové fondy i fondy ze zisku po celou dobu sledovaného období nezměnili svou hodnotu. Největší propad zaznamenal výsledek hospodaření běžného účetního období v roce 2017, kdy byl pouze na hodnotě 0,56 % z celkových pasiv.

Výsledek hospodaření minulých let se podílí na tvorbě vlastního kapitálu z největší části. Nejvyššího výsledku dosáhl v roce 2017 podílem 59,61 % na celkových pasivech, neboť se zvýšil nerozdělený zisk kvůli vysokým tržbám. V roce 2018 už se podíly společníkům vyplatili a zaplatila se srážková daň, proto se hodnota zase snížila. Nejnižší byl výsledek hospodaření minulého účetního období v roce 2014 s podílem 35,39 % na celkových pasivech. Takto nízkého výsledku bylo dosaženo kvůli nízkým tržbám, a tedy i nízkého nerozděleného zisku.

4.1.9 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Viz. Tabulka 33, (příloha E) jsou zachyceny výsledky vertikální analýzy za sledované roky 2014–2018. Jednotlivé položky výkazu zisku a ztrát jsou porovnávány buď s celkovými tržbami, pokud se jedná o výnosové položky nebo s celkovými náklady, pokud se jedná o nákladové položky.

Po celou sledovanou dobu zaujímá největší podíl na tržbách tržby z prodeje výrobků a služeb, které se na celkových tržbách podílely od 67–76 %. V roce 2014 dosahovaly tyto tržby nejvyššího podílu tedy 76 %, což představovalo v peněžním vyjádření 186 644 tis. Kč. Tržby plynuly z 61,46 % z rostlinné výroby a z 38,54 % z té živočišné. V rostlinné výrobě se nejvíce podílela na tržbách pšenice, které se podařilo

prodat za 53 680 tis. Kč, dále ječmen za 20 785 tis. Kč a řepka za 17 851 tis. Kč. V živočišné výrobě byly nejvyšší tržby za mléko 53 009 tis. Kč a za prasata 14 744 tis. Kč.

V roce 2015 se meziročně snížil podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb a spolu s tím se také podíl rostlinné výroby snížil z již zmiňovaných 61,46 % v roce 2014 na 56,28 % z celkových tržeb za zemědělskou produkci v roce 2015. Nejvyšší podíl rostlinné výroby tvořily opět tržby za pšenici 49 %. Ze živočišné výroby zaujímaly největší podíl opět tržby za mléko a to 73 % z tržeb za výrobky živočišné výroby a z 32 % podílem na celkových tržbách z prodeje výrobků. V následujících letech 2016-2018 byly pšenice a mléko stále hlavními výrobky, které se podílely na tržbách.

Na druhém místě v podílu na celkových tržbách se umístily ostatní provozní výnosy, které se v roce 2015 zvýšily z 24,06 % na 33,19 % a od té doby mírně klesají. Důvodem zvýšení byly především jiné provozní výnosy, ale též tržby z prodaného dlouhodobého majetku, jelikož se prodalo několik strojů. V jiných provozních výnosech se promítly vyplacené dotace na bioplynovou stanici a plnění od pojišťoven. Ostatní hodnoty výnosů nedosahují ani v jednom roce úrovně alespoň 1 %.

Ze sledovaných položek nákladů se výkonová spotřeba nejvíce podílí na celkových nákladech. Ve sledovaném období se její hodnota držela téměř stejného podílu od 56,41 % do 62,53 %. Výkonovou spotřebu primárně ovlivňuje spotřeba materiálu a energie, služby a nejméně náklady vynaložené na prodané zboží. Spotřeba materiálu a energie se od roku 2014 snížila o 11 965 tis. Kč, i když podíl na celkových nákladech to příliš neovlivnilo. Snižování spotřeby materiálu je způsobeno tím, že dříve se obilí nakupovalo od jiných zemědělských podniků a poté se prodávalo či spotřebovávalo, ale nyní se již prodává a spotřebovává primárně obilí vlastní výroby. Úspora spotřeby energie zase vyplývá ze zavedení vlastní bioplynové stanice, která zásobuje energií celý kravín. Náklady na prodané zboží se promítají do celkového podílu nejméně, jedná se především o nákup granulí či krmných směsí, které se následně prodává v maloobchodní prodejně Statku Novák.

Osobní náklady se též drží konstantní úrovně a po celých 5 let se pohybují okolo 10–11 procent z celkových nákladů. Je to dáno především téměř stále stejným počtem zaměstnanců v průběhu let. V roce 2014 byly osobní náklady vyšší, z důvodu vyplácení podílů společníkům přes mzdové náklady, kdyby se to nestalo byly by samozřejmě mzdové náklady nižší. Ostatní provozní výnosy klesly v roce 2018 na hodnotu 5,47 %, z důvodu rozprodání materiálu, snížením zůstatkových cen prodaného dlouhodobého

majetku, a především snížením rezerv v provozní oblasti a komplexních nákladů v příštích období v důsledku proúčtování opravné položky k postoupené pohledávce ve výši 9 745 tis. Kč v roce 2017.

Daň z příjmu se nejvíce snížila v roce 2017 na úroveň pouze 1,55 %, konkrétně z 6 865 tis. Kč na 3 638 tis. Kč, protože byl nízký příjem. Ale v roce 2018 se zase navýšila na 4,8 % z celkových nákladů z důvodu vysokého příjmu.

4.3. Analýza rozdílových ukazatelů

V analýze rozdílových ukazatelů je vypočítán čistý pracovní kapitál jak z pohledu manažera, tak z pohledu vlastníka. Veškeré vzorečky jsou uvedeny v metodice této diplomové práce.

4.3.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál vypovídá o schopnosti dostát svým krátkodobým závazkům a říká, kolik prostředků zbyde k dispozici pro fungování podniku. Výsledek čistého pracovního kapitálu by měl být nejlépe nízká kladná hodnota. Pokud je příliš nízký, nebo nulový, znamená to, že firma nemá jak zaplatit za zboží, a nebo nedostává zaplacené od odběratelů. Pokud je výsledná hodnota naopak vysoká, znamená to, že provoz podniku je financován z dlouhodobých cizích zdrojů nebo z vlastních zdrojů a podnik neohospodárně manipuluje se svými zdroji.

Tabulka 2: Vývoj čistého pracovního kapitálu z pohledu manažera (v tis. Kč)

	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	150391	144833	166530	160928	192896
Krátkodobé závazky	83079	52464	60024	51946	66411
ČPK	67312	92369	106506	108982	126485

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 4

Tabulka č. 2, vývoje čistého pracovního kapitálu ukazuje, že hodnota ČPK rok od roku stoupá. V každém sledovaném roce vyšel kladný výsledek, tzn. že podnik byl schopen vždy uhradit své krátkodobé závazky a měl dostatečné rezervy pro svou hospodářskou činnost.

Zatímco v roce 2014 byla hodnota ČPK 67 312 tis. Kč v roce 2018 je tato hodnota již 126 485 tis. Kč, tedy o 59 173 tis. Kč vyšší. Důvodem jsou nižší krátkodobé závazky a stále rostoucí oběžná aktiva. Krátkodobé závazky klesly hlavně v roce 2015 a 2017, důvodem bylo zaplacení faktur dodavatelům, jedná se tedy o běžné závazky placené až ve splatnosti. V roce 2018 se krátkodobé závazky navýšily, neboť nebyly splacené faktury od dodavatelů a navýšily se též závazky ke společníkům, kvůli nevyplaceným výplatám. Nebyly tedy vyplaceny podíly ze zisku, které byly doplacený až v roce 2019. V roce 2014 byli krátkodobé závazky nejvyšší a kvůli tomu také nejnižší ČPK. V roce 2018 bylo nejvíce oběžných aktiv, z důvodu navýšení pohledávek za společníky a peněžních prostředků, a kvůli tomu byl také nejvyšší výsledek ČPK.

4.4. Analýza poměrových ukazatelů

V této kapitole bude provedena analýza ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Ve výpočtech jsou využívány vzorce, které jsou uvedené v metodice této práce. Tato analýza patří mezi oblíbené nástroje při finanční analýze, neboť dokáže poskytnou rychlý přehled o finanční situaci podniku.

4.4.1 Rentabilita

Při výpočtech rentability je pracováno s čistým ziskem (EAT) a se ziskem před zdanění a úroky (EBIT). Všechny ukazatele rentability mají podobnou interpretaci, protože vždy se jedná o to, kolik Kč zisku se získá z 1Kč jmenovatele. Mezi nejpoužívanější ukazatele rentability patří ROE, ROA a ROS.

Rentabilita vlastního kapitálu - ROE

Tabulka 3: Vývoj ROE v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
EAT	46142	33334	39301	2261	44450
Vlastní kapitál (v tis. Kč)	192865	220153	253434	250967	273381
ROE (v%)	23,9	15,1	15,5	0,9	16,3

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 5

Nejvyšší hodnoty dosahovala ROE v roce 2014, protože v tomto roce bylo vytvořeno nejvyššího provozního zisku, a naopak nejméně vlastního kapitálu za celé

sledované období. V roce 2014 se dá tedy výsledek interpretovat tak, že z 1Kč vlastního kapitálu bylo vytvořeno 23,9 haléřů zisku.

Naopak nejhoršího výsledku dosáhl podnik v roce 2017, kdy 1Kč investovaná vytvořila jen 0,9 haléřů čistého zisku. Důvodem byl vysoký vlastní kapitál, ale velmi nízké dosažení čistého zisku v důsledku nevyplacených dotací a neúrodného roku. V letech 2015, 2016 a 2018 dosahovala hodnota ROE podobných výsledků, vlivem podobně rostoucích hodnot čistého zisku a vlastního kapitálu se ROE stále drží v rozmezí 0,151 – 0,163 Kč vytvořeného zisku z 1Kč vloženého vlastního kapitálu. Hodnoty vychází ve všech sledovaných letech v kladných hodnotách, což je pozitivním znamením pro majitele firmy. Dá se říci, že vyjma roku 2017, podnik dosahoval dobré výnosnosti vlastního kapitálu.

Rentabilita aktiv – ROA

Tabulka 4: Vývoj ROA v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
EBIT	60776	44476	49583	9292	58544
AKTIVA CELKEM (v tis. Kč)	386629	374351	452466	400635	454514
ROA (v %)	15,7	11,9	11,0	2,3	12,9

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 6

Rentabilita celkově vložených aktiv nabývá kolísavých hodnot. Stejně jako u ROE je nejhorším výsledkem rok 2017 a nejlepší výsledek má rok 2014. V roce 2014 se z 1Kč vložených aktiv vyprodukovalo 15,7 haléřů zisku. Po celé sledované období jsou výsledky ROA v kladných číslech, stejně jako u ROE to značí pozitivní náhled na hospodaření firmy. Do výpočet byl použit zisk EBIT, čili (zisk před zdaněním a úroky), v takovéto podobě je nyní ukazatel ROA lépe porovnatelný s ostatními podniky, které mají třeba jiné daňové a úrokové zatížení. U ROA není brát ohled na to, z jakých zdrojů byla aktiva financována. Celková aktiva jsou dost vysoká v porovnání s vlastním kapitálem podniku a přesto, že byl použit k výpočtům EBIT, vycházejí hodnoty ROA nižší než hodnoty ROE, právě kvůli vysokým celkovým aktivům. Jediný rok, kdy je ROA vyšší je v roce 2017, a to nejen vysokými aktivy ale také vysokým EBIT, protože po odečtení daní a úroků se čistý zisk ještě snížil.

Rentabilita tržeb - ROS

Tabulka 5: Vývoj rentability tržeb ve sledovaném období 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
EBIT	60776	44476	49583	9292	58544
Tržby z prodeje výrobků a služeb (v tis. Kč)	186644	165827	168159	175674	188123
Tržby za prodej zboží (v tis. Kč)	548	525	506	457	550
ROS (v %)	0,325	0,267	0,294	0,053	0,310

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 7

Nejnižší rentabilita tržeb byla zaznamenána v roce 2017, kdy 1Kč tržeb přinesla 0,053 Kč zisku. Nejvyšší rentabilita byla dosažena v roce 2014, kdy 1Kč tržeb přinesla 0,325Kč zisku. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší dosaženou hodnotou je celkem velký a činí 0, 272 Kč.

V roce 2015 došlo ke zdatnému poklesu vlivem poklesu jak zisku, tak tržeb. V této době se příliš neprodávalo a čekalo se na lepší ceny. Od roku 2015 lze pozorovat rostoucí tendence, kromě propadu v roce 2017, když došlo k proúčtování opravných položek a byly nižší dotace, neboť přišly až po dokončení závěrky. Provozní zisk se zvyšuje a s ním i tržby jak z prodeje výrobků a služeb, tak se v roce 2018 zvýšily i tržby za prodej zboží díky rozšíření sortimentu zboží v prodejně.

EVA

Ukazatel ekonomické přidané hodnoty EVA se snaží zahrnout ve svém výpočtu všechny ekonomické náklady a tím zjistit skutečný ekonomický zisk. Ve výpočtu se odečítá od provozního zisku po zdanění celkový zpoplatněný kapitál vynásobený s váženými náklady na tento kapitál. V metodice je uveden postup a vzorec pro výpočet.

Tabulka 6: Vývoj ukazatele EVA v letech 2014-2018, (v tis. Kč)

ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
EVA Statek Novák	23245,98	13311,73	3617,32	-21355,97	7714,55

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu zisků a ztrát a rozvahy společnosti Statek Novák a mpo.cz – Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA.

Z tabulky č. 6 je patrné, že hodnota EVA je ve všech letech kladná a až na rok 2017, kdy má zápornou hodnotu. Podnik tedy v případě kladných hodnot ve všech sledovaných letech kromě roku 2017, generuje bohatství pro své vlastníky. Nejnižší byl pokles v roce 2017, kdy hodnota klesla na -21355,97 tis. Kč, ale v roce 2018 ihned opět stoupla na hodnotu 7714,55 tis. Kč. Hodnota ekonomické přidané hodnoty se od roku 2014 do roku 2017 stále snižovala, až v roce 2018 došlo k jejímu růstu.

4.4.2 Aktivita

Ukazatele aktivity informují o tom, kolikrát je jednotlivá položka majetku prodána a zase se naskladní a za jak dlouho to trvá.

Obrat zásob

Tabulka 7: Obrat zásob za období 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Zásoby (v tis. Kč)	79731	75965	80175	80860	81366
Obrat zásob	3,092	3,278	3,136	2,940	3,134

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 9

Obrat zásob za období 2014-2018 byl po celou dobu okolo hodnoty 3, tzn. že se zásoby 3krát za rok otočily, prodaly a zase naskladnily. Čím vyšší hodnota vychází, tím je to pro podnik lepší. Zásoby podniku jsou zejména ve formě výrobků, v každém sledovaném roce tvořily více než 50 % podíl ze zásob. Nejvyšší obratovosti zásob bylo dosaženo v roce 2015, kdy se zásoby obrátily 3,278krát za rok, nejméně se obrátily v roce 2017 a to 2,94krát v roce, kdy jedinkrát klesla obrátkovost zásob pod hodnotu 3. Průměr rychlosti obratu zásob za sledovaných 5 let je 3,116, tzn. že zásoby se průměrně přemění v peněžní prostředky 3,116krát během jednoho roku.

Doba obratu zásob

Tabulka 8: Doba obratu zásob za roky 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Zásoby (v tis. Kč)	79731	75965	80175	80860	81366
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Doba obratu zásob (ve dnech)	116,423	109,832	114,809	122,464	114,872

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 10

Průměrná doba obratu zásob činí 115,68 dní. Nejdelší doba obratu zásob byla v roce 2017, kdy trvalo 122,464 dní, než se zásoby prodaly a opět naskladnily. Pokud je doba obratu delší, znamená to, že zásoby se tvoří rychleji než tržby, pokud je doba obratu kratší je tomu naopak, tedy že tržby rostou rychleji než zásoby.

U zemědělského podniku tyto hodnoty závisí především na objemu úrody, výkupních cenách či reprodukci zvířat. Nejlepší výsledek byl v roce 2015, kdy doba obratu zásob byla pouze 109,832 dní, to je způsobeno relativně vysokými tržbami vzhledem k hodnotám zásob, které byly v tomto roce na své nejnižší úrovni. Tento jev je možné vysvětlit tím, že se v tomto roce výrazně zvýšily výkupní ceny komodit.

Rychlost obratu pohledávek

Tabulka 9: Rychlost obratu pohledávek v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Pohledávky (v tis. Kč)	47433	49969	57668	64768	66101
Obrat pohledávek	5,198	4,983	4,359	3,670	3,858

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 11

Obrat pohledávek má od roku 2014 klesající charakter, což je pro podnik nežádoucí. Mírné zvýšení nastalo jen v roce 2018 vlivem zvýšení celkových tržeb, v ostatních letech to bohužel znamená, že pohledávky rostou neúměrně tomu, jak se mírně zvyšují tržby.

V roce 2017 byl výsledek nejhorší, neboť celkové tržby byly na nejnižší úrovni, za to pohledávky byly, kromě roku 2018, na své nejvyšší hodnotě. Tržby byly v roce 2017 nízké z důvodu snížení ostatních provozních výnosů o 20 mil. Kč, kde se čekalo na dotace a na náhrady plnění od pojišťovny. Pohledávky byly v roce 2017 vysoké, neboť byly nevyplacené dotace a také byla poskytnuta půjčka společníkům na nákup firmy, čímž vznikla pohledávka za společníky. Nejlepšího výsledku dosáhl ukazatel obratu pohledávek v roce 2014, kdy se pohledávky přeměnily v peněžní prostředky 5,198krát za rok.

Doba splatnosti pohledávek

Doba obratu pohledávek se ve sledovaném období stále zvyšovala až v posledním roce klesla o 5 dní. V roce 2014 trvalo 69,262 dní, než byly pohledávky splaceny a jedná

se o nejlepší výsledek za sledované období. Nejhoršího výsledku se dosáhlo v roce 2017, kdy počet dnů od vystavení faktury po okamžik jejího zaplacení ze strany odběratele trval 98,092 dnů. Průměrně trvá přeměnění pohledávek v peněžní prostředky 83,1 dnů.

Mezi největší odběratele podniku patří odběratel mléka, a to již několik let, proto mají s podnikem vyjednané výhodnější podmínky v podobě delší splatnosti faktur, tím pádem podnik poskytuje odběrateli mléka výhodný bezúročný úvěr.

Tabulka 10: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Pohledávky (v tis. Kč)	47433	49969	57668	64768	66101
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	69,262	72,246	82,579	98,092	93,321

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 12

Doba splatnosti krátkodobých závazků

Tabulka 11: Vývoj doby obratu krátkodobých pohledávek v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	83079	52464	60024	51946	66411
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Doba obratu krátkodobých závazků (ve dnech)	121,312	75,853	85,953	78,673	93,759

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 13

Podnik nemá příliš dobrou platební morálku vůči svým dodavatelům. Průměrná doba splatnosti krátkodobých závazků je 91,11 dnů. Podnik má s většinou svých dodavatelů vyjednané delší doby splatnosti, proto jsou výsledky vyšší, než jsou obvyklé. Ne se všemi dodavateli má ovšem podnik dohodnuty takové podmínky a téměř každý týden přijde nějaká upomínka s žádostí o zaplacení.

Nejhorší výsledek byl v roce 2014, kdy dodavatelé museli čekat na uhrazení faktur 121,312 dnů, nejlepší výsledek je hned rok poté v roce 2015, kdy doba splatnosti byla už jen 75,853 dnů. Rozdíl mezi nejlepším a nejhorším výsledkem je 45,459 dnů. Výsledky za sledované období značně kolísají, měly by mít spíše klesající charakter.

Obrat celkových aktiv

Tabulka 12: Vývoj ukazatele obratu celkových aktiv v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Aktiva celkem (v tis. Kč)	386629	374351	452466	400635	454514
Obrat celkových aktiv	0,638	0,665	0,556	0,593	0,561

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 14

Literatura uvádí, že obrat aktiv by měl být alespoň větší než hodnota 1. Podnik této hodnoty nenabývá ani jednou za celé sledované období. V podniku je vysoký podíl stálých aktiv, což je pro zemědělství typické, proto podnik dosahuje nízkého obratu celkových aktiv.

Nejlepšího výsledku podnik dosáhl v roce 2015, kdy byla hodnota obratu celkových aktiv 0,665. Důvodem horších výsledků jsou stále se rychle zvyšující aktiva při mírně rostoucích celkových tržbách. Pro zemědělský podnik je vlastnictví velkého množství stálých aktiv typické, proto se výsledky ideálními hodnotám neblíží. Nejhorší výsledek byl v roce 2016, kdy se celková aktiva obrátila 0,556krát za rok.

4.4.3 Ukazatele likvidity

Tabulky zobrazují výsledky ukazatelů běžné, pohotové a okamžité likvidity s oborovými průměry jednotlivých druhů likvidit. Cílem výpočtů likvidity je zjistit, zda podnik má schopnosti splácet své dluhy. Běžná likvidita by se měla pohybovat v intervalu od 1,6 – 2,5, pohotová likvidita od 0,7 – 1 a okamžitá likvidita by měla být v intervalu hodnot 0,2 – 0,5.

Běžná likvidita

Tabulka 13: Vývoj běžné likvidity v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	150391	144833	166530	160928	192896
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	83079	52464	60024	51946	66411
Běžná likvidita	1,810	2,761	2,774	3,098	2,905
Oborový průměr	2,87	2,88	2,81	2,77	2,48

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 15

Z tabulky č. 13 lze vyčíst, že likvidita III. stupně se nepohybuje v doporučeném rozmezí, jen v jednom roce se do rozmezí vešla, ale jinak ve všech ostatních letech vyšly výsledky vyšší. Navíc má likvidita spíše rostoucí tendenci. Jediným přijatelným rokem byl rok 2014, kdy činila běžná likvidita 1,81. Firma byla v tomto roce, stejně jako ve všech ostatních, schopna platit krátkodobé závazky ze svých oběžných aktiv.

Ani oborové průměry nedosahovaly ideálních doporučených hodnot, ale ve všech sledovaných letech byly výsledky vyšší. Vyšší hodnoty jsou výhodné pro věřitele, značí, že firma dokáže uhradit krátkodobé závazky ze svých oběžných aktiv od roku 2015 více než 2krát, v roce 2017 dokonce i 3krát. Výsledné hodnoty lze považovat za přiměřené, pokud se pohlédne na charakter podniku.

Pohotová likvidita

Tabulka 14: Pohotová likvidita v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	150391	144833	166530	160928	192896
Zásoby (v tis. Kč)	79731	75965	80175	80860	81366
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	83079	52464	60024	51946	66411
Pohotová likvidita	0,851	1,313	1,439	1,541	1,679
Oborový průměr	2,3	2,17	2,08	1,46	1,37

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 16

Pohotová likvidita se velmi podobá vývoji běžné likvidity, přesto že jsou z oběžných aktiv vyjmuty zásoby, které tvoří jejich největší část. Pohotová likvidita neboli likvidita II. stupně dosahovala doporučených hodnot pouze v prvním roce sledování a to sice 0,851. Ukazatel má po celou dobu rostoucí charakter, což je dáno zvyšujícím se objemem oběžných aktiv, v tomto případě hlavně pohledávek a peněžních prostředků. Nejvyšší likvidity bylo dosaženo v roce 2018, podnik byl schopen krýt své krátkodobé závazky 1,679krát pomocí peněžních prostředků a pohledávek.

Z tabulky č. 14 vyplývá, že podnik nemá problém hradit své závazky včas, ale dost finančních prostředků se mu váže v pohledávkách. Tyto formy oběžných aktiv přináší velmi malé zhodnocení, tudíž by mohl podnik své prostředky využívat efektivněji. Oborový průměr byl lepší pouze v letech 2017 a 2018.

Okamžitá likvidita

Tabulka 15: Okamžitá likvidita v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Peněžní prostředky (v tis. Kč)	23227	18899	28687	15300	45429
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	83079	52464	60024	51946	66411
Okamžitá likvidita	0,280	0,360	0,478	0,295	0,684
Oborový průměr	1,44	1,12	0,74	0,44	0,43

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 17

Likvidita I. stupně dopadla ve výsledcích nejlépe ze všech likvidit. Hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly po dobu čtyř let v doporučeném rozmezí, podnik tedy po sledovanou dobu hospodařil efektivně, pouze v roce 2018 byl doporučený interval mírně překročen o hodnotu 0,184. Toto mírné překročení bylo v důsledku vyššího objemu peněžních prostředků na účtech z důvodu vyplacených dotací, bonusů a pojistných plnění.

Likvidita I. stupně patří mezi nejpřísnější ukazatele a nejpřesněji hodnotí schopnosti podniku splatit své krátkodobé závazky. Ukazatel nám říká, že například v roce 2017 byl podnik 0,295krát schopen okamžitě uhradit své krátkodobé závazky. Výsledky podniku jsou ve srovnání s oborovým průměrem lepší v prvních třech sledovaných letech, v roce 2017 byly výsledky dobré u podniku i oborového průměru, jen v roce 2018 vycházel ukazatel lépe u oborového průměru. Průběh běžné, pohotové a okamžité likvidity v letech 2014-2018 znázorňuje Graf č. 1, (příloha F)

4.4.4 Zadluženost

Pro měření zadluženosti podniku jsou použity ukazatele celkové zadluženosti, koeficientu samofinancování a ukazatel úrokového krytí. Ukazatele měří, do jaké míry jsou v podniku využívány cizí zdroje. Cizí kapitál je výhodné využívat, neboť je levnější než vlastní kapitál, ale hrozí zde dluhové riziko.

Celková zadluženost

Doporučená hodnota ukazatele celkové zadluženosti se uvádí mezi 30-60 %. Toto stanovené rozmezí podnik splňoval v celém sledovaném období, lze tedy konstatovat, že firma dobře hospodaří.

Celková zadluženost v letech kolísá a nabývá hodnot od 36,37 % do 48,53 %. Vyšší zadluženost představuje vyšší riziko pro věřitele, ti tedy upřednostňují nižší hodnotu

celkové zadluženosti. Nejvyšší hodnota ukazatele byla dosažena v roce 2014 z důvodu nižší úrovně celkových aktiv, naopak nejnižší procento zadlužení bylo v roce 2017, kdy se výrazně snížili cizí zdroje o 49 mil. Kč z důvodů snížení závazků k úvěrovým institucím.

Tabulka 16: Celková zadluženost v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Cizí zdroje (v tis. Kč)	187628	150286	194795	145728	211487
Aktiva celkem (v tis. Kč)	386629	374351	452466	400635	454514
Celková zadluženost	48,53 %	40,15 %	43,05 %	36,37 %	46,53 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 18

Míra zadluženosti

Tabulka 17: Míra zadluženosti ve sledovaném období 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Cizí zdroje (v tis. Kč)	187628	150286	194795	145728	211487
Vlastní kapitál (v tis. Kč)	192865	220153	253434	250967	273381
Míra zadluženosti	97,28 %	68,26 %	76,86 %	58,07 %	77,36 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 19

Hodnoty míry zadluženosti by se měly pohybovat pod 100 %, což podnik v celém sledovaném období splňuje, je tedy dosaženo vždy nižší úrovně cizích zdrojů v porovnání s vlastními zdroji. Nejvyšší úroveň míry zaměstnanosti byla v roce 2014, protože byl na nízké úrovni vlastní kapitál a hodnota cizích zdrojů byla vysoká. Na nízkou úroveň klesla míra zadluženosti v roce 2017 snížením cizích zdrojů, ale v roce 2018 už zase stoupla na 77,36 %.

Koeficient samofinancování

Tabulka 18: Vývoj koeficientu samofinancování v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál (v tis. Kč)	192865	220153	253434	250967	273381
Aktiva celkem (v tis. Kč)	386629	374351	452466	400635	454514
Koeficient samofinancování	49,88 %	58,81 %	56,01 %	62,64 %	60,15 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 20

Představuje opak celkové zadluženosti, udává, jak je podnik schopen pokrýt svá aktiva z vlastních zdrojů. Dle Scholleové by měl být vyvážený poměr mezi financování cizími zdroji a vlastním kapitálem, což podnik dle ukazatelů splňuje. Koeficient samofinancování má rostoucí tendenci především kvůli rostoucímu vlastnímu kapitálu, který roste vlivem zvyšujícího se výsledku hospodaření.

Ukazatel úrokového zatížení

Tabulka 19: Úrokové zatížení v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Nákladové úroky a podobné náklady (v tis. Kč)	3501	2678	3136	3485	3759
EBIT (v tis. Kč)	60776	44476	49583	9292	58544
Úrokové zatížení	5,76 %	6,02 %	6,32 %	37,51 %	6,42 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 21

Úrokové zatížení vypovídá o podílu, jaký představují nákladové úroky na zisku. Ukazatel se pohyboval po celou sledovanou dobu okolo úrovně 6 %, jen v roce 2017 stoupl na 37,51 % z důvodu propadu zisku o 40mil. Kč. Nejnižší úrokové zatížení bylo v roce 2014 a to pouhých 5,76 %. V roce 2018 bylo nejvyšší úrokové zatížení, tzn. že z 1Kč zisku šlo 0,37 haléřů na úhradu úroků.

Ukazatel úrokového krytí

Tabulka 20: Ukazatel úrokového krytí v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
EBIT (v tis. Kč)	60776	44476	49583	9292	58544
Nákladové úroky a podobné náklady (v tis. Kč)	3501	2678	3136	3485	3759
Úrokové krytí	17,36	16,61	15,81	2,67	15,57

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 22

V roce 2014 byly úroky kryty výsledkem hospodaření firmy 17,36krát, což je nejvíce za celou dobu sledování. Důvodem takového výsledku byl provozní zisk, který byl ovlivněn především výší tržeb za vlastní výrobky. Nejnižší úroveň úrokového krytí bylo dosaženo v roce 2017, kdy ukazatel dosahoval hodnoty pouze 2,67. V ostatních letech ukazatel vycházel kolem hodnoty 16, tzn. že průměrně jsou úroky 16krát kryty ziskem

firmy. Podnik má vysoké hodnoty úrokového krytí, což je pro investory známkou vysoké bonity a nízké míry finančního rizika.

Za rozhraní je považována hodnota 3, ale v některých zdrojích je to v intervalu od 2-8, záleží na výběru doporučované hodnoty. Pokud by byla za kritickou hodnotu vybrána mez pod hodnotu 3, podnik by v jediném roce 2017 této úrovně nedosáhl.

4.5. Analýza soustav ukazatelů

V této kapitole jsou zobrazeny výsledky bonitních a bankrotních modelů. Bankrotní modely, nebo také predikční, upozorňují na případné ohrožení finančního zdraví podniku. Bonitní modely určují finanční zdraví podniku a umožňují srovnání výsledků ostatních účetních jednotek, které podnikají ve stejném oboru. V obou zmíněných modelech lze využívat množství ukazatelů. Pro tuto diplomovou práci byl použit z bonitních modelů Kralickův Quick test a z bankrotních modelů Altmanův test, Tafflerův test a index důvěryhodnosti.

4.5.1 Bonitní modely

Bonitní modely si kladou za cíl zjistit finanční zdraví firmy podle jednotlivých ukazatelů a poté stanovit, zda se jedná o dobrou, zdravou či bonitní firmu či nikoliv.

Kralickův Quick test

Kralickův quick test neboli také klasifikační model si klade za cíl vyhodnotit ukazatele v rámci stanovených mezí a následně je obodovat.

Tabulka 21: Vývoj ukazatelů Kralickova Quick testu v letech 2014-2018

Ukazatele	2014	2015	2016	2017	2018
R1 - kvóta vlastního kapitálu	49,88 %	58,81 %	56,01 %	62,64 %	60,15 %
R2 - doba splácení dluhů z cash flow	3,445	2,947	4,269	4,975	2,040
R3 - cash flow v tržbách	19 %	18 %	15 %	11 %	32 %
R4 - ROA	16 %	12 %	11 %	2 %	13 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 23

V tabulce č. 21 jsou vypočítány jednotlivé ukazatele Kralickova Quick testu, které byly dle hodnotící Tabulka 34, (Příloha G), ohodnoceny od bodu 1 (výborně) do známky 5 (ohrožení) a výsledné body jsou uvedeny v tabulce č. 22.

Podnik vychází dle testu jako jednoznačně finančně stabilní, neboť podnik je hodnocen známkou 1 ve všech pěti sledovaných obdobích, kromě ukazatele R2 v roce 2014, 2016 a 2017. Výnosnost společnosti kazí ukazatel ROA, který byl hodnocen známkou 1 pouze v roce 2014, nejhoršího výsledku s hodnocením 4 dosáhl v roce 2017. Ukazatel ROA má udělené horší body zejména v důsledku typu hospodaření podniku. Jelikož se jedná o zemědělský podnik, jsou aktiva vyšší než v ostatních výrobních průmyslových podnicích.

Ukazatel R3 ale dosahoval ve všech letech výborných výsledků, proto i ve výnosnosti, dosáhl podnik velmi dobrých výsledků. Výsledky testu se po zprůměrování dostávají ve všech letech do rozmezí 0,75 bodů, neboť se pohybují v intervalu od 1,25 do 2, lze tedy říci, že dle Kralickova Quick testu je firma bonitní.

Tabulka č. 22: Hodnocení Kralickova Quick testu

Ukazatele	2014	2015	2016	2017	2018
R1 - kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1
R2 - doba splácení dluhů z cash flow	2	1	2	2	1
R3- cash flow v tržbách	1	1	1	1	1
R4 - ROA	1	2	3	4	2
finanční stabilita	1,5	1	1,5	1,5	1
výnosnost podniku	1	1,5	2	2,5	1,5
KQT	1,25	1,25	1,75	2	1,25

Zdroj: vlastní zpracování

4.5.2 Bankrotní modely

Bankrotní modely vytváření ucelenější obraz o podniku, který zajímá především věřitele, neboť utváří pojem o tom, jak dokáže podnik dostát svým závazkům. Zda hrozí riziko bankrotu bude ověřeno za pomoci Altmanova testu, Tafflerova testu a testu důvěryhodnosti.

Altmanův test

Altmanův test obsahuje optimální kombinaci ukazatelů s určenými váhami, které se sečtou a vyjde jediné číslo – Z-score. Opět se jedná o jednu z variant možností, jak zhodnotit finanční zdraví podniku. Altmanův test byl sestaven základní rovnicí pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu. Veškeré vzorečky pro výpočet jsou

uvedené v metodice práce, stejně jako kritéria pro zhodnocení výsledků Z-score. Ukazatel X1 představuje likviditu, X2 udává podíl nerozděleného zisku na celkových aktivech podniku, ukazatel X3 představuje rentabilitu aktiv, tento ukazatel nejvýrazněji ovlivňuje zdraví firmy, a proto má přidělenou nejvyšší váhu, pod ukazatelem X4 se nachází zadluženost firmy a ukazatel X5 je výpočet pro rychlost obrátu celkových aktiv.

Tabulka 23: Vývoj Z-score ve sledovaném období 2014-2018

Ukazatel	Váha	2014	2015	2016	2017	2018
X1	0,717	0,1248	0,1769	0,1688	0,1950	0,1995
X2	0,847	0,2998	0,4004	0,3823	0,5049	0,4082
X3	3,107	0,4884	0,3691	0,3405	0,0721	0,4002
X4	0,42	0,4317	0,6153	0,5464	0,7233	0,5429
X5	0,998	0,6364	0,6638	0,5545	0,5921	0,5599
Z-score		1,9811	2,2255	1,9925	2,0874	2,1107

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 24

Výsledné hodnoty Z-score vyšly po celé sledované období v rozmezí šedé zóny, která je od 1,23-2,89, to znamená, že se nedá jednoznačně rozhodnout o zdraví firmy. Je pozitivní, že zadluženost vychází ve sledovaných letech nízká a dalším pozitivem je fakt, že všechny sledované ukazatele se nachází v kladných číslech. Nejlepšího výsledku 2,2255 bylo dosaženo v roce 2015, kdy hodnota Z-score byla nejbližší limitu 2,9, od kterého se posuzuje firma jako zdravá.

Likvidita společnosti vychází průměrem kolem 17 %, vývoj rentability celkových aktiv je negativní od roku 2014 do roku 2017 má klesající charakter, jen v roce 2018 se zvýší. Vývoj celkových aktiv je ovlivněn dle kolísání provozního zisku a celkových aktiv, největší propad v roce 2017 zapříčinil zejména nízký provozní zisk z důvodu nižších dotací, neboť rozhodnutí o dotacích přišlo až po dokončení závěrky, a proto byly dotace vyplaceny až v roce 2018. Dále lze z grafu vyčíst, že na 1Kč cizích zdrojů připadá od 0,4317 do 0,7233 Kč vlastního kapitálu a rychlost obrátu aktiv má též mírné klesající tendence, což není pro podnik pozitivní.

Tafflerův index

Tafflerův model zobrazuje klíčové charakteristiky platební schopnosti podniku. Pro jeho výpočet slouží rovnice se čtyřmi ukazateli a jejich určenými váhami. Do

kalkulace Tafflerova modelu je třeba vypočítat ukazatel X1 zobrazující rentabilitu krátkodobých závazků, X2 ukazatel likvidity, X3 ukazatel krátkodobé zadluženosti a ukazatel X4, pod kterým je obrat aktiv. Pro účely výpočtů je aplikována modifikovaná verze Tafflerova modelu. V následující tabulce jsou výsledky hodnot Tafflerova modelu z let 2014-2018. Vzorečky k výpočtům, stejně jako kritéria hodnocení jsou popsány v metodice práce.

Tabulka 24: Vývoj Tafflerova indexu v letech 2014-2018

Ukazatel	Váha	2014	2015	2016	2017	2018
X1	0,53	0,3640	0,4181	0,4076	0,0602	0,4353
X2	0,13	0,1042	0,1253	0,1111	0,1436	0,1186
X3	0,18	0,0387	0,0252	0,0239	0,0233	0,0263
X4	0,16	0,1020	0,1064	0,0889	0,0949	0,0898
Tafflerův index		0,6089	0,6750	0,6316	0,3220	0,6699

Zdroj: vlastní zpracování z rozvahy a výkazu zisků a ztrát podniku Statek Novák., vzorec č. 25

V Tafflerově modelu dosáhl podnik lepších hodnot než v testu Altmanově, neboť ve všech sledovaných obdobích vychází hodnoty Tafflerova modelu na úrovni nízké pravděpodobnosti bankrotu společnosti. Veškeré indexy vychází vyšší, než je hodnota 0,3. Společnost se dá pokládat za platebně schopnou s mizivou pravděpodobností, že by se dostala do úpadku během jednoho roku. Výsledná hodnota byla nejnižší v roce 2017, ale stále byla nad hranicí 0,3 a v roce 2018 začala hodnota indexu opět stoupat.

Index IN05

Index důvěryhodnosti IN05 je nejaktuálnějším indexem manželů Neumaierových a jedná se o aktualizaci indexu IN01 dle testů z roku 2004. IN01 spojoval jak bonitní, tak bankrotní modely. Tyto modely byly vyvinuty v českých podmínkách, proto by měly mít pro společnosti největší vypovídající schopnosti.

Dle výsledků indexu IN05 se podnik nacházel od roku 2014 do roku 2016 nad hranicí 1,6, což znamená, že tvořil hodnotu s pravděpodobností 67 %. Hodnoty indexu byly vyšší z důvodu vyšších hodnot úrokového krytí než v letech 2017 a 2018.

V roce 2017 hodnota indexu klesla na 0,9595 a podnik se nacházel v intervalu tzv. šedé zóny, kde se nedá jednoznačně určit, zda podnik tvoří hodnotu či spíše k bankrotu. Hodnota pod 0,9 říká, že podnik spíše spíše k bankrotu s pravděpodobností 86 %, takže v roce 2017 k tomu byl podnik nejbližší. Nejvíce se v tomto roce snížil ukazatel úrokového

krytí, který spadl na úroveň 0,1 a také ukazatel rentability aktiv, který dosáhl hodnoty pouze 0,0921. V roce 2018 se již hodnota indexu IN05 zase zvedla na 1,7929 a tím se podnik ze šedé zóny opět dostal nad hranici 1,6, od níž podnik již tvoří hodnotu.

Pro přehledné zobrazení postavení indexu IN05 slouží Graf č. 2 (příloha H), ve kterém je velmi dobře vidět, kde se křivka IN05 v jednotlivých letech pohybovala.

Tabulka 25: Vývoj IN05 v letech 2014-2018

Ukazatel	Váhy	2014	2015	2016	2017	2018
X1	0,13	0,2679	0,3238	0,3020	0,3574	0,2794
X2	0,04	0,6944	0,6643	0,6324	0,1067	0,6230
X3	3,97	0,6241	0,4717	0,4350	0,0921	0,5114
X4	0,21	0,1339	0,1397	0,1167	0,1246	0,1178
X5	0,09	0,1629	0,2485	0,2497	0,2788	0,2614
IN05		1,8832	1,8479	1,7358	0,9595	1,7929

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu zisků a ztrát společnosti Statek Novák., vzorec č. 26

4.6. Analýza produktivity

V rámci analýzy produktivity je zjišťována produktivita práce a mzdová produktivita. Ve produktivitě práce je zobrazena produktivita práce za jednoho pracovníka za rok, den a hodinu. Mzdová produktivita zobrazí, jak velký podíl tržeb připadá na 1 Kč mzdových nákladů a dále porovná průměrnou mzdu v podniku Statek Novák s průměrnou mzdou v zemědělském odvětví v ČR.

4.6.1 Produktivita práce

Počty pracovníků se po celou dobu výrazně nemění a dle výsledků, nemá počet pracovníků příliš vliv na produktivitu práce viz. Tabulka 35, (příloha I). Největší roční produktivita práce byla v roce 2014, kdy jeden pracovník vyprodukoval 2 744,76 tis. Kč za rok, nejnižší produktivita práce byla hned rok poté v roce 2015, kdy jeden pracovník vyprodukoval 2 403,29 tis. Kč tržeb za rok. Rozdíl mezi nejlepším a nejhorším výsledkem je tedy 341,47 tis. Kč tržeb připadající na jednoho zaměstnance. Důvodem takového poklesu byly nižší tržby z důvodu neúrody, počet zaměstnanců se zvýšil o jednoho, což má pouze zanedbatelný vliv na výsledek.

Při přepočtu produktivity práce na den a hodinu vychází například v roce 2018 na jednoho zaměstnance 1,34 tis. Kč tržeb na hodinu a 10,75 tis Kč tržby na den. Od roku 2015 se produktivita práce zvyšuje, což lze považovat za pozitivní jev.

4.6.2 Mzdová produktivita

Výsledky vývoje mzdové produktivity jsou v přílohách viz. Tabulka 36. Mzdová produktivita se v průběhů sledovaných let drží na téměř stále stejných hodnotách, ale má kolísavý charakter. Dle výsledných hodnot byla nejvyšší mzdová produktivita v roce 2015, z důvodu relativně vysokých tržeb, ale nejnižších mzdových nákladů za celé období. Nejnižší hodnota v roce 2014 vyjadřuje, že 12,09 Kč tržeb připadá na 1 Kč vyplacených mezd. Mzdové náklady se v průběhů let nijak významně nezvyšují, nastalo pouze zkreslení hodnot v roce 2014, kde vlivem výplaty společníkům přes mzdu, stouply mzdové náklady.

Průměrná mzda na pracovníka ve Statku Novák má též kolísavý charakter a opět zde nastává zkreslení výsledku v roce 2014. Společnost zaměstnává pracovníky s nízkým vzděláním a drží mzdy nízké bez výraznějšího zvyšování. Stálým zaměstnancům se zvedá mzda po cca. 2-3 letech a nově příchozí zaměstnanci dostávají většinou minimální mzdu. Jedná se též o sezónní pracovníky, které si podnik najímá z ciziny. Dochází k vysoké fluktuaci zaměstnanců, a proto si podnik stále drží nízké mzdy. Průměrná mzda v zemědělství ČR je ve všech letech vyšší, než za jakou zaměstnává společnost Statek Novák a tento rozdíl se stále navyšuje. Zatímco v roce 2015 byl tento rozdíl 4 tis. Kč, v roce 2018 je tento rozdíl už 7 tis. Kč.

4.7. Porterova analýza

Pro zhodnocení vnějšího prostředí společnosti Statek Novák bylo použito Porterova modelu pěti konkurenčních sil. Porterovým modelem se analyzovalo pět vnějších prvků, které podnik dennodenně řeší. Těmi sledovanými prvky jsou konkurenční rivalita, hrozby nových vstupů, hrozby substitutů, vyjednávací síla zákazníků a vyjednávací síla dodavatelů viz. Schéma č. 2, (příloha J).

4.7.1 Konkurenční rivalita

Mezi stávající konkurenty společnosti Statek Novák, patří v nejbližším okolí především podniky Agros Vraný, ZD Peruc, Agro Plchov a Zepos Radovesice.

Společnost Agros Vraný konkuruje v cenách pšenice, cukrovky, krmných směsí, mléka a též cenou prodávaného vepřového a hovězího masa. Agro Plchov patří do koncernu Agrofert a soustředí se především na rostlinnou výrobu, tudíž konkuruje pouze v cenách obilí. ZD Peruc a Zepos Radovesice provozují stejně jako Statek Novák

a Agros Vraný též rostlinnou i živočišnou produkci, ale představují pro Statek Novák jen malou konkurenci.

Podnik má oproti svým konkurentům výhodu v rozsahu své činnosti, tudíž mu vznikají úspory z rozsahu a může si dovolit dávat nižší ceny na trhu. Navíc má podnik ve svém okolí vybudované jméno a dlouholetou pověst a své konkurenty dobře zná a stále jejich chování sleduje. Co se týká konkurentů v oblasti produkce mléka je v okolí podnik Kravín Vražkov, který má průměrnou dojivost 8600 l a též dodávají své mléko do Bohušovické mlékárny. Statek Novák má průměrnou dojivost vyšší a to sice 26 000 litrů a s Bohušovickou mlékárnou mají již dlouhotrvající obchodní vztah, proto se Statek Novák příliš neobává, že by nějaká konkurenční firma u Bohušovické mlékárny se svou nabídkou uspěla.

4.7.2 Hrozba nových vstupů

Pro vstup nových konkurentů na zemědělský trh existuje velké množství bariér. Pro nově příchozí podnikatele v oblasti zemědělské výroby jsou například bariéry v podobě velké prostorové náročnosti, vlastnictví či pronájmu půdy, finanční náročnosti, ale také bariéry plynoucí z nedostatku zkušeností a praxe.

Pro rostlinnou produkci je třeba orné půdy, kterou nyní některé prodejní portály např. moře půdy, česká půda, půda v aukci aj., draží či nabízí k pronájmu, dále je třeba velkého množství různorodých strojů a vzdělání v oboru. Stejně tak v živočišné výrobě je třeba rozlehlých budov a dalších technických potřebných zařízení. Dalšími nároky, které mohou konkurenti od vstupu do odvětví odradit jsou vysoké nároky na výslednou kvalitu produkce a nevyzpytatelnost počasí. Naopak nově vstupující podniky do zemědělství mohou táhnout vysoké dotace pro mikro i malé podniky, jako třeba dotace pro mladé zemědělce, dotace na pořízení strojů, technologických zařízení a vybavení, stavby, nákup půdy či software aj.

Pro nové konkurenty může být problém i se získáváním zákazníků, neboť začínají s menšími objemy než velké dlouho zavedené firmy, tudíž nově vznikajícím podnikům nevznikají úspory z rozsahu a nemohou příliš konkurovat cenou na trhu.

Na druhou stranu mohou konkurovat novými poznatky, moderními novými postupy či svým přístupem k podnikání, popřípadě formou ekologických postupů či bio chovů, což je ale dražší a náročnější na pracovní sílu.

4.7.3 Hrozba substitutů

V rostlinné výrobě plyne hrozba substitutů zejména v nahrazení krmných směsí za jiné krmné směsi. Pšenici ozimou lze nahradit jinými druhy pšenice, stejně jako u ostatních druhů obilí. Pokud se jedná o živočišnou výrobu, tak kravské mléko mohou spotřebitelé začít nahrazovat kozím mlékem nebo mlékem rostlinným jako například sójovým, mandlovým, makovým, kešu mlékem, rýžovým aj. Zejména by to muselo ovlivnit provoz Bohušovické mlékárny, neboť převážnou většinu vyprodukovaného mléka Statku Novák odebírá přes Odbytové družstvo Morava, právě Bohušovická mlékárna.

Statek také produkuje vepřové a hovězí maso, ale jen velmi zřídka, většinou prodává celá zvířata a odběratelé si je již zbourají a zpracují k dalšímu prodeji sami. Mohou se samozřejmě vlivem různých nepředvídatelných plošných nemocí změnit preference lidí a lidé mohou vepřové či hovězí maso začít ve výrazné míře substituovat krůtím, kuřecím, králičím, rybím, kachním masem či divočinou a tofu. Takové rychlé změny již v minulosti několikrát nastaly například při ptačí chřipce, slintavce, kulhavce či nemoci šílených krav.

4.7.4 Vyjednávací síla zákazníků

Mezi nejvýznamnější odběratele patří Morava – mlékařské družstvo, ve které má ale Statek Novák podíly, proto zde vyjednávací síla odběratele není příliš velká. Odběratel cukrovky firma Tereos TTD má větší vyjednávací sílu se Statkem Novák, neboť Tereos je největším producentem cukru a lihu v ČR. Dalším významným odběratelem obilí je společnost TOPEkos, která je významným exportérem zemědělských komodit výhradně na evropské trhy. Tato společnost má též větší vyjednávací sílu stejně jako společnost Tereos. Odběrové družstvo Brassica, které odebírá převážně řepku, tak příliš velkou jednací sílu o ceně nemá, neboť Statek Novák má v tomto družstvu též své podíly stejně jako ve společnosti Morava.

Pokud se jedná o odběratele v oblasti živočišné produkce tak mezi nejvýznamnější patří Jatka Libochovice, která odebírají skot. Sama si zvíře porazí, naporcují a následně vyrábí uzeniny a prodej uskutečňují ve svém řeznictví. Jatky Libochovice odebírají od SN téměř všechno skot, pokud by SN přišel o tohoto odběratele mělo by to na SN významný negativní dopad. Ing. Václav Kohout a synové, Agrofát Louny a Mach Koleč, tyto tři firmy jsou nejvýznamnějšími odběrateli prasat a stejně jako Jatky Libochovice si zvířata sami

porazí, zpracují a prodávají ve svých prodejnách. Jelikož odběratelů prasat je několik, nemají tedy příliš velkou vyjednávací sílu.

Prodej koncovému uživateli, tedy široké veřejnosti tvoří menší část tržeb a pro tuto veřejnost jsou ceny na maloobchodní prodejně dané a nevznikají jim žádné slevy z koupi většího množství výrobků. Výhodou Statku Novák je, že nabízí několik produktů různým odběratelům a není tak závislý na jediném odběrateli, čímž získává SN větší vyjednávací sílu vůči svým odběratelům.

4.7.5 Vyjednávací síla dodavatelů

Vyjednávací síla dodavatelů je omezená, neboť Statek Novák zajišťuje prvovýrobu, tudíž si veškerý svůj výsledný výrobek vyprodukuje a vypěstuje sám, navíc je vlastníkem podílů v několika firmách. Zboží, které Statek Novák prodává ve své maloobchodní prodejně si z větší části sám vyrobí a jen malou část nakupuje od dodavatelů. Z tohoto důvodu mají dodavatelé jen malou vyjednávací sílu.

Mezi větší dodavatel, od kterých podnik nakupuje patří firma Topexol a. s., která Statku Novák dodává naftu a LTO. Tento dodavatel má nízkou vyjednávací schopnost, neboť Statek Novák na něm není závislý a v případě zvýšení ceny u dodavatele si Statek bez problému může najít v okolí jiného dodavatele. Mezi nejvýznamnější dodavatele také patří firma FYZOZ a firma AT-Kraisinger, které dodávají pro Statek postřiky, hnojiva a osiva. Tyto firmy mají středně velkou vyjednávací schopnost, neboť Statek odebírá velké množství těchto produktů a většinou se jedná o odzkoušené druhy hnojiv a postřiků a konkrétní značky, které by jiní dodavatelé například nemuseli prodávat. Statek Novák toto zboží potřebuje, tudíž pokud dodavatel zvedne cenu, SN si i přesto toto zboží nakoupí. Pokud by se cena zvedala nepřiměřeně oproti substitučním produktům, tak by musel Statek Novák vyzkoušet jiné značky postřiků a čekat jaký budou mít na úrodu efekt.

4.8. SWOT matice

V této kapitole je hodnoceno vnitřní prostředí zaměřením se na silné a slabé stránky podnik, tedy faktory, které podnik může ovlivnit. Dále je popsáno vnější prostředí podniku prostřednictvím příležitostí a hrozeb, tedy vlivů, které podnik nemůže příliš ovlivnit viz. Schéma č. 3, (příloha K). SWOT matice je sestavena z výsledků dílčích analýz vnitřního a vnějšího prostředí, které byly popsány v přechozích kapitolách.

Schéma č. 1: SWOT matice

SWOT matice		
	<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
Vnitřní prostředí	Rodinný podnik s tradicí a znalostmi (str. 43)	Nízký obrat aktiv (str. 60-61)
	Moderní velký strojový park (str. 45-47)	Velká fluktuace zaměstnanců (str. 71)
	Vlastnictví pozemků a prostor (45-47)	Vysoká doba obratu zásob (str. 58)
	Bioplynová stanice (str. 49)	Dlouhá doba splatnosti pohledávek (str. 59)
	Dlouhotrvající vztahy s partnery (str. 73-74)	Dlouhá doba splatnosti závazků (str. 60)
	Dotační programy (str. 44)	
	Stabilní finanční situace (str. 54-70)	
Vnější prostředí	<u>Příležitosti</u>	<u>Hrozby</u>
	Rozšíření výroby (str. 45-47)	Změny měnových kurzů (str. 51-52)
	Vlastní řeznictví (str. 45-47)	Přírodní podmínky (str. 73)
	Mlékomaty (str. 71-72)	Škůdci, hlodavci, plísně, choroby (str. 73)
		Končící smlouvy o pachtu polí (str. 45)
	Odchod pracovníků (str. 71)	

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi nejsilnější stránky společnosti Statek Novák patří fakt, že se jedná o rodinný podnik s historií a tradicí již z první poloviny 19. století. Ve vedení společnosti a jejich jednotlivých poboček se nachází pouze rodinní příslušníci a hlavní zisk jde tedy do rodiny. Jelikož se Statek předává z generace na generaci a synové majitelů jsou již od útlého věku s podnikem spjati, vyrůstají v něm, učí se manipulovat se stroji a jsou posíláni na školy, které jim pomohou získat a více rozšířit znalosti v zemědělském oboru, jsou velkou výhodou podniku dlouholeté znalosti a praxe v oboru jak rostlinném, tak živočišném. Podnik dosahuje svých zisků jak v oblasti rostlinné, tak i živočišné, není tudíž tolik závislý na počasí.

Podnik má velkou snahu investovat do modernizace jak svých stávajících budov, strojů a technologií, tak i nově nakupovaných. Silnou stránkou podniku je kvalitní strojový park s velkým množstvím nových strojů, které jsou méně náchylné k poškození a opravám než stroje staré. Navíc nové stroje mají většinou už moderní vychytávky, díky kterým se může jeden stroj použít hned pro několik činností a díky tomu též vznikají úspory z rozsahu. Úspory z rozsahu umožňují Statku Novák větší konkurenceschopnost v určování svých cen na trhu.

Podnik má dostatek pozemků, z nichž většinu má ve svém soukromém vlastnictví a každým rokem se snaží plochu pozemků navyšovat. Podnik zaměstnává již dlouho dobu

několik pracovníků, kteří umí svou práci dobře odvádět a své zkušenosti předávají nově příchozím zaměstnancům. Statek Novák vlastní svou bioplynovou stanici, která zásobuje energií celý kravín a několik budov včetně Agroubytovny, čímž pomáhá snižovat náklady za energie. Mezi další silné stránky patří výborné a dlouhotrvající vztahy s obchodními partnery, velké množství výrobních a skladovacích budov a také velké množství dotačních příležitostí, které umí schopní zaměstnanci vyřídit.

Dle výsledků finančních ukazatelů v podniku panuje stabilní finanční situace. Statek Novák je velký podnik s dostatečným kapitálem a dobrými finančními výsledky. Důkazem toho jsou každoročně se zvyšující tržby, čistý pracovní kapitál rok od roku stoupá a podnik má tak schopnost dostát svým závazkům a zbyde mu dostatek prostředků pro hospodářskou činnost. Podnik má nízké úrokové zatížení většinou kolem 5 % a navíc má i vysoké úrokové krytí, což značí vysokou bonitu podniku a také nízkou míru finančního rizika pro věřitele, tudíž nemá problémy získávat nové cizí zdroje financování například v podobě úvěrů u bank. Obrat zásob i obrat pohledávek dosahují uspokojivých výsledků, neboť přestože se jedná o podnikání v zemědělství, zásoby se obrátí v každém roce alespoň třikrát a pohledávky se na peněžní prostředky přemění též více než 3krát za rok. Dalšími důkazy dobrého finančního zdraví podniku jsou výsledky Tafflerova testu, kde vyšlo, že Statek Novák je platebně schopný podnik s nízkou pravděpodobností bankrotu, a také dle Kralickova Quick testu se jedná o podnik bonitní a finančně stabilní.

Slabou stránkou podniku jsou výsledky obratu aktiv, které vyšly nízké, ale jsou ovlivněné oblastí podnikání. Podnik má vysoký ukazatel doby obratu zásob, neboť často vyčkává na lepší ceny výrobků. Slabou stránkou je i dlouhá doba splatnosti pohledávek a doba splatnosti závazků. V podniku je velká fluktuace zaměstnanců, kteří mají většinou základní vzdělání. Jedná se často o zaměstnance, kteří jsou v podniku zaměstnaní krátce a zanedlouho odchází, nebo se jedná o sezónní pracovníky, kteří přicestují z Ukrajiny a po sezóně zase odjíždí.

Jelikož podnik disponuje mnoha prostory, které jsou nevyužity, je možné spatřovat příležitosti právě v těchto opuštěných prostorách například navýšením výroby. Podnik má velmi dobrou finanční situaci, a proto by si mohl otevřít vlastní jatky a zpracovávat maso či z něj vyrábět některé uzeniny.

Statek Novák již má podnikovou prodejnu s obilím a krmnými směsí, mohl by otevřít vlastní řeznictví a uzenářství. V Porterově analýze byl jako konkurence zmíněn podnik Mléko z Vražkova, po jehož vzoru by si Statek Novák mohl pořídit několik

prodejních „mlékomatů“ a následně zapojit reklamu a marketing, aby o čerstvém mléku mělo povědomí, co nejvíce lidí v okolí. Statek Novák by celkově mohl zlepšit své webové stránky, na kterých není mnoho informací a působí nedůvěryhodně a zmateně, na to, že se jedná o tak velký podnik. Na sociálních sítích sdílí v obdobích žní a práci strojů na poli fotografie s popisky, přitom by mohl lákat na maso a mléko vlastní výroby k přilákání nových potenciálních zákazníků.

Jako další příležitostí se Statku Novák nabízí rozšíření výroby i o jiné druhy masa zejména pak kuřecího. Statek Novák má již svůj chov slepic a pokud by rozšířil prostor pro ně mohl by i produkovat dostatek vajec na prodej v maloobchodní prodejně. Navíc by se mohl pokusit chovat slepice a vajíčka jako bio odchov, neboť i nyní jsou slepice ve statku na oploceném pozemku čili bez klecí a bez haly. Na bio kvalitu či systém HACCP má podnik možnost se soustředit i v oblasti produkce obilí a vepřového či hovězího masa. Tímto krokem by se mohl dostat i na jiné trhy a zájem o produkty Statku Novák by získali noví odběratelé.

Jednou z hrozeb, které podnik nemůže svou činností ovlivnit by byla změna měnových kurzů, neboť podnik má několik úvěrů v eurové měně.

Další oblastí, kde se ukrývají hrozby jsou přírodní změny, pro rostlinnou výrobu se jedná zejména o extrémní výkyvy teplot, kdy nastávají v letních obdobích extrémní teploty a sucho a poté přemíra srážek či záplavy. Hrozby v rostlinné produkci představují i škůdci jako hlodavci, hraboši či hmyz, plísňe plodit aj. V oblasti živočišné produkce plynou hrozby z toho, že by se skot či prasata nakazili nějakou závažnou chorobou, nebo stačí jen aby se tato choroba v republice vyskytla a zákazníci okamžitě mění své preference.

Budoucí hrozbou, která podnik ohrožuje jsou končící smlouvy o pronájmu polí, tuto hrozbu, může ovšem podnik ovlivnit tím, že si vede přehlednou evidenci a včas se domluví s pronajímateli o prodloužení nájmu či o odkoupení pozemku, na kterém hospodaří. Hrozba by mohla vzniknout i vlivem odchodu většího počtu zaměstnanců, kteří by odešli za lepšími pracovními podmínkami, zejména co se týká mezd a pracovního prostředí. Z analýzy vyplynulo, že zaměstnanci Statku Novák mají ve srovnání s menším a výkonnostně horším podnikem přesto průměrně nižší mzdy, proto je tato hrozba opodstatněná.

5. Zhodnocení výsledků a doporučení

Podnik si dle dosažených výsledků vede velmi dobře, většina ukazatelů dosahuje doporučených výsledků a podnik vytváří hodnotu a správně nakládá se svým majetkem a zdroji financování. Statek Novák má velkou dotační základnu, za rok 2018 získal pouze na provozní dotace částku ve výši 28 431 tis. Kč.

Z horizontální a vertikální analýzy bylo zjištěno, že vlastnictví aktiv neustále stoupá, vlastní kapitál se zvyšuje, cizí kapitál se též zvyšuje, ale mnohem pomaleji. Výkonová spotřeba v čase klesá za pomoci vybudované bioplynové stanice. Stálá aktiva tvoří větší část aktiv než aktiva oběžná, vždy přes 55 %. Financování cizími zdroji má spíše klesající charakter a vždy převažuje financování vlastním kapitálem, který tvoří největší podíl pasiv. Největší podíl z tržeb tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb průměrem kolem 70 %. Největší podíl na nákladech společnosti má výkonová spotřeba okolo 60 % z celkových nákladů.

Hodnota čistého pracovního kapitálu rok od roku stoupá, tzn. že podnik byl vždy schopen uhradit své krátkodobé závazky a zbyla mu dostatečná rezerva pro svou činnost. Ve výsledcích čistých pohotových prostředků si už podnik vedl hůře, neboť výsledky byly záporné, tudíž podnik disponuje malým objemem peněžních prostředků.

Rentabilita vlastního kapitálu, aktiv, investovaného kapitálu i tržeb vycházela v nízkých ale kladných hodnotách. Podnik dosahuje ekonomického zisku. Doba obratu zásob průměrně činí 115,68 dní, což je vysoké číslo, ale u zemědělského podniku zcela běžné. Doba obratu pohledávek i závazků je příliš dlouhá, i nad 120 dní a od roku 2015 oba ukazatele spíše rostou, což značí zhoršenou platební morálku jak odběratelů, tak podniku. Obrat aktiv nedosahuje hodnoty nad 1, pohybuje se kolem hodnoty 0,5, což upozorňuje na nízké využívání aktiv a vysoké investice do majetku. Běžná ani pohotová likvidita nedosahuje od roku 2015 doporučených výsledků, ale drží se blízko horní doporučené hranice. Firma je tedy schopna platit krátkodobé závazky z oběžných aktiv. Okamžitá likvidita podniku dopadla z likvidit nejlépe a ve čtyřech případech z pěti se vyskytovala v doporučeném intervalu 0,2-0,5.

Dle celkové zadluženosti firma v celém sledovaném období dobře hospodáří, nejnižší byla v roce 2017 a to 36,37 %, což bylo pozitivní pro věřitele. Míra zadluženosti si drží hodnoty pod 100 %. Firma si dle koeficientu samofinancování dokáže pokrýt aktiva z vlastních zdrojů v roce 2018 z 60,15 %. Úrokové zatížení se pohybuje kolem 6 %, jen

v roce 2017 byl výkyv, kdy se zatížení zvýšilo na 37,51 % z důvodu krátkodobého propadu zisku o 40 mil. Kč. Podnik má vysoké úrokové krytí, což značí jeho bonitu a nízkou míru finančního rizika.

V analýze soustav ukazatelů byl v bonitních modelech vypočítán Kralickův Quick test, ve kterém podnik, po vypočítání všech čtyř ukazatelů a jejich následném ohodnocení a zprůměrování, vyšel jednoznačně finančně stabilní. Hodnoty testu se pohybovaly od hodnoty 1,25 do 2, lze tedy říci, že podnik je bonitní. V bankrotních modelech byl aplikován Altmanův test, Tafflerův test a Index IN05. Z-score ukazovalo po celou dobu rozmezí tzv. „šedé zóny“, tudíž nešlo jednoznačně rozhodnout o zdraví firmy. Výsledky Tafflerova indexu dosáhly lepších hodnot, neboť ve všech obdobích vychází na úrovni nízké pravděpodobnosti bankrotu společnosti, tedy jsou vyšší než hodnota 0,3. Hodnoty IN05 se nacházely nad hranicí 1,6, což znamená, že podnik tvořil hodnotu s pravděpodobností 67 %. Mnoho výsledků je sice horších, než jsou doporučované hodnoty, ale výsledky vyplývají z odvětvového zaměření podniku.

Množství zaměstnanců se během roku i v průběhu let pohybují okolo počtu 70. Produktivita práce na jednoho pracovníka se od roku 2015 stále zvyšuje a v roce 2018 připadá na jednoho zaměstnance 1,34 tis. Kč tržeb na hodinu. Mzdové náklady se za sledované období výrazně nezvyšují a mzdová produktivita má jen mírně kolísavý charakter. Průměrná mzda nižší než v průměru odvětví, v roce 2018 již o 7 tis. Kč.

Porterova analýza odhalila nejbližší konkurenty v okolí, kterými jsou Agros Vraný, ZD Peruc, Agro Plchov, Zepos Radovesice a Kravín Vražkov. Pro vstup nových konkurentů existuje velké množství bariér jako nároky na vlastnictví půdy, prostorová náročnost, technická náročnost a s tím spojená finanční náročnost. Substituce vepřového a hovězího může vzniknout za jiné druhy masa či tofu. Substitutem kravského mléka může být mléko kozí nebo rostlinným. Největší vyjednávací sílu má z odběratelů zřejmě firma Tereos TTD, Topekos a Jatky Libochovice. Ve SWOT analýze bylo zjištěno, že mezi silné stránky podniku patří zejména vlastnictví půdy, podnikání v oblasti jak v rostlinné, tak i v živočišné, kvalitní strojový park, bioplynová stanice, vztahy s obchodními partnery a stabilní finanční situace. Mezi slabé stránky patří především organizace pracovních sil a činností. Příležitosti byly spatřeny v rozlehlých nevyužívaných prostorách a možnosti rozšíření výroby. Hrozbu lze spatřovat ve změně měnových kurzů, v klimatických změnách, v podobě nemocí zvířat či v podobě škůdců, končících pronájmech půdy a fluktuaci zaměstnanců.

Doporučení

Pro podnik by bylo dobré změnit organizaci některých probíhajících procesů, co se týče vedení mzdového účetnictví, plánování rozdělení zaměstnanců na dílně a na polích. Celkově by se měl podnik zamyslet nad jasnějším rozdělením činností a odpovědnosti na svěřených úkolech, aby nevznikalo tolik pokut a penále. K organizaci by mohl přispět nový schopný manažer či některé činnosti outsourcovat na mzdovou či pracovní agenturu. Cena těchto služeb se u agentur pohybuje na různé výši, pro podnik by mohlo být výhodné online zpracování například firmou UOL, či externistou, který si účtuje dle počtu dokladů a odpracovaného času. Přibližná investice do mzdové účetní je 5 tis. Kč měsíčně, do schopného organizačního manažera by podnik zřejmě musel uvolnit více finančních prostředků.

Z vyhodnocení analýz vyplývá, že podnik disponuje dostatečnými zdroji pro rozšíření výroby a okruhu svých činností. Doporučením je tedy otevřít si vlastní zpracovnu masa a vyrábět vlastní domácí výrobky ve svém obchodě řeznictví či uzenářství. Tímto krokem by podnik nabyl na oblibě především místních obyvatel a mohl by se stát ještě vyhlášenějším podnikem. Navíc by se zvýšila jeho samostatnost a procento tržeb z prodeje koncovému zákazníkovi, neboť nyní je podnik závislý na odběratelských mezičláncích. Podnik by mohl toto rozšíření výroby financovat dotací na modernizaci a opravu budov a z několika opuštěných prostor by rázem mohlo vzniknout pěkné zázemí pro výrobu a prodej vlastních výrobků. Investice by se mohla vejít do 2 mil. Kč, neboť podnik již přístroje na bourání masa vlastní a investice by šla tedy především na rekonstrukci prostor bývalého obchodu s masem. Rozšířit a podpořit prodej koncovému spotřebiteli by podnik mohl pořízením několika přístrojů na výdej mléka tzv. „mlékomatů“, které by vhodně mohl umístit ke svému podniku, do míst vedle své prodejny, ale i k větším obchodům v blízkosti např. ke Kauflandu do Roudnice nad Labem či k Tesco v Kralupech nad Vltavou, kam má podnik krátkou dojezdovou vzdálenost. Podnik dodává mléko pouze jedinému odběrateli Morava, odběrové družstvo, který zásobuje mlékem Bohušovickou mlékárnu. Podnik by mohl s rozšířením počtu dojnic začít uvažovat i o prodeji mléka dalším družstvům či přímo i jiným mlékárnám, aby nebyl závislý jen na jednom odběrateli. Cena mlékomatu se pohybuje okolo 200 tis. Kč, ale musí být napojen na odpad, vodu, elektřinu, takže náklady na zprovoznění mohou být až k 500 tis. Kč. Zemědělci v mlékomatu smí prodat jen 35 % ze své celkové produkce mléka.

Dalším rozšířením okruhu činností by mohlo být oplocení většího pozemku pro chov drůbeže a zaměřit se na bio chov drůbeže a produkci vajec, neboť k tomu má podnik možné prostory a v současné době již takový odchov má, ale provozuje ho jen pro soukromé účely a pro obyvatele místní obce. Toto rozšíření by neselo být pro podnik příliš finančně náročné, neboť již nyní se o drůbež, vejce a zpracování masa zaměstnanci musí starat. Materiál na stavbu plotu podnik má do zásoby a schopné pracovníky k této činnosti též. Rozšiřování činností by mohlo nastat i v rámci moderního a velkého strojového parku a své stroje by podnik mohl pronajímat či poskytovat svou práci se stroji na cizích polích, aby lépe využíval svého majetku. Podnik sice vlastní převážnou část půdy, na které hospodaří, ale velkou část si také pronajímá od vlastníků už dlouhou dobu. Hrozí zde riziko konce smluv a dalšího neprodloužení. Jelikož má podnik dostatek finančních prostředků mohl by se snažit část půdy odkoupit a na nově získaných pozemcích se zkusit zaměřit na ekologické pěstování plodin včetně příslušných postřiků a bio zemědělství. Tímto krokem by se mohl dostat na nový trh bio zemědělství.

Další doporučení se týká opět zaměstnanců, neboť v podniku se pracuje se složitými stroji a často v důsledku neodborné a neopatrné manipulace vznikají zranění a škody na majetku cizím osobám. Podnik by tyto případy měl podchytit a snažit se o důslednější zaškolení s prací se stroji a ročních přeškolování zakončené testy. Ve společnosti dochází k vysoké fluktuaci zaměstnanců, často zaměstnanci odchází za lepším mzdovým ohodnocením a lepšími pracovními podmínkami. Statek Novák by měl zvednout svým zaměstnancům mzdy dle jejich odvedených výkonů a zodpovědnosti, kterou mají svěřenou, neboť zaměstnanci Statku Novák dosáhly výrazně nižších mezd jak ve srovnání se společností Zepos a. s., tak i při srovnání s oborovými průměry. Dále by mohly pomoci různá zaměstnanecká zvýhodnění, stravenky, příspěvky na penzijní připojištění, nižší ceny v podnikové prodejně aj.

Oblastí, ve které by podnik mohl zapracovat je jeho propagace na webových stránkách a sociálních sítích. Podnik má zastaralé webové stránky s nedostatkem informací, stejně jako své sociální sítě. Podnik by si měl svolit svého správce webu a sociálních sítí, který by se o tuto oblast pravidelně staral a aktualizoval zveřejňované informace. Na sociálních sítích si podnik sám může nastavit kolika lidem a v jakých časových intervalech se chce propagovat a od toho se odvíjí i poplatky za tuto službu. Účetní oddělení podniku pracuje v zastaralém systému Ekosoft, který v okolí umí servisovat jen dva lidé,

kteří se starají o funkčnost tohoto systému. Pro lepší správu a vedení by bylo vhodné pořídit modernější a funkčnější účetní systém např. systém SAP či POHODA.

Podnik by měl začít důsledněji vymáhat své pohledávky a třeba i zvážit odprodej pohledávek za cenu ztráty. Dle výsledků si může dovolit zvýšit poměr cizích zdrojů, aby dosáhl efektivního využívání zdrojů financování a také dle okamžité likvidity, by měl o něco zvýšit své peněžní prostředky na účtech a v pokladně.

6. Závěr

Hlavním cílem práce bylo zhodnocení ekonomické situace podniku. Dalšími cíli bylo vyhodnotit dílčí výsledky analýz, nalézt možné nedostatky a na základě výsledků navrhnout vhodná doporučení pro budoucí vývoj. Došlo k vysvětlení problematiky, která byla zpracována na základě studia odborné literatury a v druhé části práce byli popsane teorie aplikovány na vybraný podnik Statek Novák Jarpice-Kamenice s. r. o.

V horizontální analýze bylo zjištěno, že zařazením bioplynové stanice do užívání, se začala snižovat spotřeba energií. Vertikální analýza ukázala celkem vyvážený poměr mezi vlastními a cizími zdroji financování. Největší podíl z tržeb tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb, tj. kolem 70 %. Pozitivní byl vývoj čistého pracovního kapitálu, 126 485 tis. Kč v roce 2018. Rentabilita celkových aktiv vychází v nízkých hodnotách okolo hodnoty 0,12. Ukazatele aktivity vyšly hůře, především doba obratu zásob, která je průměrně 115,68 dní, doba obratu pohledávek průměrně 83,1 dní a doba obratu závazků průměrně 91,11 dní. Podnik překračuje doporučené hodnoty běžné i pohotové likvidity, ale drží se v dosahu horní hranice 2,5 u běžné a hodnoty 1 u pohotové likvidity. Okamžitá likvidita, kromě roku 2018, vychází v limitu 0,2-0,5. Ukazatel celkové zadluženosti je o něco nižší, v roce 2018 je 46,53 %. Míra zadluženosti byla přiměřená od 58,07 % - 97,28 %. Dle Kralickova Quic testu je podnik jednoznačně stabilní, Tafflerův test podnik vyhodnotil jako podnik s nízkou pravděpodobností bankrotu, neboť hodnoty se držely nad hodnotu 0,3 a Index IN05 vyšel, též pozitivně, podnik tedy tvoří hodnotu. V Altmanově testu se výsledky nachází v „šedé zóně“. Mzdová produktivita se drží téměř stále stejných hodnot od 12,09 Kč po 15,18 Kč. V Porterově analýze byli zjištěni konkurenční podniky Agros Vraný a Kravín Vražkov aj. Nejvýznamnější odběratele tvoří Morava – mlékařské družstvo, Tereos TTD, Jatky Libochovice aj. Mezi významné dodavatele patří firma Topexol, AT-Kraisinger a FYTOZ. Silné stránky podniku plynou především z vlastnictví půdy, strojů, prostor, také z dobrých obchodních vztahů a finanční stability. Hrozbou by mohly být náhlé změny teplot, škůdci, nemoci zvířat, či končící smlouvy o pronájmech polí.

Podnik by měl změnit organizaci některých činností, s čímž by mu mohl pomoci schopný manažer. Dále by mohl rozšířit svůj okruh činností zpracováním a výrobou vlastních masných produktů, otevřením si svého řeznictví či pořízením několika mlékomatů. Dále by mohl začít produkovat kuřecí maso, vejce a produkty v bio kvalitě.

Podnik si může dovolit pronajímat své stroje zemědělcům v okolí či poskytovat služby na cizích polích. Dalším doporučením byla odborná školení včetně ročních přeškolení, aby nedocházelo k četným zraněním a škodám na majetku třetích osob. Za zvážení by stál i návrh zvýšení mezd a výhod zaměstnanců, aby nedocházelo k fluktuaci pracovníků. Podnik by měl zapracovat na své propagaci na webových stránkách a sociálních sítích a bylo by vhodné zavedení modernějšího účetního systému. Také by se měl starat o důslednější vymáhání svých pohledávek či zvážit jejich odprodej za cenu ztráty.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

1. ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.
2. FOTR, Jiří. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3985-4.
3. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0684-x.
4. HAMPLOVÁ, Eva. *Vybrané problémy finanční analýzy firmy*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-2102-161-6.
5. JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Podnikové finance*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-025-2.
6. JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční management*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-052-2.
7. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.
8. KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.
9. KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 1995. ISBN 80-85967-07-3
10. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3349-4.
11. KUBÍČKOVÁ, Dana a Jana KOTĚŠOVCOVÁ. *Finanční analýza*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006. Eupress. ISBN 80-86754-57-x.
12. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
13. MOTT, Graham. *Accounting for non-accountants: a manual for managers and students*. 6th ed. London: Kogan Page, 2005. ISBN 0749444169.
14. RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4047-8.

15. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 9788024755342.
16. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80251-3386-6.
17. SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-367-1.
18. SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0413-0.
19. SOUKUPOVÁ, Věra a Dana STRACHOTOVÁ. *Podniková ekonomika*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická, 2005. ISBN 80-7080-575-7.
20. SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074002748.
21. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.
22. SYNEK, Miloslav. *Ekonomická analýza*. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0603-3.
23. VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3647-1.
24. VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.
25. WEYGANDT, Jerry J., Donald E. KIESO a Paul D. KIMMEL. *Managerial accounting: tools for business decision making*. 5th ed. Hoboken, NJ: Wiley, c2010. ISBN 978-0-470-47714-4.

Elektronické dokumenty

1. AKCR.cz [online]. 8. 7. 2014 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: www.akcr.cz/txt/-spolecna-zemedelska-politika
2. *Consilium.europa.eu: Evropská rada, Rada Evropské unie* [online]. 10.2.2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/cap-introduction/>
3. Český statistický úřad [online]. *Časové řady základních ukazatelů statistiky práce - leden 2020: Průměrný počet zaměstnanců v národním hospodářství podle ekonomické činnosti* [online]. 20.1.2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/casove-rady-zakladnich-ukazatelu-statistiky-prace-leden-2020>
4. *Eagri.cz: Dotace* [online]. 2009-2020 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>
5. *Finanalysis: Finanční analýza podniku* [online]. 2000-2020 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: www.finanalysis.cz/pouzite-bankrotni-modely.html
6. ManagementMania.com, *Analýza pěti sil 5F (Porter's Five Forces)* [online]. In: Wilmington (DE) 2011-2020, 22.05.2016 [cit. 16.02.2020]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/analyza-5f>
7. ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2020, 22.01.2017 [cit. 15.02.2020]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
8. Martin Zikmund. *Businessvize* [online]. *Porterova analýza 5 sil vám prozradí, co ovlivní váš business.* 6. 1. 2011 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/planovani/porterova-analyza-5-sil-vam-prozradi-co-ovlivni-vas-business>
9. SZIF [online], *Přímé platby* 24. 3. 2017 [cit. 05.04.2020]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>
10. ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb. O účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky, Dostupné z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty

Příloha C: Udělené dotace za rok 2018

Příloha D: Horizontální analýza

Příloha E: Vertikální analýza

Příloha F: Grafické srovnání likvidit

Příloha G: Hodnotící tabulka Kralickova Quick testu

Příloha H: Grafické znázornění indexu důvěryhodnosti

Příloha I: Produktivita

Příloha J: Porterův model pěti konkurenčních sil

Příloha K: SWOT matice

Příloha A: Rozvaha

Tabulka č. 26: Rozvaha účetní jednotky Statek Novák Jarpice – Kamenice s. r. o., za období 2014–2018

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
	AKTIVA CELKEM	386639	374351	452466	400635	454514
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál					
B.	Stálá aktiva	214387	214267	259951	221574	250406
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	-7886	-6902	-5787	-4629	-3472
B.I.1.	Nehmotné výsledky vývoje					
B.I.2.	Ocenitelná práva					
B.I.2.1.	Software					
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva					
B.I.3.	Goodwil	-8101	-6944	-5787	-4629	-3472
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	215	42			
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dl. nehm. m.					
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek					
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehm. majetek					
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	222177	221073	265642	226076	253751
B. II. 1.	Pozemky a stavby	89247	97194	90269	143670	156644
B. II. 1. 1.	Pozemky	2564	5464	4620	4834	9409
B. II. 1. 2.	Stavby	86683	91730	85649	138836	147235
B. II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	122154	115351	86631	74780	82787
B. II. 3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku					
B. II. 4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	6076	6156	6297	6109	5871
B. II. 4. 1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	297	267	237	206	176
B. II. 4. 2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	5779	5889	6010	5853	5645
B. II. 4. 3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek			50	50	50
B. II. 5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný m.	4700	2372	82445	1517	8449
B. II. 5. 1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	3072		826		7900
B. II. 5. 2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1628	2372	81619	1517	549
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	96	96	96	127	127
B.III.1.	Podíly ovládaná nebo ovládající osoba					
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry ovládaná nebo ovládající osoba					
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv	10	10	10	10	10
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv					
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	86	86	86	117	117
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní					
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek					
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek					
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek					

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
C.	Oběžná aktiva	150391	144833	166530	160928	192896
C.I.	Zásoby	79731	75965	80175	80860	81366
C.I.1.	Materiál	16184	9969	9589	11320	15263
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	11522	12293	14549	11610	13071
C.I.3.	Výrobky a zboží	41502	45104	46261	48044	44784
C.I.3.1.	Výrobky	41264	44894	46108	47843	44632
C.I.3.2.	Zboží	238	210	153	201	152
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	10523	8599	9776	9886	8238
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby					
C.II.	Pohledávky	47433	49969	57668	64768	66101
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky			767	2258	850
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů					
C.II.1.2.	Pohledáva - ovládaná nebo ovládající os.					
C.II.1.3.	Pohledávka - podstatný vliv					
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka					
C.II.1.5.	Pohledávky ostatní					
C.II.1.5.1.	Pohledávky za společníky			767	2258	850
C.II.1.5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy					
C.II.1.5.3.	Dohadné účety aktivní					
C.II.1.5.4.	Jiné pohledávky			767	2258	850
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	47433	49969	56901	62510	65251
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	44206	39951	47884	28863	33380
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající os.					
C.II.2.3.	Pohledávky podstatný vliv					
C.II.2.4.	Pohledávky ostatní	3227	10018	9017	33647	31871
C.II.2.4.1.	Pohledávky za společníky				20966	20666
C.II.2.4.2.	Sociální zamezpečení a zdrav. Pojištění					
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	1807	4484	3325	5800	6121
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	651	445	465	556	307
C.II.2.4.5.	Dohadné účety aktivní	564	4597	1052	1439	114
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	205	492	4175	4886	4663
C.II.3.	Časové rozlišení aktiv					
C.II.3.1.	Náklady příštích období					
C.II.3.2.	Komplexní náklady příštích období					
C.II.3.3.	Příjmy příštích období					
C.III.	Krátkodobý finanční majetek					
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládaj. osoba					
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek					
C.IV.	Peněžní prostředky	23227	18899	28687	15300	45429
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	843	508	596	567	352
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	22384	18391	28091	14733	45077
D.	Časové rozlišení aktiv	21861	15251	25985	18133	11212
D.1.	Náklady příštích období	803	671	494	709	874
D.2.	Komplexní náklady příštích období					
D.3.	Příjmy příštích období	21058	14580	25491	17424	10338

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
	PASIVA CELKEM	386629	374351	452466	400635	493905
A.	Vlastní kapitál	192865	220153	253434	250967	273381
A.I.	Základní kapitál	200	200	200	200	200
A.I.1.	Základní kapitál	200	200	200	200	200
A.I.2.	Vlastní podíly (-)					
A.I.3.	Změny základního kapitálu					
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	9672	9672	9672	9672	9672
A.II.1.	Ážio					
A.II.2.	Kapitálové fondy	9672	9672	9672	9672	9672
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	9672	9672	9672	9672	9672
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+-)					
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obch. korporací (+-)					
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchod. korporací (+-)					
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+-)					
A.III.	Fondy ze zisku	20	20	20	20	20
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	20	20	20	20	20
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy					
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+-)	136831	176927	204241	238814	219039
A.IV.1.	Nerozdělený zisk (+), ztráta (-) minulých let	136840	176975	204241	238814	219039
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření min. let (+-)	-9	-48			
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+-)	46142	33334	39301	2261	44450
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílů na zisku (-)					
B.+C.	Cizí zdroje	187628	150286	194795	145728	211487
B.	Rezervy					
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky					
B.2.	Rezerva na daň z příjmu					
B.3.	Rezervy podle zvláštních právn. předpisů					
B.4.	Ostatní rezervy					

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
C.	Závazky	187628	150286	194795	145728	211487
C.I.	Dlouhodobé závazky	104549	97822	134771	93782	145076
C.I.1.	Vydané dluhopisy					
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy					
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy					
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	85013	80124	125375	85099	137121
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy					
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů					
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě					
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládaj. osoba					
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv					
C.I.8.	Odložený daňový závazek			9396	8683	7955
C.I.9.	Závazky ostatní	19536	17698			
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům	10946	5346			
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní					
C.I.9.3.	Jiné závazky	8590	12352			
C.II.	Krátkodobé závazky	83079	52464	60024	51946	66411
C.II.1.	Vydané dluhopisy					
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy					
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy					
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	31989	21402	28706	26349	39391
C.II.3.	Krátkodobě přijaté zálohy	248				
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	45618	29048	22416	23493	14889
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě					
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba					
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv					
C.II.8.	Závazky ostatní	5224	2014	8902	2104	12131
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	54	62	67	65	4963
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	3715	-111	-15	-40	-165
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	899	952	960	1062	976
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	541	605	597	683	633
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace			3777	116	5602
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	-60	423	2083		
C.II.8.7.	Jiné závazky	75	83	1433	218	122
D.	Časové rozlišení pasiv	6136	3912	4237	3940	9037
D.1.	Výdaje příštích období	6136	3912	4227	3940	9037
D.2.	Výnosy příštích období			10		

Zdroj: vlastní zpracování z auditorských zpráv let 2014-2018.

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty

Tabulka č. 27: Výkaz zisku a ztráty účetní jednotky Statek Novák Jarpice – Kamenice s. r. o. za období 2014–2018

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	186644	165827	168159	175674	188123
II.	Tržby za prodej zboží	548	525	506	457	550
A.	Výkonová spotřeba	134157	134858	129568	132806	125721
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	426	401	382	329	398
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	91278	92038	86634	83657	79313
A.3.	Služby	42453	42419	42552	48820	46010
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+-)	11474	-2281	-3414	1186	4382
C.	Aktivace (-)	4435	-4761	-4344	-4374	-4631
D.	Osobní náklady	26676	22203	22797	24349	24019
D.1.	Mzdové náklady	20387	16400	16861	17892	17650
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ost. náklady	6289	5803	5936	6457	6369
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	6109	5559	5696	6052	5942
D.2.2.	Ostatní náklady	180	244	240	405	427
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	22765	34034	35676	34547	35425
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotn. a hmotného majetku	22765	34034	35676	34547	35425
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmotného a hmot. majetku - trvalé	22765	34034	35676	34547	35425
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouh. nehmotného a hmot. majetku - dočasné					
E.2.	Úpravy hodnot zásob					
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek					
III.	Ostatní provozní výnosy	59315	82639	82730	61067	66296
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	5224	11414	13568	7887	10554
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	13952	12736	6190	7330	1177
III.3.	Jiné provozní výnosy	40139	58489	62972	45850	54565
F.	Ostatní provozní náklady	18042	20462	21529	39392	11509
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku	2724	2117	9061	5043	2240
F.2.	Prodaný materiál	9993	10066	5770	6385	558
F.3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	1146	1022	673	650	751
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období			-8874	9745	-8192
F.5.	Jiné provozní náklady	4179	7257	14899	17569	16152
*	Provozní výsledek hospodaření (+-)	60776	44476	49583	9292	58544

Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly					
IV.1.	Výnosy z podílů ovládaná nebo ovládající osoba					
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů					
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly					
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku					
V.1.	Výnosy z ostatního dlouh. fin. majetku ovládaná nebo ovládající osoba					
V.2.	Ostatní výnosy z ost. dlouhodobého finančního majetku					
H.	Náklady související s ostatním dlouhod. Finančním majetkem					
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	2	1	5	1	2
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy ovládaná nebo ovládající osoba					
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2	1	5	1	2
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti					
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	3501	2678	3136	3485	3759
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady ovládaná nebo ovládající osoba					
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podob. náklady	3501	2678	3136	3485	3759
VII.	Ostatní finanční výnosy	32	2		500	24
K.	Ostatní finanční náklady	252	413	286	409	265
*	Finanční výsledek hospodaření	-3719	-3088	-3417	-3393	-3998
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+-)	57057	41388	46166	5899	54546
Označení	Text	Hodnoty let 2014 - 2018, v tis. Kč				
		2014	2015	2016	2017	2018
L.	Daň z příjmu	10915	8054	6865	3638	10096
L.1.	Daň z příjmu splatná	8442	4292	9821	4351	10824
L.2.	Daň z příjmu odložená	2473	3762	-2956	-713	-728
**	Výsledek hospodaření po zdanění	46142	33334	39301	2261	44450
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+-)					
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+-)	46142	33334	39301	2261	44450
*	Čistý obrát za účetní období I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.	246541	248994	251400	237699	254995

Zdroj: vlastní zpracování z auditorských zpráv let 2014-2018.

Příloha C: Udělené dotace za rok 2018

Tabulka 28 – Udělené provozní dotace za rok 2018

Dotace	Částka v tis. Kč	Způsob zachycení k rozvahovému dni
SAPS – na plochu	11 412	Peněžní prostředky
Finanční kázeň	314	Peněžní prostředky
PVP – chov krav s produkcí mléka	2 536	Jiné krátkodobé pohledávky
Kvalita mléka – režim QCZ	80	Peněžní prostředky
Produkce cukrovky	1 408	Příjmy příštích období
Produkce bílkovinných prodin	879	Dtto
Dobré životní podmínky dojnic	656	Peněžní prostředky
Užitkovost dojnic	145	Peněžní prostředky
Dotace na pojištění RV a ŽV	838	Příjmy příštích období
Biologická bezpečnost prasat	2 139	Dtto
Genetický potenciál	13	Dtto
Zlepšení živ. pod. prasat	648	Dtto
Vnitrostátní podpora	573	Příjmy příštích období
Zmírnění škod – sucho	869	Peněžní prostředky
Lesní porost	44	Příjmy příštích období
Dotace úroků z úvěru	1 148	Peněžní prostředky
Úřad práce – zaměstnanost	78	Peněžní prostředky
Zelený bonus OTE	7 187	Dtto

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu roku 2018 společnosti Statek Novák s. r. o.

Příloha D: Horizontální analýza

Tabulka 29 – Horizontální analýza aktiv v letech 2014–2018, (v tis. Kč)

	Absolutní změna				Relativní změna			
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
AKTIVA CELKEM	-12278	78115	-51831	53879	-3,18 %	20,87 %	-11,46 %	13,45 %
Stálá aktiva	-120	45684	-38377	28832	-0,06 %	21,32 %	-14,76 %	13,01 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	984	1115	1158	1157	-12,48 %	-16,15 %	-20,01 %	-24,99 %
Dlouhodobý hmotný majetek	-1104	44569	-39566	27675	-0,50 %	20,16 %	-14,89 %	12,24 %
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	31	0	0,00 %	0,00 %	32,29 %	0,00 %
Oběžná aktiva	-5558	21697	-5602	31968	-3,70 %	14,98 %	-3,36 %	19,86 %
Zásoby	-3766	4210	685	506	-4,72 %	5,54 %	0,85 %	0,63 %
Pohledávky	2536	7699	7100	1333	5,35 %	15,41 %	12,31 %	2,06 %
Peněžní prostředky	-4328	9788	-13387	30129	-18,63 %	51,79 %	-46,67 %	196,92 %

Zdroj: vlastní zpracování z rozvahy společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 1,2.

Tabulka 30 – Horizontální analýza pasiv v letech 2014–2018, (v tis. Kč)

	Absolutní změny				Relativní změny			
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
PASIVA CELKEM	-12278	78115	-51831	93879	-3,18 %	20,87 %	-11,46 %	23,28 %
Vlastní kapitál	27288	33281	-2467	22414	14,15 %	15,12 %	-0,97 %	8,93 %
Výsledek hospodaření minulých let (+-)	40096	27314	34573	-19775	29,30 %	15,44 %	16,93 %	-8,28 %
Cizí zdroje	-37342	44509	-49067	65759	-19,90 %	29,62 %	-25,19 %	45,12 %
Závazky	-37342	44509	-49067	65759	-19,90 %	29,62 %	-25,19 %	45,12 %
Dlouhodobé závazky	-6727	36949	-40989	51294	-6,43 %	37,77 %	-30,41 %	54,69 %
Krátkodobé závazky	-30615	7560	-8078	-14465	-36,85 %	14,41 %	-13,46 %	-27,85 %

Zdroj: vlastní zpracování z rozvahy společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 1,2.

Tabulka 31 Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát v letech 2014-2018, (v tis. Kč)

	Absolutní změny				Relativní změny			
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-20817	2332	7515	12449	-11,15 %	1,41 %	4,47 %	7,09 %
Tržby za prodej zboží	-23	-19	-49	93	-4,20 %	-3,62 %	-9,68 %	20,35 %
Výkonová spotřeba	701	-5290	3238	-7085	0,52 %	-3,92 %	2,50 %	-5,33 %
Osobní náklady	-4473	594	1552	-330	-16,77 %	2,68 %	6,81 %	-1,36 %
Ostatní provozní výnosy	23324	91	-21663	5229	39,32 %	0,11 %	-26,19 %	8,56 %
Provozní výsledek hospodaření (+-)	-16300	5107	-40291	49252	-26,82 %	11,48 %	-81,26 %	530,05 %
Nákladové úroky a podobné náklady	-823	458	349	274	-23,51 %	17,10 %	11,13 %	7,86 %
Finanční výsledek hospodaření	631	-329	24	-605	-16,97 %	10,65 %	-0,70 %	17,83 %
Výsledek hospodaření před zdaněním (+-)	-15669	4778	-40267	48647	-27,46 %	11,54 %	-87,22 %	824,67 %
Daň z příjmu	-2861	-1189	-3227	6458	-26,21 %	-14,76 %	-47,01 %	177,52 %
Výsledek hospodaření za účetní období (+-)	-12808	5967	-37040	42189	-27,76 %	17,90 %	-94,25 %	1865,94 %
Čistý obrat za účetní období I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.	2453	2406	-13701	17296	0,99 %	0,97 %	-5,45 %	7,28 %

Zdroj: vlastní zpracování z Výkazu zisků a ztrát společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 1,2.

Příloha E: Vertikální analýza

Tabulka 32 – Vertikální analýza aktiv v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Stálá aktiva	55,45 %	57,24 %	57,45 %	55,31 %	55,09 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	-2,04 %	-1,84 %	-1,28 %	-1,16 %	-0,76 %
Dlouhodobý hmotný majetek	57,46 %	59,06 %	58,71 %	56,43 %	55,83 %
Dlouhodobý finanční majetek	0,02 %	0,03 %	0,02 %	0,03 %	0,03 %
Oběžná aktiva	38,90 %	38,69 %	36,80 %	40,17 %	42,44 %
Zásoby	20,62 %	20,29 %	17,72 %	20,18 %	17,90 %
Pohledávky	12,27 %	13,35 %	12,75 %	16,17 %	14,54 %
Peněžní prostředky	6,01 %	5,05 %	6,34 %	3,82 %	10,00 %

Zdroj: vlastní zpracování z Výkazu zisků a ztrát společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 3

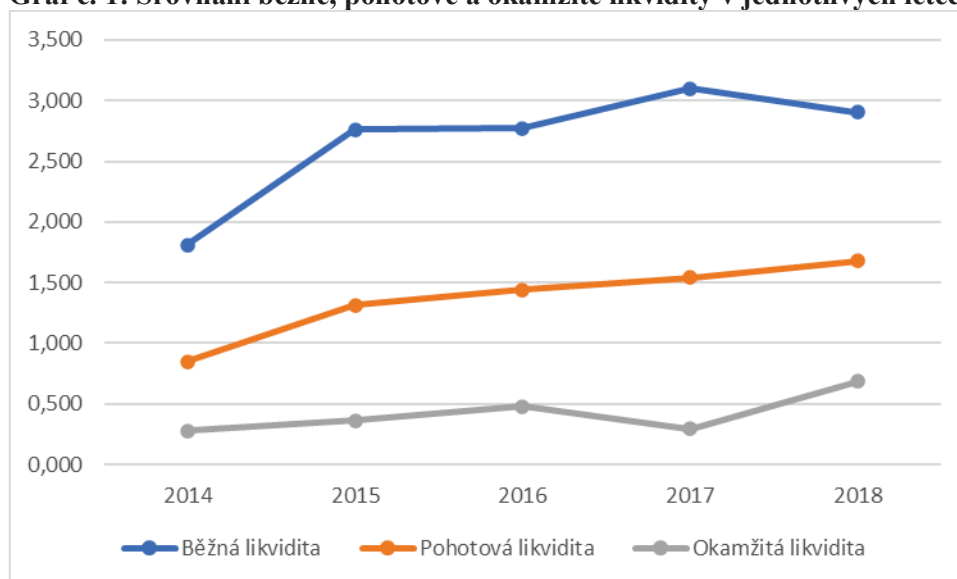
Tabulka 33: Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát společnosti Statek Novák, (v tis. Kč)

	2014	2015	2016	2017	2018
Tržby z prodeje výrobků a služeb	76 %	67 %	67 %	74 %	74 %
Tržby za prodej zboží	0,22 %	0,21 %	0,20 %	0,19 %	0,22 %
Výkonová spotřeba	57,77 %	62,53 %	61,09 %	56,41 %	59,71 %
Osobní náklady	11,49 %	10,30 %	10,75 %	10,34 %	11,41 %
Ostatní provozní výnosy	24,06 %	33,19 %	32,91 %	25,69 %	26,00 %
Ostatní provozní náklady	7,77 %	9,49 %	10,15 %	16,73 %	5,47 %
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,0008 %	0,0004 %	0,0020 %	0,0004 %	0,0008 %
Nákladové úroky a podobné náklady	1,51 %	1,24 %	1,48 %	1,48 %	1,79 %
Ostatní finanční výnosy	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,21 %	0,01 %
Ostatní finanční náklady	0,11 %	0,19 %	0,13 %	0,17 %	0,13 %
Daň z příjmu	4,70 %	3,73 %	3,24 %	1,55 %	4,80 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazu společnosti Statek Novák s. r. o., vzorec č. 3

Příloha F: Grafické srovnání likvidit

Graf č. 1: Srovnání běžné, pohotové a okamžité likvidity v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků likvidit str. 61-63.

Příloha G: Hodnotící tabulka Kralickova Quick testu

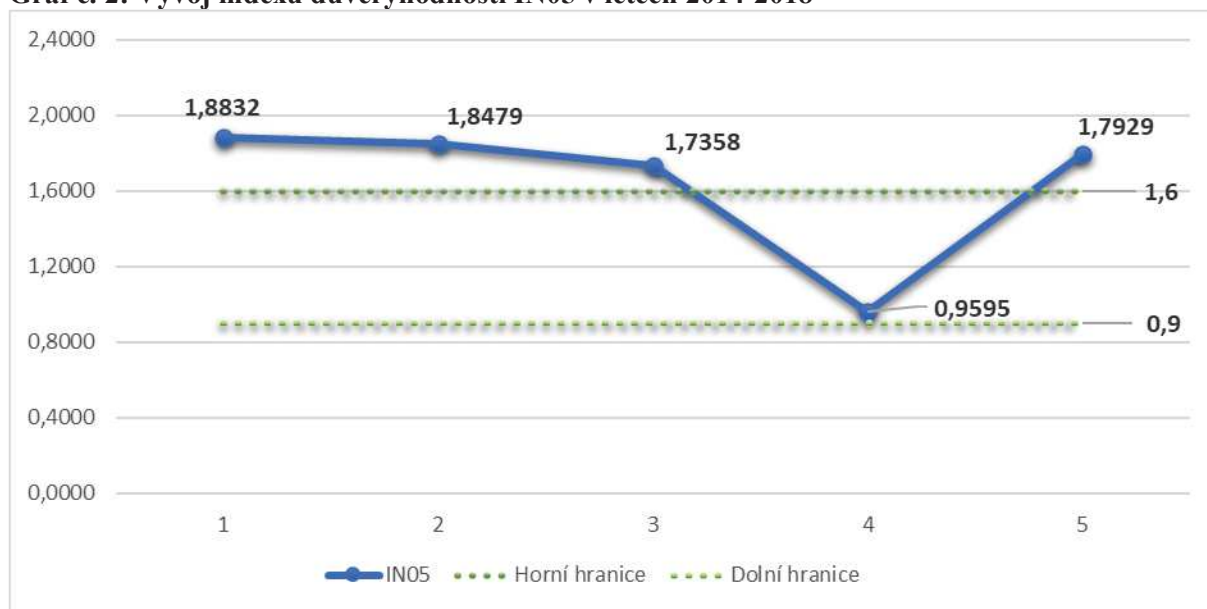
Tabulka 34: Hodnotící tabulka Kralickova Quick testu

	Výborně	Velmi dobře	Dobře	Špatně	Ohrožení
Ukazatel	1	2	3	4	5
Kvóta vlastního kapitálu	>30 %	<20 %;30 %>	<10 %;20 %>	<0 %;0 %>	< 0 %
Doba splácení dluhů z CF	<3 roky	<3 roky;5 let>	<5 let; 12 let>	<12 let;30 let>	>30 let
CF v tržbách	>10 %	<8 %;10 %>	<5 %;8 %>	<0 %;5 %>	< 0 %
Rentabilita aktiv	>15 %	< 12 %;15 %>	<8 %; 12%>	<0 %;8 %>	< 0 %

Zdroj: vlastní zpracování + zdroj č. 11

Příloha H: Grafické znázornění indexu důvěryhodnosti

Graf č. 2: Vývoj indexu důvěryhodnosti IN05 v letech 2014-2018

Zdroj: vlastní zpracování z výsledků IN05 str. 71

Příloha I: Produktivita

Tabulka 35: Vývoj produktivity práce v letech 2014-2018

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Tržby za výrobky a služby (v tis. Kč.)	186644	165827	168159	175674	188123
Počet pracovníků	68	69	68	67	70
PP/pracovník/rok	2744,76	2403,29	2472,93	2622,00	2687,47
Počet pracovních dnů	252	251	252	250	250
PP/pracovník/den	10,89	9,57	9,81	10,49	10,75
PP/pracovník/hodina	1,36	1,20	1,23	1,31	1,34

Zdroj: Vlastní zpracování z výkazu zisku a ztrát a rozvahy společnosti Statek Novák., vzorce č. 27, 28, 29

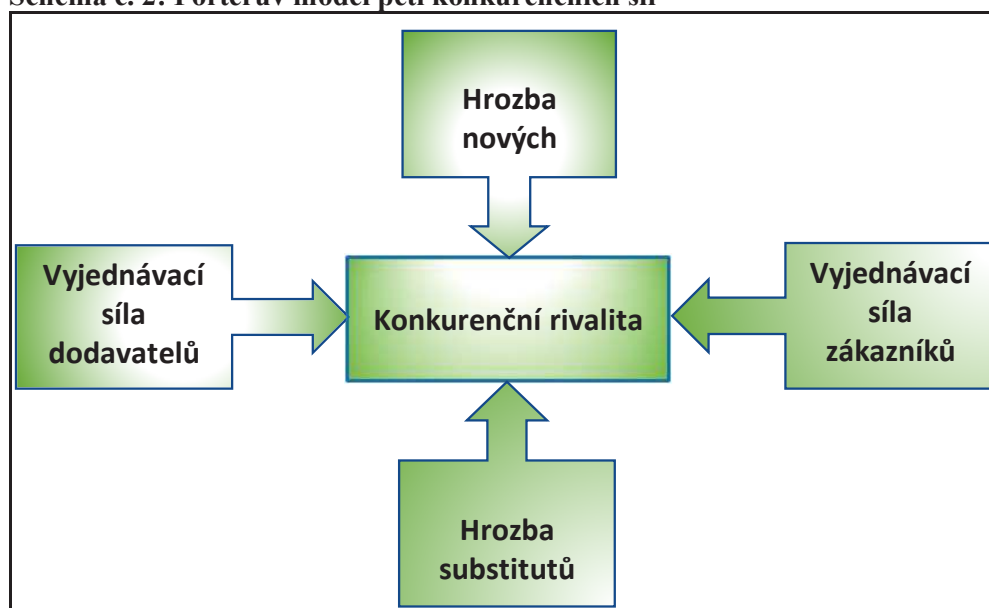
Tabulka 36: Vývoj mzdové produktivity v letech 2014-2018

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové tržby (v tis. Kč)	246541	248994	251400	237699	254995
Mzdové náklady (v tis. Kč)	20387	16400	16861	17892	17650
Počet pracovníků	68	69	68	67	70
Průměrná mzda pracovníka (v tis. Kč)	24,98	19,81	20,66	22,25	21,01
Průměrná mzda odvětví v ČR (v tis. Kč)	23,87	23,96	25,04	26,58	28,06
Mzdová produktivita (v Kč)	12,09	15,18	14,91	13,29	14,45

Zdroj: Vlastní zpracování z výkazu zisku a ztrát a rozvahy společnosti Statek Novák, ČSÚ, vzorec č. 30

Příloha J: Porterův model pěti konkurenčních sil

Schéma č. 2: Porterův model pěti konkurenčních sil

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha K: SWOT matice

Schéma č. 3: SWOT matice

		SWOT matice	
Vnitřní prostředí	Silné stránky	Slabé stránky	
Vnější prostředí	Příležitosti	Hrozby	

Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek managementmania.cz